महाराष्ट्र शासन

सत्यमेव जयते

नागरिकांची सनद

जलसंपदा विभाग

२०१०-११

महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५

महत्त्वाच्या तरतुदी

तरतुदी

- प्राधिकरण ही एक स्वायत्त संस्था.
- सदर प्राधिकरणामध्ये अध्यक्ष व दोन सदस्य व प्रत्येक नदीखोऱ्यातून एक याप्रमाणे पाच विशेष निमंत्रित सदस्य. प्राधिकरणाचे मुख्यालय मुंबई.
- नवीन प्रकल्प राज्य आराखड्याशी सुसंगत असल्याबाबत प्राधिकरणाकडून मान्यता घेणे बंधनकारक. विभागीय अनुशेष दूर करण्यासाठी राज्यपालांनी दिलेल्या आदेशाचे पालन करण्याची जबाबदारी.
- पाटबंधारे प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रातील भूगर्भीय व भूपृष्ठीय पाण्याच्या वापराचे नियमन करण्याकरिता पाण्याची हक्कदारी ठरविण्याचा अधिकार.
- प्रकल्पाचे लाभक्षेत्रात पाण्याचे समन्यायी वाटप होण्यासाठी जमिनीच्या प्रमाणात लाभक्षेत्रामध्ये प्रत्येक जमीन धारकास पाण्याचा कोटा देण्याविषयीचे निकष प्राधिकरण ठरविणार.
- नदी खोऱ्यातील पाण्याची तूट समप्रमाणात विभागणार व खोऱ्यातील पाणी साठे दरवर्षी ऑक्टोबर अखेरीस नियंत्रित करण्याबाबत प्राधिकरण आदेश देईल.
- पाटबंधारे प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रामध्ये 'शेवटाकडून सुरुवातीकडे सिंचन' (टेल टू हेड इरिगेशन) हे तत्त्व राबविले जाईल. याबाबत प्राधिकरण खातरजमा करेल.
- पाणी टंचाईच्या काळात जलसंपत्ती प्रकल्प, उपखोरे आणि नदी-खोरे-स्तरावर उपलब्ध असलेल्या पाण्याच्या समन्यायी वितरणाचे प्राधान्य प्राधिकरण निश्चित करेल.
- पाणी टंचाईच्या काळात किमान एक एकर जमिनीसाठी पुरेल इतका पाणीवापराचा कोटा प्रत्येक जमीन धारकास दिला जाईल.
- उपभोक्त्याच्या मतांची खात्री करून घेतल्यानंतर विविध प्रकारच्या पाण्याच्या वापरासाठी प्राधिकरण दर प्रणाली ठरवेल.
- राज्यातील पाण्याच्या गुणवत्तेत वाढ करण्यासाठी प्राधिकरण प्रयत्नशील राहील. असे करताना प्रदूषण करणाऱ्याना दंडाची व शिक्षेची तरतूद.
- पाण्याची हक्कदारी, कोटा, पाणी न मिळणे इत्यादीबाबतचे विवाद सोडविण्यासाठी प्राधिकरणाकडे दाद मागता येईल.
- भविष्यकाळात निर्धारित केला जाईल अशा दिनांकापासून बारमाही पिकांना ठिबक सिंचन, तुषार सिंचन इत्यादि पाण्याची बचत करणारे तंत्र वापरल्याशिवाय कालव्यामधून पाणी दिले जाणार नाही.
- मुख्यमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत राज्य जलपरिषदेने मान्य केलेल्या एकात्मिक राज्य जलसंपत्ती आराखड्याच्या अंमलबजावणीसाठी प्राधिकरणाची देखरेख.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

नागरिकांची सनद

सूची

अ. क्र.	तपशील			पृष्ठ क्रमांक
१.	प्रस्तावना	...	...	१
२.	विभागाची बांधिलकी व नागरिकांची जबाबदारी		...	२
३.	विभागाची रचना		...	२
४.	कार्यपूर्तीचे वेळापत्रक, माहितीची सुलभता व खाजगीकरण		...	३
५.	गाऱ्हाण्यांचे निराकरण, सनदेचा आढावा		...	३
६.	सनदेची अंमलबजावणी		...	३
७.	परिशिष्टे		...	५

प्रस्तावना

महाराष्ट्र शासनाचा जलसंपदा विभाग हा महत्त्वाचा विभाग आहे. हा विभाग नागरिकांना खालील सुविधा पुरविण्यास बांधिल आहे. ही बांधिलकी जलसंपदा विभाग या सनदेद्वारे जाहीर करीत असून, ती स्वीकारीत आहे. सार्वजनिक सेवा तत्परतेने, सौजन्य पूर्वक व सन्मानपूर्वक वागणूक मिळून उपलब्ध व्हाव्यात व नागरिकांचे सामायिक प्रश्न सहानुभूतिपूर्वक सोडवावे हा दृष्टीकोन ही सनद तयार करतानां नजरेसमोर ठेवला आहे.

जलसंपदा विभागाचा संबंध मुख्यत्वेकरून शेतकऱ्यांशी येतो. तरी पण जलसंपदा विभागाशी संबंधित विषयातील माहिती समाजातील कोणीही सर्वसामान्य जागरूक नागरिक, स्वयंसेवी संस्था, शेतकरी किंवा कंत्राटदार इत्यादींना मिळवून घेण्याची इच्छा असू शकते. जलसंपदा विभागामार्फत तयार करण्यात आलेल्या या नागरिकांच्या सनदेचा मुख्य उद्देश हा वरील संबंधित माहितीचे स्वरूप काय असेल, ही माहिती कोणत्या कार्यालयाकडे / अधिकाऱ्याकडे मिळेल व मिळण्यासाठी किती कालावधी लागेल याची निश्चित ग्वाही देणे व त्याप्रमाणे अंमलबजावणी करणे हा आहे.

१. शेतकऱ्यांना मुख्यत्वेकरून सिंचनाच्या पाणी आवर्तनाबाबत जाहीर प्रगटनाद्वारे माहिती उपलब्ध होणे आवश्यक आहे. तसेच विविध पाणी अर्जाची उपलब्धता, सिंचन विषयक बाबी, पाणीपट्टीचा भरणा, उपसा सिंचनाची माहिती त्या त्या स्तरावर मुख्यत्वेकरून शाखा अभियंता स्तरावर शेतकऱ्यांना उपलब्ध होणे आवश्यक आहे. त्या दृष्टीने संबंधित माहिती यात अंतर्भूत करण्यात आली आहे.

२. शहरी भागातील तसेच ग्रामीण भागातील नागरिकांना, शेतकऱ्यांना, कारखानदार व्यावसायिकांना व स्वयंसेवी संस्थांना जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारितील मोठे, मध्यम, लघु प्रकल्पाच्या धरणाच्या पाण्याच्या दैनंदिन उपलब्धतेबाबतची तसेच पिण्याचे पाण्याचे, औद्योगिक पाणी पुरवठ्याचे किंवा सिंचनाच्या पाणी पुरवठ्याच्या आवर्तनाबाबतच्या दैनंदिन माहितीची आवश्यकता भासू शकते. त्यादृष्टीने संबंधित जिल्ह्यातील, तालुक्यातील, प्रदेशातील, राज्यातील उपलब्ध पाणी साठ्याची त्या दिवशीची माहिती त्याचप्रमाणे त्या दिवशी चालू असलेल्या पाण्याच्या आवर्तनाबाबतची स्थूल माहिती याचा समावेश यांत करण्यात आला आहे.

३. सार्वजनिक निधीमधून जलसंपदा विभागातील प्रकल्पांची कामे तसेच परिक्षण व दुरुस्तीची कामे करण्यात येतात. काही स्वयंसेवी संघटना व जागरूक नागरिक तसेच कंत्राटदार इत्यादींना संबंधित जिल्ह्यामध्ये संबंधित तालुक्यामध्ये कोणत्या प्रकारची मोठे, मध्यम, लघु प्रकल्पांच्या कामांच्या निविदा काढण्यात आलेल्या आहेत व त्या निविदाबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे या माहितीची आवश्यकता भासू शकते. त्या दृष्टीने याबाबतही माहिती यात अंतर्भूत केली आहे.

४. सर्वसाधारणतः एका विशिष्ट जिल्ह्यातील, तालुक्यातील जलसंपदा प्रकल्पांच्या बांधकामाची सद्यस्थिती, यापूर्वी संबंधित जिल्ह्यात पूर्ण झालेल्या मोठे, मध्यम, लघु प्रकल्प विषयीची माहिती तसेच भविष्यकालीन प्रकल्पाबाबतची माहिती या बाबींचा देखील समावेश यात केला आहे. नागरिकांच्यासाठी सदरची माहिती त्या त्या स्तरावर, किमान स्थूल स्वरूपात तात्काळ उपलब्ध असणे त्या दृष्टीने आवश्यक आहे.

५. आपत्कालीन व्यवस्थेसाठी तत्परतेने स्थापत्य अभियांत्रिकीशी संबंधित आवश्यक ती कामे करणे व मदत करणे.

६. सर्व कार्यालयात प्रतिसाद वेळापत्रक प्रदर्शित करणे.

७. ठेकेदारांची नोंदणी प्रमाणपत्रे व विविध ना-हरकतीचे दाखले विहित कालावधीत निर्गमित करणे.

८. सर्व कार्यालयातून कर्मचारी वर्गाची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या फलकावर जाहीररित्या प्रदर्शित करणे.

९. प्रत्येक कार्यालयात ठरवून दिलेल्या दिवशी व वेळी सर्वसामान्य जनतेची गाऱ्हणी / तक्रारी ऐकणे व त्यांचे प्रभावीपणे निराकरण करणे.

१०. ''माहितीचा अधिकार अधिनियम'' अंतर्गत मागितलेली माहिती संबंधितांना विहित मुदतीत उपलब्ध करून देणे.

११. विभागाच्या कामकाजात सातत्य ठेऊन व आधुनिकता आणून विभागाची लोकाभिमुखता वाढविणे.

१२. नागरिकांच्या सनदेस व्यापक प्रसिद्धी देणे.

१३. सध्याच्या संगणक युगामध्ये जलसंपदा विभागामार्फत जवळ जवळ प्रत्येक मंडळ कार्यालयामार्फत त्या मंडळ कार्यालयाची संकेतस्थळ (वेबसाईट) कार्यान्वित झाली आहेत. सदरची माहिती जलसंपदा विभागामार्फत त्या त्या मंडळ कार्यालयाकडून त्यांच्या सकेत स्थळी ठेवण्यात आली असून ती दैनंदिनरित्या अद्ययावत केली जाते. जागरूक नागरिक, स्वयंसेवी संघटना इंटरनेटच्या माध्यमातून देखील वरील माहिती घेऊ शकतात.

२. (१) **बांधिलकी**

वरील सर्व कर्तव्ये पार पाडतांना जलसंपदा विभाग.

अ) सेवेच्या गुणवत्तेची बांधिलकी ठेवील.

~~ब)~~ सौजन्यपूर्ण व मदतीची वृत्ती ठेऊन कामाचा वेळेत निपटारा करेल.

क) पारदर्शकता व निष्ठा ठेवील.

यासाठी वेळोवेळी विविध परवानापत्रे / प्रमाणपत्रे मिळविण्यासाठी कार्यपद्धती, पत्रके नागरिकांच्या माहितीसाठी उपलब्ध करण्यात येतील.

(२) **नागरिकांची जबाबदारी**

- शासकीय अधिकारी / कर्मचारी यांचेशी नागरिकांची वर्तणूक सौजन्यपूर्वक असावी.
- नागरिकांकडून आवश्यक असलेली माहिती व कागदपत्रे परिपूर्णरित्या मिळावी.
- नागरिकांचा प्रतिसाद विकासाला मदत करणारा असावा.
- विहित केलेल्या कालावधीपेक्षा कमी कालावधीत सेवा पुरविण्याचा आग्रह धरू नये.
- सार्वजनिक मालमत्तेची व्यवस्था पाहण्यास सहकार्य करावे.
- नागरिकांनी स्वेच्छेने अतिक्रमणे दूर करावीत व पुन्हा सरकारी जागांवर अतिक्रमणे करू नयेत.
- रस्त्यांच्या दोन्ही बाजूंना असणाऱ्या वृक्षराजींचे जतन ही नागरिकांची सुद्धा जबाबदारी राहिल.
- नागरिकांनी कायदेशीर तरतुदी, नियम, अलिखित संकेत यांचे पालन करावे.

३. **जलसंपदा विभागाची रचना**

शासनस्तरावर मा. मंत्री जलसंपदा, महाराष्ट्र कृष्णाखोरे पाटबंधारे विकास महामंडळ वगळून तसेच मा. मंत्री, कृष्णाखोरे पाटबंधारे विकास महामंडळ तसेच मा. मंत्री, खार जमीन तसेच मा. राज्यमंत्री (जलसंपदा) व मा. राज्यमंत्री (खार जमीन) यांच्या अधिपत्याखालील विभागाचे दोन सचिव, सचिव (जलसंपदा) व सचिव (लाक्षेवि) हे सर्वोच्च प्रशासनिक अधिकारी आहेत. शासन स्तरावर विविध धोरणात्मक निर्णय विभागाचा अर्थसंकल्प, मोठे प्रकल्प, मध्यम प्रकल्प, लघु पाटबंधारे प्रकल्प यांची देखभाल / दुरूस्ती इत्यादि बाबी हाताळल्या जातात.

प्रादेशिक स्तरावर मुख्य अभियंता हे सर्वोच्च तांत्रिक अधिकारी असतात. त्यांची मुख्यालये, मुंबई, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद, नागपूर व अमरावती या ठिकाणी आहेत. प्रादेशिक विभागांतर्गतची कामांची अंमलबजावणी व प्रशासनिक नियंत्रण मुख्य अभियंता स्तरावर केले जाते. नंतर क्षेत्रिय स्तरावर सर्वसाधारणपणे अधीक्षक अभियंता दर्जाचे अधिकारी असून, ते मंडळांतर्गत कामांची अंमलबजावणी व प्रशासनिक नियंत्रण यास जबाबदार असतात. पाटबंधारे विभाग मंडळा व्यतिरिक्त दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ हे एका अधीक्षक अभियंत्याच्या अधिपत्याखाली प्रत्येक प्रादेशिक विभागात कार्यरत असते. त्यांचे मुख्य काम म्हणजे तक्रार अर्जाची चौकशी करणे, बांधकामांची गुणवत्तादृष्ट्या निरिक्षणे करणे व विभागातंर्गत प्रशिक्षण देणे तसेच, बांधकाम साहित्यांची प्रयोगशाळेत चाचणी करणे हे आहे. क्षेत्रिय अधीक्षक अभियंता यांचे अधिपत्याखाली सर्वसाधारणपणे ५ ते ६ कार्यकारी अभियंता कार्यरत आहेत. त्यांचे प्रत्येकाचे कार्यक्षेत्र सर्व साधारणपणे ३ ते ४ उपविभागाचे असते. सर्वसाधारणपणे प्रत्येक उपविभागास उपविभागीय कार्यालयामध्ये उपअभियंता असतो. राज्यक्षेत्र व स्थानिक क्षेत्र (जिल्हा परिषद) यांचेकडील कामांसाठी स्वतंत्र कार्यकारी अभियंता व उप अभियंता असतात. सोबत वृक्ष तक्ता जोडला आहे. (परिशिष्ट अ)

वरील स्थापत्य अभियांत्रिकी रचनेव्यतिरिक्त यांत्रिकी, विद्युत संकल्पचित्र वास्तुशास्त्र अशा विविध शाखा आहेत. इतर शाखांची विशिष्ट कामे विद्युतीकरण, अभियांत्रिकी, संकल्पचित्र, संशोधन कार्य, नकाशे / आराखडे तयार करणे व त्यांची देखभाल इ. कामे जलसंपदा विभागाच्या नियंत्रणाखालीच करण्यात येतात.

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या सार्वजनिक सेवा जलसंपदा विभाग पुर्वित असतो. कामांच्या अंमलबजावणीसाठी सार्वजनिक बांधकाम नियमावली, लेखा संहिता, विनिर्देश, वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय, परिपत्रके इत्यादिचे काटेकोरपणे पालन क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांकडून केले जाते. जलसंपदा विभागाचे अंतर्गत ५ पाटबंधारे विकास महामंडळे असून त्यांचे पदसिद्ध अध्यक्ष मा. मंत्री आहेत व मा. राज्यमंत्री हे सहअध्यक्ष असून महामंडळाचा दैनंदिन व्यवहार, उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालकामार्फत केला जातो.

४. (अ) कार्यपूर्तीचे वेळापत्रक

ठेकेदारांची नोंदणी, विविध ना-हरकत प्रमाणपत्रे मिळण्यासाठी लागणारा कालावधी, त्यास सक्षम अधिकारी इत्यादीची माहिती कार्यपूर्तीचे वेळापत्रक (परिशिष्ट ब, क) नमूद केली आहे. अर्जाचा विहित नमुना व जोडावयाची आवश्यक कागदपत्रे याची माहिती विहित फी भरून संबंधित विभागीय कार्यालयात मिळू शकेल.

नैसर्गिक आपत्ती, कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न इत्यादी उद्‌भवल्यास या वेळापत्रकातील कार्यपूर्तीच्या कालावधीत वाढ होऊ शकेल.

(ब) माहितीची सुलभता

विभागाच्या वेबसाईटवरून (संकेत स्थळावरून) तसेच वेळोवेळी प्रसिद्ध केल्या जाणाऱ्या पत्रकाद्वारे जनतेला आकडेवारीचा तपशील सुलभतेने उपलब्ध होईल.

५. (अ) गाऱ्हाणी / तक्रारी यांचे निराकरण

कार्यपूर्तीस होणारा विलंब वा अन्य काही गाऱ्हाणी विभागाबाबत अथवा काही कामाबाबत असतील तर, त्यासाठी नागरिकांनी ज्या विशिष्ट कार्यालयाविरूद्ध गाऱ्हाणे / तक्रार असेल त्या कार्यालयाच्या वरिष्ठ कार्यालय प्रमुखाकडे तक्रार नोंदवावी म्हणजे उदाहरणार्थ - विभागकार्यालया विरूद्ध गाऱ्हाणे / तक्रार असल्यास विभाग कार्यालयाप्रमुखाकडे म्हणजे कार्यकारी अभियंता यांचेकडे गाऱ्हाणे मांडावे, अशी गाऱ्हाणी / तक्रारीचे निराकरण वरिष्ठ कार्यालयाकडून ७ दिवसांत करण्यात येईल. गाऱ्हाणी / तक्रारी नोंदविण्यासाठी प्रत्येक कार्यालयात स्वतंत्र पेटी ठेवण्यात येईल.

गाऱ्हाणी समक्ष भेटीत / पत्राने वा ई मेलद्वारेही नागरिक मांडू शकतात.

(ब) नागरिकांच्या सनदेचा आढावा / सिंहावलोकन

या नागरिकांच्या सनदेच्या उपयुक्ततेबाबत आढावा जलसंपदा विभागाकडून घेण्यात येईल.

(क) जनसामान्यांकडून सूचना

ही नागरिकांची सनद सर्वसामान्य नागरिकांच्या छाननीसाठी नेहमीच खुली असेल व सन्माननीय नागरिकांच्या बहुमुल्य सूचनांचा गांभिर्यपूर्वक विचार करून त्यात वेळोवेळी सुधारणा घडवून आणता येईल. ही नागरिकांची सनद स्वतःहून कांही नवीन कायदेशीर हक्क निर्माण करीत नाही. ती ग्राहकांना म्हणजेच जलसंपदा विभागाच्या सेवा उपभोगणाऱ्या नागरिकांना जादा हक्क मांडण्यासाठी मदत करते.

६. नागरिकांच्या सनदेची अंमलबजावणी

जलसंपदा विभागाच्या या नागरिकांच्या सनदेची अंमलबजावणी दिनांक १/१/२००७ पासून करण्यास विभाग कटीबद्ध आहे.

सनदेस व्यापक प्रसिद्धी देऊन, नागरिकांच्या प्रतिक्रिया / अभिप्राय मागविण्यात येतील व त्यांच्या सूचनांचा यथोचित आदर करून आवश्यक बदल करण्यात येतील.

जलसंपदा विभाग खात्रीपूर्वक गुणवत्तेची सेवा पुरविण्याची हमी देत आहे. विभागाच्या कुठल्याही माहितीसाठी नागरिकांना संवेदनशील, सौजन्यपूर्ण व मदत करण्याच्या भावनेने वर्तणूक मिळेल. कार्यपद्धती अधिक लोकाभिमुख, सुलभ व आटोपशीर करण्यासाठी नागरिकांचा सल्ला घेतला जाईल. भ्रष्टाचारास आळा घालण्यात येईल. तसेच नागरिकांच्या गाऱ्हाण्यांचे कालबद्ध निराकरण करण्यात येईल.

❖❖❖

परिशिष्ट — 'अ'

जलसंपदा विभागाची रचना दर्शविणारे विवरणपत्र

मंत्री

राज्यमंत्री

सचिव (जलसंपदा) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय (विभाग प्रमुख)

मुख्य अभियंता (द.व.प्र.) व सहसचिव जलसंपदा विभाग, मंत्रालय.

विषय

१) मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प (बाह्य सहाय्य प्रकल्प वगळून)
२) मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना
३) यांत्रिकी संघटना
४) वर्ग-१ ची अस्थापना
५) महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्था, नाशिक
६) अभियांत्रिकी अधिकारी महाविद्यालय, नाशिक
७) ल.पा.खार जमिनी विकास कार्यक्रम (म.कृ.खो.वि.महामंडळातील ल. पा. प्रकल्पासह)
८) नाबार्ड ई.ई.सी. सहाय्यातून घेण्यात येणारे ल.पा.प्रकल्पाचे सनियंत्रण.
९) दक्षता विषयक व प्रशिक्षण विषयक सर्व प्रकरणे.

मंडळे

१) अ.अ.मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना (दगडी धरण) नाशिक
२) अ.अ. मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना (मातीचे धरण) नाशिक
३) अ.अ. मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना (दरवाजे), नाशिक
४) अ.अ. मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना (विद्युत गृहे) नाशिक

१) अ.अ. दक्षता पथक, पुणे
२) अ.अ. दक्षता पथक, मुंबई, ठाणे
३) अ.अ. दक्षता पथक, नागपूर
४) अ.अ. दक्षता पथक, अमरावती
५) अ.अ. दक्षता पथक, औरंगाबाद

मुख्य अभियंता (कृष्णा पाणी वाटप तंटा लवाद) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय

विषय

१) कृष्णा पाणी तंटा लवाद निवाड्याशी संबंधित सर्व कामे
२) म.कृ.खो.वि.महामंडळातील मोठे व मध्यम प्रकल्पाच्या सर्व कामांचे समन्वय/सनियंत्रण
३) म.कृ.खो.वि.महामंडळातील प्रकल्पाच्या केंद्रीय जलआयोग व पर्यावरण विषयक बाबी
४) वर्ग-३ व वर्ग-४ आस्थापना व कामगार विषयक सर्व बाबी

उपसचिव (आस्थापना)

विषय

दक्षता विषयक सर्व बाबी

उपसचिव (प्रशासन)

विषय

१) क्षेत्रीय अधिकाऱ्याचे निवृत्ती वेतनाच्या बाबी
२) संघटना विषयी बाबी

सह सचिव (सेवा)

विषय

१) वर्ग-१ च्या (तांत्रिक) आस्थापनेविषयी बाबी
२) मंत्रालयातील आस्थापना व र व का विषयी सर्व बाबी
३) नोंदणी व रोख शाखेचे काम
४) क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांचे प्रशिक्षण व गोपनीय अहवालाचे संस्करण
५) क्षेत्रिय आस्थापनेचा आढावा

मु.अ. (यांत्रिकी) जलसंपदा विभाग, नाशिक

१) अ.अ.यांत्रिकी मंडळ (उ.व.सं.) पुणे
२) अ.अ.यांत्रिकी मंडळ (उ.व.सं.) कोल्हापूर
३) अ.अ.यांत्रिकी मंडळ (उ.व.सं.) नांदेड
४) अ.अ.यांत्रिकी मंडळ (उ.व.सं.) नागपूर
५) अ.अ.यांत्रिकी मंडळ (द्वारे) पुणे

मु.अ. कोंकण प्रदेश जलसंपदा विभाग, मुंबई

१) अ.अ.ठा.पा. मंडळ, ठाणे
२) अ.अ.कोकण पाटबंधारे मंडळ, रत्नागिरी.
३) अ.अ.खारभूमी विकास मंडळ, ठाणे

मु.अ. जलसंपदा विभाग, नागपूर

१) अ.अ.चं.पा. मंडळ, चंद्रपूर
२) अ.अ.व प्रशासक, ला.क्षे.वि.प्रा.नागपूर
३) अ.अ.अकोला पा. मंडळ, अकोला.

मु.अ. जलविज्ञान प्रकल्प, नाशिक

१) अ.अ.आधार सामग्री संकलन मंडळ, नाशिक
२) अ.अ. आधार सामग्री व पृथ:करण मंडळ, नाशिक

सचिव (ला.क्षे.वि.) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय

मुख्य अभियंता (जलसंपदा) व सहसचिव जलसंपदा विभाग, मंत्रालय.

विषय

१) ला.क्षे.वि.संबंधीची प्रकरणे बाह्य व सहाय्य प्रकल्पासहीत
२) पाटबंधारे व्यवस्थापन
३) पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे
४) उपसा सिंचन योजना
५) महाराष्ट्र भूविकास महामंडळ, पुणे
६) पूरनियंत्रण योजना
७) धरण सुरक्षितता संघटना
८) पाटबंधारे सिंचन विकास महामंडळ
९) भूकंपग्रस्तांचे पुनर्वसन व अनुशंगिक कामे.
१०) वाल्मी, औरंगाबाद
११) पाणी वापर संस्थेच्या आस्थापनेबाबत समन्वय.
१२) महाराष्ट्रातील जलसेवा सुधार प्रकल्पातील बाह्य अर्थसहाय्य विषयक प्रकरणे.

मुख्य अभियंता (ज.सं.) व सहसचिव जलसंपदा विभाग, मंत्रालय.

विषय

१) जलसंपत्ती व अन्वेषण
२) पाटबंधारे बृहत योजना
३) पाणी तंटे विषयक बाबी (कृष्णा खोरे सोडून)
४) आंतर राज्य प्रकल्प अन्वेषण व बांधकामे इत्यादी सर्व बाबी
५) नर्मदा विषयक सर्व बाबी
६) सरदार सरोवर व नर्मदा सह सर्व जलविद्युत प्रकल्प
७) अ.अ.म.सं.चि. संघटना मंडळ (वि.गृ.) यांच्या कामाशी संबंधित तांत्रिक विषय.
८) बाह्य सहाय्य (एल. आय. सी. ए.आय.बी.पी. इत्यादी) मिळणारे मोठे व मध्यम प्रकल्प यांचे संनियंत्रण/समन्वय (कृष्णा खोरे मधील मोठे, मध्यम प्रकल्प वगळून)
९) नियोजन व संनियंत्रण
१०) एम.सी.आय.पी-३ प्रकल्प (जायकवाडी माजलगाव, उर्ध्व पैनगंगा, कृष्णा, भीमा, कुकडी)
११) वर्ग-२ आस्थापनाविषयक व वर्ग-१ कनिष्ठ आस्थापनाविषयक (उप अभियंता) सर्व बाबी

विषय

१) नर्मदा खोऱ्याचा विकास
२) जलविद्युत प्रकल्प
३) आंतरराज्यीय पाणी तंटे
४) आंतरराज्यीय नियंत्रण मंडळ
५) संघटनेची प्रकरणे
६) महाराष्ट्र अभियांत्रिकी प्रशिक्षण प्रबोधिनी, नाशिक व महाराष्ट्र अभि. संशो. संस्था, नाशिक
७) महाराष्ट्र भूविकास महामंडळ
८) वैज्ञानिक संवर्ग
९) विद्युत (जलविद्युत) संवर्ग

उपसचिव (प्रशासन)

विषय

१) राजपत्रित पदांचे संवर्गाचे सेवा प्रवेश नियम व ज्येष्ठता
२) वर्ग-२ (ता.) आस्थापने विषयक सर्व बाबी

उपसचिव (आस्थापना)

विषय

१) अराजपत्रित कर्मचाऱ्यांच्या आस्थापनेविषयक बाबी.
२) दक्षता विषयक सर्व बाबी
३) विभागांतर्गत रोजंदारी/ कार्यव्ययी आस्थापनेवरील कामगारांच्या सेवाविषयक सर्व बाबी

मु.अ.(विद्युत) जलविद्युत प्रकल्प, मुंबई

१) अ.अ. उभारणी मंडळ, कोल्हापूर
२) अ.अ.ज.वि.प्र.सं.चि.मंडळ,वरळी, मुंबई
३) अ.अ. घाटघर(वि.व.यां.)मंडळ, कळवा, ठाणे
४) अ.अ. कोयना (वि.व.यां.) संकल्प चित्र मंडळ, पुणे
५) अ.अ. कोयना (वि.व.यां.)उभारणी मंडळ, सातारा

मु.अ. कोयना प्रकल्प, पुणे

१) अ.अ. कोयना संकल्पित मंडळ, पुणे
२) अ.अ. कोयना बांधकाम मंडळ, सातारा
३) अ.अ. प्रकल्प संनियंत्रण कक्ष, पुणे
४) अ.अ. गुणनियंत्रण मंडळ, पुणे
५) अ.अ. घाटघर ज.वि.प्र. मंडळ, नाशिक
६) अ.अ. गुणनियंत्रण मंडळ

१) मु. अ. व संचालक, महाराष्ट्र अभियांत्रिकी प्रशिक्षण प्रबोधिनी, नाशिक
२) अ.अ. व सह संचालक, म.अ.सं. संस्था, नाशिक

मंडळे

१) अ.अ.व संचालक, पा.सं.व विकास, पुणे
२) अ.अ. धरण सुरक्षितता संघटना, नाशिक

आंतर वित्त सल्लागार व उपसचिव

१) अर्थ संकल्प व खर्च मेळावर नियंत्रण
२) महालेखापाल यांचेकडून येणारे निरीक्षण अहवाल, लेखा परीक्षा अहवाल यांचेवर नियंत्रण इत्यादी
३) लोक लेखा समिती/अंदाज समिती/पंचायतराज समिती इत्यादी खर्च बाबी
४) वित्तीय सल्ला विषयक बाबी.

मंत्री (महा. कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे)

कार्यकारी संचालक
महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे

मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, पुणे

१) अ.अ.पुणे पा.मं.पुणे
२) अ.अ. कोल्हापूर पा.मं. कोल्हापूर
३) अ.अ.पा.प्र.व ज.सं.अ. मंडळ, पुणे
४) अ.अ.पुणे पा.प्र.मंडळ,पुणे
५) अ.अ.सांगली पा.मंडळ, सांगली

मुख्य अभियंता, (विनिर्दिष्ट प्रकल्प) जलसंपदा विभाग, पुणे

१) अ.अ.कुकडी प्रकल्प मंडळ, पुणे
२) अ.अ. सातारा पा. प्रकल्प मंडळ, सातारा
३) अ.अ.कृष्णा कोयना उपसा सिंचन प्रकल्प मंडळ, सांगली
४) अ.अ.भीमा कालवे मंडळ, सोलापूर
५) अ.अ.उस्मानाबाद पा.प्र.मंडळ, उस्मानाबाद
६) अ.अ.व प्रशासक, ला.क्षे.वि.प्रा.पुणे
७) अ.अ.व प्रशासक ला.क्षे.वि.प्रा.सोलापूर

मंत्री (जलसंपदा) (महा. कृष्णा खोरे विकास महामंडळ वगळून) व ला.क्षे.वि.

कार्यकारी संचालक
विदर्भ पा.वि.महामंडळ, नागपूर

मु.अ.गोसीखुर्द प्रकल्प, नागपूर

१) अ.अ.गोसीखुर्द उ.सि.मं., भंडारा
२) अ.अ. गोसिखुर्द प्र.मं.,नागपूर
३) अ.अ.नागपूर पाटबंधारे मंडळ, नागपूर

मु.अ.पाटबंधारे विभाग, अमरावती

१) मु.अ.यवतमाळ पा.मं.यवतमाळ
२) अ.अ.बुलढाणा पा.प्र.मं. बुलढाणा
३) अ.अ.उर्ध्व वर्धा प्र.मं., अमरावती

कार्यकारी संचालक
कोंकण पा.वि.महामंडळ,ठाणे

मु.अ.को.पा.वि.महामंडळ, ठाणे

१) अ.अ.उत्तर कोकण पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, ठाणे
२) अ.अ. दक्षिण कोकण पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, ओरस, जि. सिंधुदूर्ग

कार्यकारी संचालक
तापी पा. वि. महामंडळ, जळगाव

मु.अ.तापी पा.वि.महामंडळ, जळगाव

१) अ.अ. नाशिक पा.प्र.मंडळ, धुळे
२) अ.अ. जळगाव पा.प्र. मंडळ, जळगाव
३) अ.अ.व प्र. ला.क्षे.वि.प्रा., जळगाव

कार्यकारी संचालक गोदावरी, मराठवाडा पाटबंधारे महामंडळ, औरंगाबाद

मु. अ. ज. वि., औरंगाबाद

१) अ.अ.औरंगाबाद पा. मं.,औरंगाबाद
२) अ.अ.नांदेड पाटबंधारे मंडळ, नांदेड
३) अ.अ.बीड पा.प्र.मं.परळी वैजनाथ

मु.अ.व मु.प्र.ला.क्षे.वि.औरंगाबाद

१) अ.अ.व प्र.ला.क्षे.वि.प्रा.औरंगाबाद
२) अ.अ.जायकवडी प्र.मं.,औरंगाबाद
३) अ.अ. उर्ध्व पैनगंगा प्र. मं. नांदेड
४) अ.अ.व प्र.ला.क्षे.वि.प्रा.बीड

मु.अ.उत्तर महाराष्ट्र प्रदेश ज.वि.नाशिक

१) अ.अ.व प्र. ला.क्षे.वि.प्रा.नाशिक
२) अ.अ.व प्र. ला.क्षे.वि.प्रा.अहमदनगर

परिशिष्ट 'ब '

(१) सिंचन व्यवस्थापन

पाणी आर्वतन

१. उद्देश

इच्छुक नागरिक स्वयंसेवी संस्था इत्यादींना संबंधित जिल्ह्यातील, तालुक्यातील जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारीतील मोठे, मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्पांमधुन चालु असलेल्या ८ दिवसांत चालु करावयाच्या पाणी आवर्तनाबाबतची माहिती उपलब्ध व्हावी.

२. माहितीचे स्वरुप

(१) प्रकल्पाचे नांव

(२) प्रकार मोठे/मध्यम/लघु

(३) जिल्हा

(४) तालुका

(५) एकूण लाभक्षेत्र हेक्टर

(६) धरण स्थळ

(७) एकूण उपयुक्त पाणी साठा द.ल.घ.फू.

(८) आजच्या दिनांकास उपलब्ध पाणी साठा द.ल.घ.फू.

(९) उपलब्ध पाणी साठ्याची आजची टक्केवारी.

(१०) पाणी आवर्तन उद्देश (सिंचन/पिण्याचे पाणीपुरवठा/औद्योगिक पाणी पुरवठा)

(११) पाणी आवर्तन सुरु केल्याचा/८ दिवसात सुरु करावयाचा दिनांक

(१२) पाणी आवर्तन बंद केल्याचा/करावयाचा दिनांक

(१३) आवर्तनातील प्रस्तावित पाणी वापर.

३. संपर्क

(१) संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क अधिकारी.

(२) संबंधित उप विभागीय कार्यालयातील उप अभियंता.

(३) संबंधित शाखा अधिकारी कार्यालयातील शाखा अधिकारी.

४. माहिती उपलब्ध होण्याचा कालावधी

नागरिकांनी संपर्क अधिकाऱ्याकडे माहितीची मागणी केल्यानंतर संबंधित माहिती संबंधित नागरिकांना त्याच दिवशी संपर्क अधिकाऱ्यांकडे विनामूल्य पहावयास मिळेल, माहितीची प्रत पाहिजे असल्यास रक्कम रुपये १० भरून माहितीची प्रत त्याच दिवशी उपलब्ध होऊ शकेल.

परिशिष्ट 'ब-१'

(२) सिंचन व्यवस्थापन

सिंचन विषयक बाबी

१. उद्देश

शेतकऱ्यांना जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारितील पाणी उपलब्ध असलेल्या मोठे, मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्पांमधून सिंचनासाठी पाणी उपलब्ध होणेबाबत.

२. माहितीचे स्वरुप

(१) पिकसमुह धारकांनी पिकसमुहाचे नुतनीकरण करतेवेळी हेक्टरी २५ रुपयाप्रमाणे मोजणी शाखा अधिकारी कार्यालयात फी (डिमार्केशन फी) भरावी. फी भरल्यानंतर १५ दिवसांत पुढील कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल. बागायतदारांना दिलेला पास गहाळ झाल्यास दुय्यम प्रतीसाठी १/- रुपये भरुन दुसरी प्रत त्याच दिवशी मिळेल.

(२) मंजुरीशिवाय किंवा अनधिकृत पाणी वापरल्यास पंचनामा होऊन दंडनीय दराने आकारणी केली जाईल.

(३) बागायदारांच्या सिंचनाविषयी काही तक्रारी असल्यास त्याचे निराकरण करण्यासाठी उप विभागीय अभियता, यांच्याशी संपर्क साधावा. तक्रारीचे निराकरण ३० दिवसात केले जाईल.

(४) शेज पाळीप्रमाणे पाणी मिळण्यातील अडचणीबाबत व अन्य तक्रारीबाबत शाखाधिकारी यांना भेटावे. आपल्या तक्रारीबाबत ७ दिवसांत निर्णय मिळेल.

(५) शेतकऱ्यांनी शेतचारी सुस्थितीत ठेवावी.

३. संपर्क :

(१) संबंधित शाखा अधिकारी, कार्यालयातील शाखा अधिकारी.

(२) संबंधित उप अभियंता कार्यालयातील उप अभियंता.

(३) संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क अधिकारी.

४. माहिती उपलब्ध होण्याचा कालावधी

वरील परिच्छेदांत निर्देशित केल्याप्रमाणे.

परिशिष्ट 'ब-२'

(३) सिंचन व्यवस्थापन

पाणीपट्टीचा भरणा

१. उद्देश

शेतकऱ्यांना जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारितील पाणी उपलब्ध असलेल्या मोठे, मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकलपांमधून सिंचन करण्यासाठी भराव्या लागणाऱ्या पाणीपट्टीबाबतची माहिती उपलब्ध व्हावी.

२. माहितीचे स्वरुप

(१) पाणी पट्टीची रक्कम रोख किंवा धनादेशाद्वारे स्विकारण्यात येईल. पाणीपट्टी रक्कम दप्तर कारकून / शाखाधिकारी यांच्याकडे भरावी. त्या रक्कमेची विहित नमुन्यातील पावती त्याच दिवशी तात्काळ मिळेल.

(२) पाणीपट्टी भरण्यासाठी बागाईतदारांना आगाऊ लेखी सूचना दिली जाईल. ही रक्कम खालील तारखेपूर्वी भरावी.

खरीप हंगाम - ३०/४ पूर्वी

रब्बी हंगाम - ३१/७ पूर्वी

उन्हाळी हंगाम - ३१/१२ पूर्वी

अन्यथा विनाकारण १० टक्के पाणीपट्टीचा भुर्दंड भरावा लागेल.

(३) आकारणी व पाणीपट्टीबाबतचा तपाशील शाखा अधिकारी कार्यालयात विनंतीनुसार त्याच दिवशी उपलब्ध होईल.

(४) पाणीपट्टीचे दर, शेतकऱ्याकडील थकबाकीची माहिती शेतकऱ्यांना शाखा कार्यालय तसेच ग्रामपंचायत कार्यालय, सहकारी साखर कारखाने, विविध कार्यकारी सोसायट्या येथे त्याच दिवशी पहावयास मिळतील. पाणीपट्टीची थकबाकी भरल्याखेरीज पाणी अर्जास मंजूरी दिली जाणार नाही.

३. संपर्क

(१) संबंधित शाखा अधिकारी, कार्यालयातील शाखा अधिकारी.

(२) संबंधित उप विभागीय कार्यालयातील उप अभियंता.

(३) संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क अधिकारी.

४. माहिती उपलब्ध होण्याचा कालावधी

वरील परिच्छेदांत निर्देशित केल्याप्रमाणे.

परिशिष्ट 'ब-३'
(४) निविदांची सद्यःस्थिती

१. उद्देश

इच्छुक नागरिक स्वयंसेवी संस्था इत्यादिंना संबंधित जिल्ह्यातील, तालुक्यातील जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारितील प्रगतीपथावर असलेल्या मोठे, मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्पांची वरील कामांच्या कार्यालयाच्या नोटीस बोर्डावर किंवा/त्याचप्रमाणे वर्तमानपत्रात प्रसिद्धी केलेल्या निविदाबाबतची माहिती सहजगत्या व तात्काळ उपलब्ध व्हावी.

२. माहितीचे स्वरुप

(१) प्रकल्पाचे नांव

(२) जिल्हा

(३) तालुका

(४) कामाचे नांव

(५) निविदा रक्कम रुपये

(६) पात्र कंत्राटदाराचा वर्ग

(७) निविदा विक्रीचा कालावधी दिनांक पासून दिनांकपर्यंत

(८) निविदा स्विकारण्याचा कालावधी दिनांकपासून दिनांकपर्यंत

(९) निविदा उघडण्याचा दिनांक, स्थळ, वेळ

(१०) शेरा

३. संपर्क

(१) संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क अधिकारी.

(२) संबंधित उप विभागीय कार्यालयातील उप अभियंता.

(३) संबंधित शाखा अधिकारी कार्यालयातील शाखा अधिकारी.

४. माहिती उपलब्ध होण्याचा कालावधी

नागरिकांनी संपर्क अधिकाऱ्याकडे माहितीची मागणी केल्यानंतर संबंधित माहिती संबंधित नागरिकांना त्याच दिवशी संपर्क अधिकाऱ्याकडे विनामूल्य पहावयास मिळेल. माहितीची प्रत पाहिजे असल्यास रक्कम रु.१० भरुन माहितीची प्रत त्याच दिवशी उपलब्ध होऊ शकेल.

परिशिष्ट 'ब-४'

(५) सिंचन व्यवस्थापन

उपसा सिंचन

१. उद्देश

शेतकऱ्यांना जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारीतील उपसा सिंचनाची सोय असलेल्या व पाणी उपलब्ध असलेल्या मोठे, मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्पामधून उपसा सिंचनासाठी पाणी उपलब्ध होणेबाबत.

२. माहितीचे स्वरुप

(१) उपसा सिंचनाचे अनुज्ञेय क्षेत्र शिल्लक असल्यास शाखा अधिकारी कार्यालयाकडे मागणी अर्जासोबत पुढील कागदपत्रे जोडावीत. (१) मागणी अर्ज, (२) ७/१२ उतारा, (३) दर्शक नकाशा (४) द्विपक्षीय करारनाम्याची प्रत, (५) अश्वशक्ती संकल्पचित्र.

(२) उपसा सिंचनावरील लाभधारकांना मंजूरी देताना हेक्टरी ५० टक्के रु.प्रमाणे अनामत रक्कम शाखा अधिकारी कार्यालयामार्फत भरणे आवश्यक आहे. त्याशिवाय अंतिम पाणी परवाना दिला जाणार नाही.

(३) उपसा सिंचनासाठी क्षेत्र अनुज्ञेय आहे किंवा नाही याबाबत ३० दिवसात शाखा अधिकारी कार्यालयामार्फत निर्णय मिळेल.

३. संपर्क

(१) संबंधित शाखा अधिकारी कार्यालयातील शाखा अधिकारी

(२) संबंधीत उप विभागीय कार्यालयातील उप अभियंता

(३) संबंधीत विभागीय कार्यालयातील संपर्क अधिकारी

४. माहिती उपलब्ध होण्याचा कालावधी

वरील परिच्छेदात निर्देश केल्याप्रमाणे.

परिशिष्ट 'ब-५'

(६) सिंचन व्यवस्थापन

पाणी वापर संस्था

१. उद्देश

इच्छूक नागरिक, स्वंयसेवी संस्था इत्यादींना संबंधीत जिल्ह्यातील, तालुक्यातील जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारीतील मोठे, मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्पांवर कार्यरत असलेल्या पाणी वापर संस्था बाबतची माहिती उपलब्ध व्हावी.

२. माहितीचे स्वरुप

(१) प्रकल्पाचे नाव :-

(२) प्रकार :- मोठे/मध्यम/लघु

(३) जिल्हा :-

(४) तालुका :-

(५) पाणी वापर संस्थेचे नाव :-

(६) कालवा/शाखा कालवा/मायनारचे नाव :-

(७) लाभक्षेत्र हेक्टर :-

(८) संस्थेची सभासद संख्या :-

(९) संस्थेची सद्यःस्थिती :-

(१०) शेरा

३. संपर्क

(१) संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क अधिकारी

(२) संबंधीत उप विभागीय कार्यालयातील उप अभियंता

(३) संबंधीत शाखा अधिकारी कार्यालयातील शाखा अधिकारी

४. माहिती उपलब्ध होण्याचा कालावधी

नागरिकांनी संपर्क अधिकाऱ्याकडे माहितीची मागणी केल्यानंतर संबंधीत माहिती संबंधीत नागरिकांना त्याच दिवशी संपर्क अधिकाऱ्याकडे विनामूल्य पहावयास मिळेल. माहितीची प्रत पाहिजे असल्यास रक्कम रु.१० भरुन माहितीची प्रत त्याच दिवशी उपलब्ध होऊ शकेल.

परिशिष्ट 'ब-६'

(७) प्रकल्पाची सद्यःस्थिती

बांधकामाधिन प्रकल्प

१. उद्देश

इच्छूक नागररिक स्वंयसेवी संस्था इत्यादींना संबंधीत जिल्ह्यातील, तालुक्यातील जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारीतील प्रगतीपथावर असलेल्या मोठे, मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्पांची स्थूल माहिती सहजगत्या व तात्काळ उपलब्ध व्हावी.

२. माहितीचे स्वरुप

(१) प्रकल्पाचे नाव :-

(२) प्रकार :- मोठे/मध्यम/लघु

(३) जिल्हा :-

(४) तालुका :-

(५) एकूण लाभक्षेत्र हेक्टर :-

(६) मुख्य कालव्याची नावे- डावा/उजवा :-

(७) धरणाच्या कामांची सद्यःस्थिती :-

(८) पूर्ण झालेल्या कालव्याची लांबी कि.मी. :-

(९) पूर्ण झालेल्या कालव्याचे लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता) :-

(१०) प्रगती पथावरील कामाचे व कंत्राटदाराचे नाव :-

३. संपर्क

(१) संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क अधिकारी

(२) संबंधीत उप विभागीय कार्यालयातील उप अभियंता

४. माहिती उपलब्ध होण्याचा कालावधी

नागरिकांनी संपर्क अधिकाऱ्याकडे माहितीची मागणी केल्यानंतर संबंधीत माहिती संबंधीत नागरिकांना त्याच दिवशी संपर्क अधिकाऱ्याकडे विनामूल्य पहावयास मिळेल. माहितीची प्रत पाहिजे असल्यास रक्कम रु.१० भरुन माहितीची प्रत त्याच दिवशी उपलब्ध होऊ शकेल.

परिशिष्ट 'ब-७'

(८) प्रकल्पाची सद्यःस्थिती

पूर्ण झालेले प्रकल्प

१. उद्देश

इच्छुक नागरिक, स्वयंसेवी संस्था इत्यादींना संबंधित जिल्ह्यातील, तालुक्यातील जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारितील पूर्ण झालेल्या मोठे, मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्पांची स्थूल माहिती सहजगत्या व तात्काळ उपलब्ध व्हावी.

२. माहितीचे स्वरुप

(१) प्रकल्पाचे नांव

(२) प्रकार : मोठे /मध्यम/लघु

(३) जिल्हा

(४) तालुका

(५) एकूण लाभक्षेत्र हेक्टर

(६) मुख्य कालव्याची नांवे - डावा / उजवा कालवा

(७) कालव्याची लांबी

(८) कालव्याचे लाभक्षेत्र

(९) शेरा

३. संपर्क

(१) संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क अधिकारी

(२) संबंधित उप विभागीय कार्यालयातील उप अभियंता

४. माहिती उपलब्ध होण्याचा कालावधी

नागरिकांनी संपर्क अधिका-यांकडे माहितीची मागणी केल्यानंतर संबंधित माहिती संबंधित नागरिकांना त्याच दिवशी संपर्क अधिका-यांकडे विनामूल्य पहावयास मिळेल. माहितीची प्रत पाहिजे असल्यास रक्कम रुपये १० भरुन माहितीची प्रत त्याच दिवशी उपलब्ध होऊ शकेल.

परिशिष्ट 'ब-८'

(९) प्रकल्पांची सद्यःस्थिती

भविष्यकालीन प्रकल्प

१. उद्देश

इच्छुक नागरिक, स्वयंसेवी संस्था इत्यादींना संबंधित जिल्ह्यातील, तालुक्यातील जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारितील भविष्यकालीन मोठे, मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्पांची स्थूल माहिती सहजगत्या व तात्काळ उपलब्ध व्हावी.

२. माहितीचे स्वरुप

(१) प्रकल्पाचे नांव

(२) प्रकार : मोठे /मध्यम/लघु

(३) जिल्हा

(४) तालुका

(५) एकूण लाभक्षेत्र हेक्टर

(६) मुख्य कालव्याची नांवे - डावा / उजवा

(७) प्रस्तावाची सद्यःस्थिती

(८) शेरा

३. संपर्क

(१) संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क अधिकारी

(२) संबंधित उप विभागीय कार्यालयातील उप अभियंता

४. माहिती उपलब्ध होण्याचा कालावधी

नागरिकांनी संपर्क अधिका-यांकडे माहितीची मागणी केल्यानंतर संबंधित माहिती संबंधित नागरिकांना त्याच दिवशी संपर्क अधिका-यांकडे विनामूल्य पहावयास मिळेल. माहितीची प्रत पाहिजे असल्यास रक्कम रुपये १० भरुन माहितीची प्रत त्याच दिवशी उपलब्ध होऊ शकेल.

परिशिष्ट 'ब-९'

(१०) विविध पाणी अर्जाचे नमुने

१. उद्देश

इच्छुक नागरिक, स्वयंसेवी संस्था इत्यादींना संबंधित जिल्ह्यातील, तालुक्यातील जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारीतील प्रगतीपथावर असलेल्या मोठे, मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्पांमधून सिंचन करण्यासाठी लागणा-या अर्जाच्या नमुन्यांची माहिती उपलब्ध व्हावी.

२. माहितीचे स्वरुप :

(१) नमुना नं. १ :- दोन हंगामी ब्लॉक्स भिजविण्यासाठी पाणी मिळण्याबद्दल करावयाचा अर्ज.

(२) नमुना नं. १ अ :- दोन हंगामी ब्लॉकांतील पिके भिजविण्यासाठी पाणी मिळण्याबद्दलचा अर्ज.

(३) नमुना नं. १ क :- तीन हंगामी ब्लॉकातील पिके भिजविण्यासाठी पाणी मिळण्याबद्दलचा अर्ज.

(४) नमुना नं. २ :- एक तृतीयांश उसाचा ब्लॉक भिजविण्यासाठी लागणा-या पाण्याबद्दल अर्ज

(५) नमुना नं. ३ :- एक चतुर्थांश उसाचा ब्लॉक भिजविण्यासाठी लागणा-या पाण्याकरीता अर्ज

(६) नमुना नं. ४ :- फळझाडांचे पीक समूह भिजविण्यासाठी लागणा-या पाण्याबद्दल अर्ज

(७) नमुना नं. ५ (अ) :- केळी, पपई, विलायती गवत यासारख्या कमी मुदतीच्या बारमाही पिकांचे व हंगामी पिकांचे ब्लॉकसाठी करावयाचा पाणी अर्ज.

(८) नमुना नं.६ :- जादा पाण्यासाठी पाणी मिळण्याबद्दल करावयाचा अर्ज.

(९) नमुना नं. ७ :- जमीन भिजविण्यासाठी लागणा-या पाण्याबद्दल मामुली अर्ज

(१०) नमुना नं ७ (अ) :- पाटबंधारे विभागाच्या स्वाधीन असणारे आणि ज्यावर सरकारने कोणताही खर्च केलेला नाही असे नाले, विहिरी, ओढे वगैरेतून जमीन भिजविण्यासाठी मोफत पाणीपुरवठा मिळण्याबद्दल करावयाचा अर्ज.

३. संपर्क

(१) संबंधित शाखा अधिकारी कार्यालयातील शाखा अधिकारी

(२) संबंधित उप विभागीय कार्यालयातील उप अभियंता

(३) संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क अधिकारी

४. माहिती उपलब्ध होण्याचा कालावधी

नागरिकांनी संपर्क अधिका-यांकडे माहितीची मागणी केल्यानंतर संबंधित माहिती संबंधित नागरिकांना त्याच दिवशी संपर्क अधिका-यांकडे विनामूल्य पहावयास मिळेल.

परिशिष्ट क

जलसंपदा विभाग

नमुना क्र. १

अर्जाचा क्रमांक : **दुहंगामी भूक्षेत्र गट ओलिताखाली आणण्याकरिता पाणी मिळण्याकरिता करावयाचा अर्ज**

मे. कार्यकारी अभियंता, भाग, यास

मी, , राहणार , तालुका , जिल्हा

यात खाली उल्लेख केलेली जमीन भिजविण्याच्या कारणासाठी तारीख १५ जून २० पासून सुरू होणाऱ्या व तारीख १४ फेब्रुवारी २० रोजी संपणाऱ्या लागोपाठच्या पावसाळ्याच्या व हिवाळ्याच्या हंगामात मुंबई पाटबंधारे अधिनियम, १८७९ व जलसिंचनसंबंधी त्या त्या वेळेत अंमलात असलेला इतर कोणताही अधिनियम यांच्या उपबंधास (कालव्याबाबतच्या नियमांचे उपबंध यास) व या अर्जाच्या मागील पानावर छापलेल्या व मला मान्य असलेल्या सर्व शर्तीस व मुंबई कालवे, नियम १९३४ च्या उपबंधास अधीन राहून कालव्याचे पाणी पुरवावे अशी विनंती करीत आहे.

गावाचे नाव	पाणी वाटणाऱ्या		भूमापन क्रमांक	हिस्सा क्रमांक	भूमापन क्रमांकाचे अगर पोटहिस्सा क्रमांकाचे एकूण क्षेत्र		भूमापन क्रमांकातील अगर पोटहिस्सा क्रमांकातील मालकीचे एकूण क्षेत्र		मागणीचे क्षेत्र	
	पाठाचा क्रमांक	दरवाज्याचा क्रमांक								
१	२	३	४	५	६		७		८	
					हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	हेक्टर	आर

२. ज्या जमिनीसाठी पाणी मिळावे म्हणून मी वर अर्ज केला आहे, त्या जमिनीचा मी आहे.

३. ज्या व्यक्तीला व ज्या पद्धतीने ह्या अर्जाच्याबाबतीत आदेश द्यावयाचे त्याचे नाव, पत्ता व पद्धती या गोष्टी खाली दिल्याप्रमाणे आहेत.

तारीख : २० अर्जदाराची सही किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा ... :

साक्षीदाराची सही ... ... :

ज्या बाबतीत अर्जदार जमिनीचा खातेदार नसेल किंवा वरिष्ठ धारक नसेल त्या बाबतीत खातेदाराची अगर सामायिक खातेदाराच्या किंवा वरिष्ठ धारकाची किंवा सामायिक वरिष्ठ धारकांच्या अनुक्रमे सही किंवा सह्या किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा किंवा त्यांच्या डाव्या हातांच्या अंगठ्यांचे ठसे.

खाली दाखल केल्याप्रमाणे मंजुरीकरिता रवाना.

(१) मंजूर करावयाचे एकंदर क्षेत्र : हेक्टर आर (२) मंजुरीची मुदत : पासून पर्यंत

(३) हेक्टरी आकारावयाच्या पाणीपट्टीचा दर : रु.

तारीख २० उपविभागीय अधिकारी उपविभाग.

मंजूर

तारीख २० कार्यकारी अभियंता विभाग.

टीप.--जमीन मालक नसणाऱ्या अर्जदारांनी किंवा त्यांनी शिफारस न केलेल्या अर्जदारांनी नेहमी द्यावयाच्या जामीनकदब्याचा तपशील.

जामीनदारांची नावे : (१) नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे

(२)

नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे तारणादाखल दिलेल्या जमिनीचा गावचा भूमापन क्रमांक

दुहंगामी भूक्षेत्राकरिता अर्ज केल्याची पावती

कालवा--

गावाचे नाव--

भूमापन क्रमांक--

पोट हिस्सा क्रमांक--

अर्जदाराचे नाव--

मागणी केलेले क्षेत्र-- हेक्टर आर

अर्जाची तारीख-- २० माहे

अर्ज पोहोचल्याची तारीख व शेरा--

अर्ज स्वीकारणाऱ्या अधिकाऱ्याची सही.

सूचना

१. फक्त पावसाळ्याच्या व हिवाळ्याच्या हंगामात गट पद्धतीने (ऊस, दिर्घमुदतीची फळझाडे व पानमळे याखेरीज इतर बारमाही पिके धरून) पिकांना पाणी देण्यासाठी पाण्याचा पुरवठा व्हावा यासाठी करावयाच्या अर्जाकरिता हा नमुना उपयोगात आणावा.

२. प्रस्तुत अर्ज त्याच्या दुसऱ्या प्रतीसह कार्यकारी अभियंत्याकडे किंवा असे अर्ज घेण्यास त्याने ज्यास प्राधिकृत केले असेल अशा अधिकाऱ्याकडे सादर केला पाहिजे. तो स्वत: व्यक्तिश: नेवून द्यावा, व्यक्तिश: सादर करावा किंवा टपालाने पाठविण्यात यावा.

३. आदेश दिल्यानंतर अर्जाची दुसरी प्रत त्यावर कार्यकारी अभियंत्याचा अंतिम शेरा लिहून अर्जदाराकडे परत पाठविण्यात येईल.

४. अर्जातील नोंद क्रमांक ३ मध्ये राखून ठेवलेल्या जागेत अर्जदाराने कार्यकारी अभियंत्याचा आदेश ज्या व्यक्तीकडे द्यावयाचा असेल तिचे नाव आणि पत्ता याची नोंद करून ठेवली पाहिजे. त्याचप्रमाणे तो टपालाने किंवा कोणत्याही कालवे कार्यालयातून द्यावयाचा किंवा टपालाने आदेश तयार झाल्याची सूचना दिल्यावर तो नेईपर्यंत कोणत्या कार्यालयात ठेवायचा या गोष्टीची नोंद करून ठेवली पाहिजे.

५. (१) एकमेव खातेदार किंवा सामायिक खातेदार (२) वरिष्ठ धारक किंवा सामायिक वरिष्ठ धारक (३) मंजूर झालेल्या मुदतीत जमीन ओलिताखाली आणून मशागत करण्याचा ज्याचा हक्क असेल अशी व्यक्ती किंवा (४) अशी मंजूरी मिळण्यास या व्यक्तींपैकी कोणत्याही व्यक्तिच्या वतीने ज्या योग्य रीतीने अधिकार असेल अशा व्यक्तीखेरीज कोणत्याही इतर व्यक्तीस कोणतीही जमीन ओलिताखाली आणण्यासाठी पाणी मिळण्याबद्दल केलेला कोणताही अर्ज साधारणत: मंजूर केला जाणार नाही.

६. अर्जातील नोंदणी क्रमांक २ मध्ये अर्जदाराने जमिनीमध्ये असणारा आपला हितसंबंध कोणत्या प्रकारचा आहे किंवा जमीन ओलिताखाली आणून मशागत करण्याकरिता पाणी मिळण्यासाठी अर्ज करण्याचा अधिकार आपणास कसा पोहचतो याविषयी लिहिले पाहिजे.

७. मंजुरीप्रमाणे पुरवावयाच्या पाण्याबद्दल द्यावयाच्या सर्व रकमेबद्दल जामीन म्हणून नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे जामीन राहणाऱ्या योग्य व्यक्तींनी सही करून पुरा केलेला जामीनकदबा कोणत्याही अर्जदाराला द्यावा लागेल किंवा नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे गहाणखत करून द्यावे लागेल. त्याचप्रमाणे त्याला मंजूरी मिळण्यास या जमिनीमध्ये हितसंबंध असणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीची संमती त्याने मिळवली पाहिजे.

८. अशा रीतीने पाणी दिले जाण्यास जी जमीन अयोग्य आहे असे वाटते त्या जमिनीस पाणी देण्यास मंजुरी नाकारता येईल.

९. जी क्षेत्रे अर्ध्या हेक्टरच्या कोणत्या पट्टीत असतील अशी क्षेत्रे साधारणत: कार्यकारी अभियंता मंजूर करील. एका गटामध्ये अर्ध्या हेक्टरचे कित्येक खंड असू शकतील. एका गटामधील निरनिराळे खंड अखंड असलेच पाहिजे असे नाही. परंतु ते एकाच दरवाज्यावर असले पाहिजेत.

शर्ती

१. मंजूर केलेल्या क्षेत्राकरिता हिवाळ्याच्या हंगामात रब्बी पिकासाठी पाणी राखून ठेवण्यात येईल. तथापि ज्यांच्या अर्जावरून पाणी पुरवठ्यास मंजूरी देण्यात आली असेल त्या व्यक्तीस रब्बी पिकांच्या प्रत्येक १.५ हेक्टराच्या बदल्यात दुहंगामी पिकांचा एक हेक्टर ओलिताखाली आणण्याचा अधिकार आहे.

२. पावसाळ्याच्या हंगामात पाणी घेणे वैकल्पिक आहे. तथापि मंजूर केलेल्या क्षेत्रापुरती खरीप पिके काढण्यास हरकत नाही आणि खरीप पिकांच्या प्रत्येक १.५ हेक्टरच्या बदल्यात दुहंगामी पिकांचा एक हेक्टर घेण्यास हरकत नाही.

३. अर्जदाराच्या जोखमेवर व विहिरीचे पाणी मिळण्यासारखे असेल तर दुहंगामी पिकांच्या बदल्यात सामान्य बारमाही पिकांच्या तेवढ्याच क्षेत्रास (ऊस, पानमळे व फळझाडे खेरीजकरून) पाणी देण्यास हरकत नाही.

४. मंजूर केलेल्या क्षेत्रापेक्षा जास्त क्षेत्र ओलिताखाली आणता येणार नाही, तथापि मंजूर केलेल्या क्षेत्रापेक्षा जास्त क्षेत्रात पाणी घेण्याची कोणत्याही वर्षी पाणी देणाराची इच्छा असेल तर त्यासाठी नमुना ७ मध्ये त्याने अर्ज केला पाहिजे. जे गट धारण करणारे नाहीत अशा इतर अर्जदारांकडून आलेल्या अर्जापेक्षा अशा अर्जाचा प्रथम विचार केला जाईल.

५. (१) ज्या व्यक्तीच्या अर्जावरून पाण्याचा पुरवठा मंजूर करण्यात आला असेल त्या व्यक्तीला सर्व ब्लॉक किंवा गटाचा काही भाग मंजूर केलेल्या खंडामधून इतर खंडामध्ये बदलावयाचा असेल तर तो आपल्या जमिनीचे युनिट पाडून कार्यकारी अभियंत्याकडून जाहीर करण्यात येईल त्या तारखेच्या आत असा बदल करण्याबद्दल अर्ज करील तर त्याला बदल करण्याची परवानगी देण्यात येईल.

(२) कोणताही खंड हिवाळ्याच्या हंगामात ओलिताखाली आणला असो किंवा नसो मंजुरीच्या पूर्ण मुदतीपर्यंतची हिवाळ्याच्या हंगामाची पाणीपट्टी पाणी मिळत असेल तेव्हा आकारण्यात येईल. परंतु कोणत्याही विवक्षित वर्षी अर्जदारास ज्याच्याकरिता पाणी मंजूर करण्यात आले आहे असा आपला सगळा गट किंवा त्याचा काही भाग ओलिताखाली आणता येणार नाही तर त्याने पाण्याच्या पट्टीची सूट मिळण्याबद्दल ज्या हंगामासाठी माफी हवी असेल त्या हिवाळ्याच्या हंगामात गतपूर्वीच्या सप्टेंबरच्या १५ तारखेपूर्वी नमुना क्रमांक १० मध्ये अर्ज केल्यास यथास्थिती अशा संपूर्ण गटाबद्दल किंवा त्याच्या भागाबद्दल द्यावयाच्या पाणीपट्टीची त्यास सूट मिळेल. अशी सूट मिळविली असता सूट दिलेले क्षेत्र ओलिताखाली आणण्याची नंतर पाणी मिळण्याजोगे असेल तर हिवाळ्याच्या हंगामासाठी ठरविलेल्या दराच्या २१/४ पट दराने पाणीपट्टी आकारून देण्यात येईल.

(३) गट धारकांच्या विनंतीवरून--

(अ) मंजूरीच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत मंजूरी रद्द करण्याबद्दल त्याने अर्ज केला असेल तर पहिल्या वर्षाच्या सुरूवातीपासून किंवा

(ब) हिवाळ्याच्या हंगामापूर्वी ज्या तारखेपासून गटाची जरूरी नसेल अशा १५ सप्टेंबरपूर्वी मंजूरी रद्द करण्याबद्दल त्याने लेखी नोटीस दिली असेल तर मंजुरीच्या बाकीच्या मुदतीत मंजुरी रद्द करण्याचा अधिकार आहे.

मात्र असे ठरविण्यात येत आहे की, कार्यकारी अभियंत्यास बारा महिन्याची नोटीस दिल्यानंतर कोणत्याही वेळी कोणताही गट किंवा गटाचा कोणताही भाग त्याला पाणी पुरवणे पुढे चालू ठेवणे योग्य नाही असे त्याचे मत असेल तर, रद्द करण्याचा अधिकार आहे.

६. मुंबई कालवे नियम १९३४ च्या कोणत्याही उपबंधाचे किंवा ह्या अर्जाच्या शर्तीपैकी कोणत्याही शर्तीचे उघड उघड उल्लंघन झाल्यास कोणत्याही प्रकारची नोटीस न देता गटाला दिलेली मंजुरी रद्द केली जाण्यास अगर ह्या मंजुरीप्रमाणे कोणतेही पाणी देण्यात येत असलेल्या पिकाला पाणीपुरवठा दिला न जाण्यास अगर सर्वस्वी बंद केला जाण्यास तो गट पात्र असेल.

(आष्टी, पाथरी, कोरेगाव व एकरूख तळ्याकरिता जादा शर्त ७)

७. कायमचा पाण्याचा पाट नसेल तर जमीन ओलिताखाली आणण्याने कार्यकारी अभियंता किंवा त्याचा प्रतिनिधी ठरवतील त्या पद्धतीने जरूर तर तात्पुरता पाट आपल्या जमिनीतच स्वत:च्या जमिनीच्या खाली ज्या पाणी घेणाऱ्यांची शेते आहेत त्यांच्या लाभासाठी काढू देण्याची परवानगी दिली पाहिजे.

टीप-- वरील शर्त क्रमांक १ ही एकरुख तलावाला लागू नाही.

एकरुख तलावाकरिता जादा शर्ती

८. खरीप पिकाकरिता अगर दुहंगामी पिकाकरिता पाणी घेतले असेल तर रब्बी पिकासाठी पाणी पुरवठ्याबद्दल हमी दिली जाणार नाही. ह्या शर्तीस अधीन राहून हिवाळ्याच्या हंगामात रब्बी पिकाकरिता वर मंजूर केलेल्या क्षेत्राखाली पाणी राखून ठेवण्यात येईल. खरीप किंवा रब्बी पिकांच्या प्रत्येक १.५ हेक्टर जमिनीच्या बदल्यात दुहंगामी पिकाचा एक हेक्टर ओलिताखाली आणण्याचा गट धारण करण्याचा अधिकार आहे.

९. पाणीपुरवठा कोणत्याही वेळी न दिला जाण्यास पात्र आहे परंतु, हिवाळ्याच्या हंगामामध्ये नमुन्यातील क्रमांक १ मध्ये नमूद केलेल्या मंजूर क्षेत्रासाठी प्रस्तुत मुदतीत पाणी मिळण्यासारखे असेल तर त्याबद्दल, मग ते क्षेत्र ओलिताखाली आणलेले असो अगर नसो, पाणीपट्टीची पूर्ण रक्कम द्यावी लागेल.

जलसंपदा विभाग

नमुना क्र. १-अ

दोन हंगामी ब्लॉकातील पीक भिजविण्यासाठी पाणी मिळण्याबद्दलचा अर्ज

मे. कार्यकारी अभियंता, भाग, यास

मी, , राहणार , तालुका , जिल्हा

असा अर्ज करतो की, यात खाली सांगितलेली जमीन भिजविण्यासाठी तारीख १५ माहे जून सन २० पासून सुरू होऊन तारीख १४ माहे फेब्रुवारी सन २० रोजी संपणाऱ्या लागोपाठ वर्षाच्या पावसाळ्याच्या व हिवाळ्याच्या हंगामात, सन १८७९ च्या मुंबई पाधबंधारे अधिनियम व जलसिंचना संबंधित असून त्या त्या वेळी अंमलात असलेला इतर कोणताही अधिनियम यास, व तसेच या अर्जाच्या मागील बाजूस छापलेल्या व मला मान्य असलेल्या सर्व शर्तीस व सन १९३४ च्या अथवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या मुंबईच्या कालव्यांबाबतच्या नियमांचे ठरावास पात्र राहून कालव्याचे पाणी देण्याची कृपा करावी :--

गावाचे नाव	पाणी वाटणाऱ्या		सर्व्हे नंबर	पोट नंबर	सर्व्हे नंबर अगर पोट नंबरचे एकूण क्षेत्र		सर्व्हे नंबर अगर पोट नंबरातील मालकीचे एकूण क्षेत्र		मागणीचे क्षेत्र		शेरा
	पाठाचा क्रमांक	दरवाज्याचा क्रमांक									
१	२	३	४	५	६		७		८		९
					हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	

२. ज्या जमिनीसाठी पाणी मिळावे म्हणून मी वर अर्ज केला आहे, त्या जमिनीचा मी आहे.

३. ज्या इसमास व ज्या रीतीने या अर्जावरून आदेश द्यावयाचा, त्याचे नाव, पत्ता व रीत या गोष्टी खालीलप्रमाणे आहेत :--

तारीख : २० अर्जदाराची सही किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा ... :

साक्षीदाराची सही ... ... :

ज्या बाबतीत अर्जदार जमिनीचा खातेदार नसेल किंवा वरिष्ठ धारक नसेल त्या बाबतीत खातेदाराची अगर सामायिक खातेदाराच्या किंवा वरिष्ठ धारकाची किंवा सामायिक धारकांच्या अनुक्रमे सही किंवा सह्या किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा किंवा त्यांच्या डाव्या हातांच्या अंगठ्यांचे ठसे.

सूचना :-- वरील सर्व माहिती अर्जदार यांनी पुरी करून द्यावयाची आहे.

(कालवा निरिक्षकाने भरावयाची माहिती)

१. वरील कोष्टकाचे कलम २ व ३ मध्ये लिहिलेली माहिती बरोबर आहे/नाही.

२. वर मागणी केलेले क्षेत्र उडाफ्याचे असून/नसून भरण्यास सोयीचे आहे/नाही.

३. विहिरीचे अगर नाल्याचे व कालव्याचे पाणी मिसळले जाण्याची शक्यता आहे/नाही.

४. खंडकरी असल्यास खंडाची मुदत पासून पर्यंत आहे.

कालवा निरिक्षक

(शाखा अधिकाऱ्याने भरावयाची माहिती)

१. अर्ज दाखल झाल्याची तारीख

२. अर्जदार हा जमिनीचा मालक/संरक्षित कूळ/साधे कूळ/खंडकरी आहे.

५. जमीन इनाम आहे/नाही, तिच्यावर बोजा आहे/नाही.

६. अर्जदार सिंचनाचा थकबाकीदार आहे/नाही.

७. वरील कोष्टकातील कलम ४ ते ७ मध्ये नमूद केलेली माहिती बरोबर आहे/नाही.

८. मागणी क्षेत्राकरिता, पासून पर्यंतच्या मुदतीसाठी तीन प्रतीमध्ये पावती क्र. प्रमाणे रोख आगाऊ भरणा केला :--

(१) पाणीपट्टी रु. पै.

९. मंजुरीस, अगर खालील कारणाकरिता नामंजुरीस सादर

दिनांक शाखाधिकारी शाखा

खालीलप्रमाणे मंजुरीकरिता सादर :--

(१) मंजूर करावयाचे एकूण ब्लॉक क्षेत्र :-- हेक्टर आर

(२) दर हेक्टरी आकारावयाच्या पाणी-पट्टीचा दर--रु.

(३) मंजुरीची मुदत पासून पर्यंत.

दिनांक उपविभागीय अधिकारी, पाटबंधारे उपविभाग.

(१) पास नं. ता. मंजूर

(२) मंजूर फॉर्म नंबर १८ चा क्रमांक

दिनांक

टीप :--नमुना नंबर ९ प्रमाणे तारणादाखल दिलेल्या जमिनीचा तपशील :-- कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग.

जिल्हा , तालुका , गाव स. नं. क्षेत्र-- हेक्टर आर

दुहंगामी ब्लॉकाचा पाणी-अर्ज नामंजूर केला असेल त्यावेळी अर्जदारांना देण्याची चिठ्ठी

(१) दुहंगामी ब्लॉककरिता दिलेल्या पाणी-अर्जाचा क्रमांक--

(२) अर्ज दाखल करून घेतल्याची दिनांक--

(३) अर्जदाराचे नाव--

(४) कालवा--

(५) फाटा नंबर --

(६) औटलेट क्रमांक--

(७) गाव व भूमापन नंबर--

(८) दुहंगामी ब्लॉकचे मागणी क्षेत्र-- हेक्टर आर

(९) मुदत पासून पर्यंत

(१०) अर्ज नामंजूर करण्याची कारणे-- कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग.

दुहंगामी ब्लॉकचा पाणी-अर्ज दाखल करून घेतल्याबद्दल अर्जदारांना द्यावयाची पोहोच

(१) कालवा--

(२) फाटा व दारे क्रमांक--

(३) गाव--

(४) भूमापन नंबर --

(५) अर्जदाराचे नाव--

(६) दुहंगामी ब्लॉकची मागणी केलेले क्षेत्र-- हेक्टर आर

(७) मुदत पासून पर्यंत

(८) अर्ज दाखल करून घेतल्याचा दिनांक--

(९) शेरा--

अर्ज दाखल करून घेणाऱ्या अधिकाऱ्याची सही. पदनाम

दिनांक

सूचना

१. फक्त पावसाळ्याच्या व हिवाळ्याच्या हंगामात ब्लॉक पद्धतीने हंगामी व दुहंगामी पिकांना (खालील शर्त १ ला अनुसरून) हा अर्जाचा नमुना उपयोगात आणावा.

२. सदरहू अर्ज कार्यकारी अभियंताकडे किंवा असे अर्ज स्वीकारण्यास त्यांनी ज्यास अधिकार दिला असेल अशा अधिकाऱ्याकडे सादर केला पाहिजे. तो हाती घेऊन द्यावा, स्वत: जातीने सादर करावा किंवा टपालाने पाठवावा.

३. अर्ज मंजूर झाला तर त्याचा पास अर्जदारास देण्यात येईल, आणि अर्ज नामंजूर झाला तर, मागे लगत असलेली चिठ्ठी, नामंजूर करणे नमूद करून अर्जदारास देण्यात येईल.

४. अर्जाचे (मागील बाजूवरील) कोष्टकाखालील नोंदी नं. २ व ३ मध्ये राखून ठेवलेल्या जागेत आवश्य ती माहिती अर्जदारांनी भरावयास पाहिजे.

५. (१) एकटाच खातेदार किंवा सामायिक खातेदार; (२) वरिष्ठ धारण करणार किंवा सामायिक वरिष्ठ धारण करणारे; (३) मंजुरीच्या मुदतीत जमीन भिजवून मशागत करण्याचा ज्याचा हक्क असेल असा इसम किंवा (४) अशी मंजूरी मिळण्यास या इसमापैकी कोणत्याही इसमाच्यावतीने ज्यास योग्य रीतीने अधिकार असेल अशा इसमाखेरीज कोणत्याही इतर इसमास कोणतीही जमीन भिजविण्यासाठी पाणी मिळण्याबद्दल केलेला कोणताही अर्ज साधारणत: मंजूर केला जाणार नाही.

६. मंजुरीप्रमाणे पुरवावयाच्या पाण्याबद्दल द्यावयाच्या सर्व रकमांबद्दल तारण म्हणून कोणत्याही अर्जदाराला नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे गहाणखत करून द्यावे लागेल. त्याप्रमाणे त्याला मंजूरी मिळण्याचे बाबतीतील जमिनीत हितसंबंध असणाऱ्या कोणत्याही इसमाची संमती अर्जदाराने मिळविली पाहिजे.

७. अशा रीतीने पाणी दिले जाण्यास जी जमीन अयोग्य आहे असे वाटते त्या जमिनीस पाणी देण्यास मंजुरी नाकारता येईल.

८. जी क्षेत्रे पूर्ण हेक्टराच्या पटीत असतील अशीच क्षेत्रे साधारणत: मंजूर केली जातील. ज्या ठिकाणी एखाद्या भूमापन क्रमांकाचे किंवा पोट-पोटक्रमांकाचे सर्वच्या सर्व क्षेत्र मागणी केले असून ते मंजूर करण्यासारखे असेल व तो किमान एक हेक्टरचे असेल तर ते तसेच मंजूर केले जाईल.

शर्ती

१. या ब्लॉकात पावसाळ्याच्या व हिवाळ्याच्या हंगामात (रब्बी) हंगामात कोणतीही हलकी (म्हणजे साधारण ३० दिवसांच्या अंतराने पाणी लागणारी) पिके करता येतील. ब्लॉकच्या मंजूर झालेल्या क्षेत्रापैकी अर्ध्या क्षेत्रात पावसाळा हंगामात पावसाळी पिकाकरता, व राहिलेल्या अर्ध्या क्षेत्रात रब्बी हंगामात रब्बी पिकाकरता पाणी दिले जाईल. पावसाळी पिकास १४ ऑक्टोबरच्या पुढे पाणी लागणारे असेल तर, कार्यकारी अभियंता ठरवतील त्याप्रमाणे ते दिले जाईल. मात्र मग हे पावसाळी पीक मिळाल्याशिवाय राहिलेल्या अर्ध्या क्षेत्रात रब्बी पिकास परवानगी मिळणार नाही आणि ही परवानगी दिली गेली तर रब्बी पिकास १४ फेब्रुवारीच्या पुढे पाणी पुरविण्याची हमी घेतली जाणार नाही. तसेच पावसाळी पिकाकरिता राखून ठेवलेल्या अर्ध्या भागात पावसाळी पीक केले नसेल तर ते रब्बीकरिता असलेला अर्ध्या भागात रब्बी पिकास १५ ऑक्टोबर अगोदरपासूनदेखील पाणी मिळू शकेल.

२. पाण्याचा दर पाळीस पाणी लागणारी साळ, खबला, यासारखी भारी दर्जाची पिके, अशा ब्लॉकात देण्याचे ज्यावेळी शक्य होईल त्या वेळी ती काही ठराविक क्षेत्रापर्यंतच दिली जातील व त्याबद्दलची जाहीर नोटीस, त्या त्या वेळी कार्यकारी अभियंता यांचेकडून आगाऊ प्रसिद्ध केली जाईल. अशी विशेष मंजुरी मिळाल्याशिवाय अशा तऱ्हेची पिके करणे नियमबाह्य समजले जाईल.

३. मंजुरीच्या क्षेत्राहून जास्त क्षेत्र भिजविता येणार नाही.

४. दरवर्षी, तारीख १५ माहे जून पासून अगर मुख्य तलावात तोपर्यंत नवीन पाणी आले नसेल तर ते पुरेसे पाणी ज्या पुढील तारखेपर्यंत येईल, त्या तारखेपासून, या ब्लॉकातील पिकांना पाणी पुरवठा सुरू होईल.

५. (१) ज्या इसमाच्या अर्जावरून पाण्याचा पुरवठा मंजूर करण्यात आला असेल त्या इसमास सर्व ब्लॉक त्याचा अगर पावसाळी अगर रब्बी पिकाकरिता असलेला कोणताही अर्धा भाग मंजूर केलेल्या ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी बदलावयाचा असेल तर, मंजुरीच्या पहिल्या व शेवटच्या वर्षाखेरीजकरून, खालील अटीवर ही फेर-मोजणी सामान्यत: मंजूर केली जाईल.

(अ) ज्या ठिकाणी ते क्षेत्र बदलून घ्यावयाचे आहे ती जमीन ब्लॉकला योग्य असून मूळच्याच औटलेटने भिजत असली पाहिजे;

(ब) ज्या १५ जूनपासून असा बदल पाहिजे असेल त्याच्यालगत अगोदरच्या १५ एप्रिलच्या पूर्वीच बदलाकरिता कच्च्या नकाशासह अर्ज द्यावयास पाहिजे. अर्ज मंजूर झाल्यानंतर प्रत्येक ब्लॉकचे दोन सारखे भाग बागायतदारांनी स्वखर्चान पहिल्या वर्षीच पाडून घेतले पाहिजेत. **तसे न केल्यास ब्लॉक नामंजूर केले जातील.**

(२) पावसाळा हंगामात, पावसाळी पिकांकरता असलेल्या ब्लॉकच्या अर्ध्या भागात, वरील शर्त २ प्रमाणे पावसाळी पिकाकरिता व रब्बी हंगामात रब्बी पिकाकरिता असलेल्या अर्ध्या भागातील रब्बी पिकाकरिता पाणी राखून ठेवले जाईल, मग अर्जदार त्याचा उपयोग करो अगर न करो. मात्र मंजूर ब्लॉकचा सर्व किंवा कोणताही अर्धा भाग मंजुरीच्या मुदतीतील कोणत्याही एखाद्या वर्षी भिजविता येणार नाही असे अर्जदार यास वाटले तर त्याने त्या सर्व अगर अर्ध्या क्षेत्रावर आकारल्या जाणाऱ्या पाणी-पट्टीची माफी मिळण्याकरता नमुना नंबर १० चा अर्ज त्या वर्षाच्या तारीख १५ मेच्या आत द्यावयास पाहिजे. अशा रीतीने माफी मंजूर झाल्यानंतर त्या वर्षी त्या क्षेत्रातील पिकांना पुन्हा मंजुरी दिली जाणार नाही.

(३) तसेच ब्लॉक मंजूर झाल्यानंतर एखाद्या अर्जदारास तो रद्द करून घ्यावयाचा असेल तर, कार्यकारी अभियंता अगर त्यांनी अधिकार दिलेला इतर कोणताही अधिकारी यांचेकडे अर्जदाराने लेखी विनंती केल्यास, खालीलप्रमाणे तो ब्लॉक रद्द होऊ शकेल :--

(अ) मंजुरीच्या पहिल्या वर्षी.--मंजुरी मिळाल्यापासून एक महिन्याचे आत विनंती केल्यास.

(ब) नंतरच्या वर्षापैकी कोणत्याही वर्षी.--ज्या १५ जूनपासून ब्लॉक रद्द करून हवा असेल त्याच्या लगतच्या मागील १५ एप्रिलच्या पूर्वी विनंती केल्यास; मात्र, कार्यकारी अभियंता यांचे मते कोणत्याही मंजूर ब्लॉक्ला पाणी-पुरवठा चालू ठेवणे आक्षेपार्ह असेल तर, कोणत्याही ब्लॉक अथवा भाग बारा महिन्यांची नोटीस देवून, कार्यकारी अभियंता, यांना केव्हाही रद्द करता येईल.

६. ज्या ठिकाणी कायम स्वरुपाचे पाण्याचे पाट नसतील त्या ठिकाणी, जमीन भिजविणाराने कार्यकारी अभियंता अगर त्याचा प्रतिनिधी ठरवील त्या पद्धतीने, जरूर तर तात्पुरता पाट आपल्या जमिनीतून खालील बाजूच्या जमिनीत ज्या पाणी घेणाराची शेते आहेत त्यांच्या हितासाठी काढू द्यावयास पाहिजे.

७. सन १९३४ च्या अगर त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या मुंबईच्या कालव्याबाबतच्या नियमांपैकी कोणत्याही नियमाच्या अगर या अर्जाच्या शर्तीपैकी कोणत्याही शर्तीचे उघड-उघड उल्लंघन झाल्यास कोणत्याही प्रकारची नोटीस न देता ब्लॉकला दिलेली मंजुरी रद्द केली जाण्यास, अगर या मंजुरीप्रमाणे कोणतेही पाणी देण्यात घेत असलेल्या पिकांना पाणी-पुरवठा दिला न जाण्यास अगर सर्वस्वी बंद केला जाण्यास पात्र राहील.

जलसंपदा विभाग

नमुना क्र. २

अर्जाचा क्रमांक : **एकतृतीयांश ऊसाचा ब्लॉक भिजविण्यासाठी लागणाऱ्या पाण्याकरिता अर्ज**

कार्यकारी अभियंता, भाग, यास

मी, , राहणार , तालुका , जिल्हा

असा अर्ज करतो की, यात खाली लिहिलेली जमीन भिजविण्यासाठी दिनांक १५ फेब्रुवारी २० पासून सुरू होऊन दिनांक १४ फेब्रुवारी २० रोजी संपणाऱ्या लागोपाठ वर्षाकरिता १८७९ चा ११ मुंबई पाटबंधारे अधिनियम, पाटबंधाऱ्यासंबंधित त्या त्या वेळेस अंमलात असलेला इतर कोणताही अधिनियम यांच्या उपबंधास व ह्या अर्जाचा नमुना क्रमांक २ च्या मागील पानावरील छापलेल्या व मला मान्य असलेल्या सर्व शर्तीस व मुंबईचे कालव्याबाबतचे नियम १९३४ ह्यांस अधीन राहून कालव्याचे पाणी देण्याची कृपा करावी.

गावाचे नाव	पाणी वाटणाऱ्या		भूमापन क्रमांक	पोट क्रमांक	भूमापन क्रमांकाचे किंवा पोट क्रमांकाचे एकूण क्षेत्र		पोट क्रमांकातील एकूण मालकीचे क्षेत्र		मागणीचे एकूण क्षेत्र		शेरा
	पाठाचा क्रमांक	निगम मार्गाचा क्रमांक									
१	२	३	४	५	६		७		८		९
					हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	

२. वरील कारणाकरीता ज्या जमिनीस पाणी मिळावे म्हणून मी अर्ज केला आहे त्या जमिनीचा मी आहे.

३. ज्या व्यक्तीला व ज्या रीतीने ह्या अर्जावरील आदेश द्यावयाचा त्याचे नाव, पत्ता व ती रीत या गोष्टी खाली दिल्याप्रमाणे आहेत.

दिनांक : २० अर्जदाराची सही किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा ... :

साक्षीदाराची सही ... ... :

ज्या बाबतीत अर्जदार जमिनीचा खातेदार नसेल किंवा वरिष्ठ धारक नसेल त्या बाबतीत खातेदाराची अगर सामायिक खातेदारांच्या किंवा वरिष्ठ धारकाची किंवा सामायिक वरिष्ठ धारकांच्या अनुक्रमे सही किंवा सह्या किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा किंवा त्यांच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्यांचे ठसे.

खाली दाखल केल्याप्रमाणे मंजुरीकरिता रवाना :

(१) ब्लॉक क्रमांक (२) ब्लॉकचा भूखंड (प्लॉट क्रमांक)

(३) मंजूर करावयाचे क्षेत्र : हेक्टर आर (४) मुदत--: पासून पर्यंत

(५) एकरी आकारावयाच्या पाणीपट्टीचा दर रु.

दिनांक २० उप-विभागीय अधिकारी उपविभाग.

मंजूर

दिनांक २० कार्यकारी अभियंता विभाग.

टीप.--सूचना क्रमांक ७ प्रमाणे मालक नसणाऱ्या अर्जदारांनी नेहमीकरीता भरून द्यावयाचा जामीनपत्राचा तपशील.

जामीन राहणारांची नावे : (१) (२) } नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे

एक तृतीयांश ऊसाच्या ब्लॉकच्या मंजुरीची समज

(गावच्या तलाठ्याकडे रवाना होण्याकरिता)

कालवा--

गावाचे नाव--

अर्जाचा नंबर--

सर्व्हे नंबर--

पोट नंबर--

अर्जदाराचे नाव--

ब्लॉकात मंजूर केलेले क्षेत्र--

हेक्टर आर

मंजुरीची मुदत--

१५-२-२० पासून

१४-२-२० पर्यंत

अर्ज मंजुरीची तारीख--

शेरा--

कालवा अधिकारी

तारीख माहे सन २०

सूचना

१. ज्या बाबतीत ब्लॉकमध्ये ऊस पेरण्यास परवानगी द्यावयाचे क्षेत्र ब्लॉकच्या क्षेत्राच्या एकतृतीयांशपर्यंत मर्यादित केले असेल अशा बाबतीत ब्लॉक पद्धतीने पाण्याचा पुरवठा मिळण्यासाठी करावयाच्या अर्जासाठी हा नमुना उपयोगात आणावा.

२. सदर अर्ज त्याच्या दोन प्रती करून त्या सह कार्यकारी अभियंत्याकडे किंवा असे अर्ज घेण्याचा त्याने ज्यास अधिकार दिला असेल अशा अधिकाऱ्याकडे सादर केला पाहिजे. तो हाती नेऊन द्यावा, स्वत: व्यक्तिश: नेवून द्यावा, स्वत: जातीने सादर करावा किंवा टपालाने पाठविण्यात यावा.

३. आदेश झाल्यानंतर नमुन्याची दुसरी प्रत तिच्यावर कार्यकारी अभियंत्याचा अखेरचा शेरा लिहून अर्जदाराकडे परत पाठविण्यात येईल.

४. नमुन्यातील नोंद क्रमांक ३ मध्ये राखून ठेवलेल्या जागेत अर्जदाराने कार्यकारी अभियंत्याच्या ज्या व्यक्तीस आदेश द्यावयाचा असेल त्या व्यक्तीचे नाव व पत्ता याची नोंद करून ठेवली पाहिजे. त्याचप्रमाणे तो टपालाने किंवा कोणत्याही कालवा कार्यालयातून द्यावयाचा किंवा पोस्टामार्फत आदेश तयार झाल्याची सूचना दिल्यावर तो नेईपर्यंत कोणत्या कार्यालयात ठेवायचा या गोष्टीची नोंद करून ठेवली पाहिजे.

५. (१) एकमेव खातेदार किंवा सामायिक खातेदार (२) वरिष्ठ धारक किंवा सामायिक धारक किंवा (३) मंजूर झालेल्या मुदतीत जमीन भिजवून मशागत करण्याचा जिचा हक्क असेल अशी व्यक्ती किंवा (४) अशी मंजूरी मिळण्यास या व्यक्तीपैकी कोणत्याही व्यक्तिच्या वतीने ज्या योग्य रीतीने अधिकार असेल अशा व्यक्तीखेरीज कोणत्याही इतर व्यक्तीने कोणतीही जमीन भिजविण्यासाठी पाणी मिळण्याकरीता केलेला कोणताही अर्ज साधारणत: मंजूर केला जाणार नाही.

६. नमुन्यातील क्रमांक २ मध्ये अर्जदाराने जमिनीमध्ये असणारा आपला हितसंबंध कोणत्या प्रकारचा आहे किंवा जमीन भिजवून मशागत करण्याकरिता पाण्याची मंजूरी मिळण्यासाठी अर्ज करण्याचा अधिकार आपणास कसा पोहोचेल याविषयी लिहिले पाहिजे.

७. मंजुरीप्रमाणे पुरवावयाच्या पाण्याबद्दल द्यावयाच्या सर्व रकमेबद्दल जामीन म्हणून कोणत्याही अर्जदाराला नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे जामीन राहणाऱ्या योग्य व्यक्तींनी सही करून पूर्ण केलेले जामीनपत्र द्यावे लागेल किंवा नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे गहाणखत करून द्यावे लागेल. त्याचप्रमाणे त्याला मंजूरी मिळण्यास सदर जमिनीमध्ये हितसंबंध असणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीची संमती त्याने मिळवली पाहिजे.

८. अशा रीतीने पाणी दिले जाण्यास जी जमीन अयोग्य आहे असे वाटते त्या जमिनीस पाणी देण्यास मंजुरी नाकारण्यात येईल.

९. जे ब्लॉक कमीत कमी १.५ हेक्टर किंवा त्याच्या कोणत्याही पटीत असतील असेच ब्लॉक कार्यकारी अभियंता मंजूर करतील. ब्लॉकमध्ये असणारे अर्धा हेक्टराचे निरनिराळे प्लॉट अखंड असलेच पाहिजेत असे नाही. परंतु ते एकाच निर्गम मार्गावर असले पाहिजेत.

शर्ती

१. खाली ठरविल्याप्रमाणे असेल ते खेरीज करून ऊसाचे क्षेत्र ब्लॉकच्या एकूण क्षेत्राच्या एकतृतीयांशपेक्षा जास्त असता कामा नये.

ब्लॉकमधील उभे पीक कापण्यात येण्यापूर्वी कोणतेही वेळी ऊसाचे नवीन पीक पेरावयाचे असेल तेव्हा उभ्या असलेल्या पिकाचे क्षेत्र व नवीन लावावयाच्या पिकाचे क्षेत्र ही दोन्ही मिळून एकंदर ऊसाचे क्षेत्र ब्लॉकच्या क्षेत्राच्या एकतृतीयांशाहून जास्त होत असेल तरी, अशा रीतीने नवीन पीक पेरण्यास खालील शर्तीवर व खालील प्रसंगी परवानगी देण्यात येईल. त्या शर्ती व ते प्रसंग खालीलप्रमाणे.

(१) आधी मंजूर झालेल्या पाण्याच्या पुरवठ्याची पूर्ण व्यवस्था केल्यानंतर पाणी मिळण्याजोगे असेल तर.

(२) लागणाऱ्या जादा पाण्याचा पुरवठा करणे, तो कालवा सुस्थितीत ठेवणे, त्याची दुरुस्ती आणि तो चालू ठेवणे या गोष्टीसाठी लागणाऱ्या व्यवस्थेत बाध न येता करता असेल तर.

(३) वेळोवेळी जाहीर करण्यात येईल अशी तारीख आणि लगत पुढील ऑगस्ट महिन्याची ३१ तारीख या दरम्यान ऊसाचे उभे पीक लावण्यात आलेले असेल तर पुढील वर्षातील पावसाळा सुरू होण्याच्या आधी अशा रीतीने ऊसाचे नवीन पीक पेरण्यास परवानगी दिली जाणार नाही.

(४) जर उभे असलेले ऊसाचे पीक सप्टेंबर महिन्याची एक तारीख आणि वेळोवेळी जाहीर करण्यात येईल अशी नंतरची कोणतीही तारीख यांच्या दरम्यान लावण्यात आलेले असेल तर ज्या उभ्या पिकाची वाढ नऊ महिन्यांची होण्यापूर्वी अशा रीतीने ऊसाचे नवीन पीक पेरण्यास परवानगी दिली जाणार नाही.

(५) ऊसाच्या नवीन पेरणीचे क्षेत्र (३) आणि (४) या शर्ती अन्वये उभ्या असणाऱ्या ऊसाच्या पिकाच्या क्षेत्राहून जास्त असता कामा नये.

(६) मूळच्या मंजूरीनुसार तरतूद केलेल्या पाण्याहून अधिक लागणाऱ्या पाण्याच्या पुरवठ्यासाठी नमुन्या क्रमांक ६ मध्ये अर्ज केला असेल तर एक-तृतीयांशहून अधिक असणाऱ्या ऊसाच्या क्षेत्रावर व ज्या मुदतीकरिता ओव्हरलॅपचा (जुना ऊस निघण्यापूर्वी नवा ऊस लावला असता दोन्ही पिके ज्या मुदतीत भिजविली जातात ती) अर्ज केला असेल त्या मुदतीकरिता जो ऊसाचा आकार होईल. तो आकारला जाईल.

२. ऊसाच्या खोडव्याचा खोडवा (निडवा) करू दिला जाणार नाही. जमीन भिजविण्याच्या पाच वर्षांच्या कोणत्याही मुदतीत ऊसाच्या दोन पिकापैकी अधिक पिकांना पाणी देण्यासाठी कोणत्याही जमिनीस पाणी पुरविण्यात येणार नाही.

३. ब्लॉकच्या उरलेल्या २/३ क्षेत्राला जून महिन्याच्या १५ तारखेपासून (सदर तारखेस पाणी देण्याजोगे असल्यास) अगर पावसाळ्याच्या सुरुवातीपासून पुढील फेब्रुवारी महिन्याच्या १४ तारखेपर्यंत सुमारे ८ महिनेपर्यंत पाणी दिले जाईल. हे क्षेत्र फेब्रुवारी महिन्याची १५ तारीख व पुढील जून महिन्याची १४ तारीख यांच्या दरम्यान खाली ठरविण्यात आली आहे हे खेरीजकरून कालव्याच्या किंवा विहिरीच्या पाण्याने भिजविता कामा नये.

पाणी मिळण्याजोगे असेल तर पुढील शर्तींवर हंगामाच्या आधीच्या पाण्याकरिता नमुना क्रमांक ६ प्रमाणे मंजुरी दिली जाईल :--

(१) एप्रिलच्या २५ तारखेपूर्वी पाणी दिले जाणार नाही.

(२) सबंध ब्लॉकच्या क्षेत्राच्या २/३ हून अधिक क्षेत्र कोणत्याही एका वेळी कालव्याच्या किंवा विहिरीच्या पाण्याने भिजता कामा नये.

मात्र इतकेच की पाणी मिळण्याजोगे असेल तर बाकी राहिलेल्या एक-तृतीयांश क्षेत्रामध्ये हिरव्या खतासाठी (बेवडासाठी) करावयाच्या पिकासाठी मात्र आगाऊ पाणी देण्यासाठीची मंजूरी दिनांक २५ मे पासून देण्यात येईल.

४. ब्लॉकच्या एकंदर क्षेत्राच्या १/३ संपूर्णपणे ऊसाची ऊसाची लागवड केली नसल्यास अशा रीतीने उपयोगात न आणलेल्या खंड क्षेत्राच्या दुप्पट क्षेत्रात दीर्घ मुदतीच्या फळझाडाशिवाय व पानमळ्याशिवाय इतर पिके लावावयास हरकत नाही. ऊसाचे पीक किंवा त्याऐवजी लावलेली इतर पिके बुडाल्यास त्याच्याऐवजी तसेच किंवा त्याहून कमी दराने एखादे पीक किंवा एकामागून दुसरे अशी अनेक पिके ब्लॉकच्या त्याच किंवा तितक्याच दुसऱ्या क्षेत्रात लावण्यास हरकत नाही.

५. ब्लॉकमध्ये भिजविण्यात आलेल्या जमिनीची लागवड कोणत्या पिकाची किंवा किती केली ही गोष्ट लक्षात न घेता ज्या क्षेत्राकरिता पाणी पुरविण्याची मंजुरी अंमलात असेल त्या सर्व क्षेत्राकरिता ब्लॉककरिता ठरविलेली पाणीपट्टी द्यावी लागेल. जर एखाद्या विवक्षित वर्षी अर्जदार ज्या खंडाकरीता पाणी मंजूर झाले असेल असा सर्व खंड अगर त्याचा काही भाग भिजविण्यास असमर्थ असेल तर खाली दिलेल्या तारखांपूर्वी नमुना १० मध्ये पाणीपट्टीची माफी मिळावी म्हणून त्याने अर्ज केल्यास त्याला प्रसंगानुसार अशा सर्व खंडाबद्दल किंवा त्याच्या भागाबद्दल द्यावयाच्या पाणीपट्टीची माफी मिळेल आणि अशा माफीनंतर उरलेल्या क्षेत्रात इतर पिकांशी असणारे ऊसाचे प्रमाण वाढविले जाणार नाही.

(१) खंडाच्या मुदतीच्या पहिल्या वर्षाकरिता मंजुरीच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत.

(२) खंडाच्या मुदतीच्या नंतरच्या वर्षाकरिता ज्या वर्षासाठी माफी पाहिजे असेल त्या वर्षाच्या दिनांक १५ फेब्रुवारीला सुरू होणाऱ्या वर्षाच्या लगत आधीच्या नोव्हेंबर महिन्याच्या १५ तारखेपूर्वी.

६. ब्लॉक धारकाच्या विनंतीवरून एखादा ब्लॉक--

(अ) मंजुरीच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत ब्लॉक रद्द करण्यासाठी पाहिजे त्याने अर्ज केला असेल तर पहिल्या वर्षीच्या आरंभी किंवा

(ब) ज्या वर्षापासून ब्लॉक नको असेल त्या वर्षाच्या दिनांक १५ फेब्रुवारीला सुरू होणाऱ्या वर्षाच्या लगत आधीच्या नोव्हेंबर महिन्याच्या १५ तारखेपूर्वी ब्लॉक रद्द करण्याबद्दल लेखी नोटीस आली असेल तर मंजुरीच्या उरलेल्या मुदती रद्द करण्यात येतील.

मात्र इतकेच की, एखाद्या ब्लॉकास पुढे पाणी चालू ठेवणे कोणत्याही कारणास्तव हरकतीस पात्र आहे असे कार्यकारी अभियंत्याला वाटल्यास बारा महिन्यांची लेखी नोटीस देऊन कोणत्याही वेळी त्याला कोणताही ब्लॉक अगर त्याचा काही भाग रद्द करण्याचा अधिकार आहे.

७. वरील ५ व्या शर्ती अन्वये पाणीपट्टी माफ केली असेल तेव्हा अशा प्रकारे माफी दिलेला संपूर्ण ब्लॉक किंवा त्याचा काही भाग किंवा त्याचे क्षेत्र भिजविण्यासाठी परवानगी द्यावयाची ती पाणी मिळण्याजोगे असल्यास ब्लॉकच्या दराच्या १.१/४ पटीच्या दराने पाणीपट्टी आकारून दिली जाईल. मात्र इतकेच की, माफी दिलेल्या भागामध्ये हंगामी किंवा दुहंगामी पिकांनाच पाणी देण्याची इच्छा असेल तर मुंबईचे कालव्याबाबतचे नियम, १९३४ च्या नियम ५ (१) अन्वये नेमलेल्या दिनांकापूर्वी नमुन्याचा अर्ज आला असल्यास मंजूर केलेल्या दराने पाणीपट्टी आकारून परवानगी घेण्यात येईल. या विशेष उपबंधास ही नंतरची परवानगी अधीन असेल.

८. जमीन भिजविणाऱ्याच्या विनंतीवरून ६ व्या शर्ती अन्वये एखाद्या ऊसाचा ब्लॉक रद्द केला गेला असेल तेव्हा अशा रद्द केलेल्या ब्लॉकमध्ये ऊसाला पाणी देण्याकरिता आणखी पाणी पुरवठा सदर ब्लॉक रद्द केला गेल्याच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या मुदतीच्या आत मंजूर केला जाणार नाही.

९. वरील शर्तीपैकी कोणत्याही शर्तीचे किंवा मुंबईचे कालव्याबाबत नियम, १९३४ या नियमापैकी कोणत्याही नियमाचे उल्लंघन झाल्यास कोणत्याही प्रकारची आगाऊ नोटीस दिल्याशिवाय ब्लॉकची मंजुरी रद्द केली जाण्यास अगर त्या मंजुरी अन्वये कोणत्याही पिकाला दिलेल्या पाण्याचा पुरवठा दिला न जाण्यास किंवा सर्वस्वी बंद केला जाण्यास पात्र असेल.

जलसंपदा विभाग

नमुना क्र. ३

अर्जाचा क्रमांक : **एक-चतुर्थांश ऊसाचा ब्लॉक भिजविण्यासाठी लागणाऱ्या पाण्याकरिता अर्ज**

कार्यकारी अभियंता, विभाग, यांस

मी, , राहणार , तालुका , जिल्हा

असा अर्ज करतो की, यात खाली लिहिलेली जमीन भिजविण्यासाठी दिनांक १ जुलै २० पासून सुरू होऊन दिनांक ३० जून २० रोजी संपणाऱ्या लागोपाठ वर्षाकरिता, महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम, १९७६ व पाटबंधाऱ्यासंबंधी त्या त्या वेळेस अंमलात असलेला इतर कोणताही अधिनियम ह्यांच्या उपबंधास व अर्जाचा मागील पानावर छापलेल्या व मला मान्य असलेल्या सर्व शर्तीस व महाराष्ट्राच्या कालव्याबाबतच्या नियमाच्या अधीन राहून, कालव्याचे पाणी देण्याची कृपा करावी :--

गावाचे नाव	पाणी वाटणाऱ्या		भूमापन क्रमांक व गट क्रमांक	पोट क्रमांक	भूमापन/गट क्रमांकाचे किंवा पोट क्रमांकाचे एकूण क्षेत्र		भूमापन क्रमांकातील/पोट क्रमांकातील किंवा मालकीस वहिवाटीस असलेले एकूण क्षेत्र		मागणी क्षेत्र		शेरा
	फाट्याचा क्रमांक	दरवाजाचा क्रमांक									
१	२	३	४	५	६		७		८		९
					हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	

२. वरील कारणाकरीता ज्या जमिनीस पाणी मिळावे म्हणून मी अर्ज केला आहे, त्या जमिनीचा मी आहे.

३. ज्या व्यक्तीला व ज्या रीतीने, ह्या अर्जावरील निर्णय द्यावयाचा तिचे नाव, पत्ता व ती रीत या गोष्टी खाली लिहिल्याप्रमाणे आहेत.

दिनांक : २० अर्जदाराची सही किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा ... :

साक्षीदाराची सही ... ... :

ज्या बाबतीत अर्जदार जमिनीचा खातेदार नसेल किंवा वरिष्ठ धारक नसेल त्या बाबतीत खातेदाराची अगर सामायिक खातेदारांच्या किंवा वरिष्ठ धारकाची किंवा सामायिक वरिष्ठ धारकांच्या, अनुक्रमे सही किंवा सह्या किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा किंवा त्यांच्या डाव्या हातांच्या अंगठ्यांचे ठसे.

(१) नमुना क्रमांक १८ शेज क्रमांक (२) ब्लॉकचा भूखंड (प्लॉट) क्रमांक

(३) मंजूर करावयाचे क्षेत्र-- हेक्टर आर (४) मुदत : पासून पर्यंत

(५) हेक्टरी आकारावयाच्या पाणीपट्टीचा दर रु.

दिनांक २० उप-अभियंता उप-विभाग

मंजूर

दिनांक २० कार्यकारी अभियंता विभाग.

नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे तारणादाखल दिलेला मौजे चा भूमापन क्रमांक

एक चतुर्थांश ऊसाच्या ब्लॉकच्या मंजुरीची समज

कालवा--

गावाचे नाव--

अर्जाचा क्रमांक--

भूमापन गट क्रमांक--

पोट क्रमांक--

अर्जदाराचे नाव--

खंडाचे मंजूर क्षेत्र-- हेक्टर आर

मंजुरीची मुदत-- १ जुलै २० पासून ३० जून २० पर्यंत

अर्ज मंजुरीची तारीख--

शेरा--

कालवा अधिकारी

तारीख--

सूचना

१. ज्या बाबतीत ब्लॉकमध्ये ऊस करण्यास परवानगी द्यावयाचे क्षेत्र ब्लॉकच्या क्षेत्राच्या एक-चतुर्थांशपर्यंत मर्यादीत केले असेल अशा बाबतीत ब्लॉक पद्धतीने पाण्याचा पुरवठा मिळण्यासाठी करावयाच्या अर्जासाठी हा नमुना उपयोगात आणावा.

२. अर्जदार अर्जातील जमिनीचा वहिवाटदार, खातेदार किंवा कायदेशीर कूळ-खंडकरी असल्याखेरीज कोणताही अर्ज साधारणत: मंजूर केला जाणार नाही.

३. अर्जदार खंडकरी असेल किंवा मालक असून जमिनीवर बोजा असेल किंवा जमीन इनाम असेल तर नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे गहाणखत करून द्यावे लागेल किंवा अर्ज मंजूर होताच त्याला रोख पाणीपट्टी भरावी लागेल व तसे अर्जावर अगोदरच लिहून द्यावे लागेल.

४. कार्यकारी अभियंत्यास अर्ज नामंजूर करण्याचा अगर अंशत: क्षेत्र मंजूर करण्याचा अधिकार आहे.

५. मागणी क्षेत्र कमीत कमी ६० आर किंवा त्याच्या पटीत असावयास पाहिजे. ब्लॉकमध्ये असणारे निरनिराळे **१५ आरचे भूखंड अखंड** असले पाहिजेत असे नाही परंतु ते एकाच निर्गम मार्गावर (दाऱ्यावर) असले पाहिजेत.

शर्ती

१. खाली ठरविल्याप्रमाणे असेल ते खेरीज करून ऊसाचे क्षेत्र ब्लॉकच्या एकूण क्षेत्राच्या एकचतुर्थांशपेक्षा जास्त असता कामा नये.

२. पाण्याचा साठा उपलब्ध असेल व इतर दिलेल्या व द्यावयाच्या मंजुऱ्या यांचा व कालवा सुस्थितीत ठेवण्याचा विचार करता उपलब्ध पाण्याचा वापर करण्यासारखी परिस्थिती असेल तर वरीलप्रमाणे ब्लॉकच्या एक-चतुर्थांश क्षेत्रात जुना ऊस उभा असतानाही नवीन ऊसाचे लागणीस खालील अटींवर परवानगी दिली जाईल. या लागणीस ओव्हरलॅप किंवा वाढवा ऊस असे संबोधण्यात येईल. ओव्हरलॅप ही सवलत असून हक्क नाही.

(अ) आडसाली ओव्हरलॅप १५ जुलै नंतर १५ ऑगस्ट पासून पाच महिने.

(ब) सुरू ओव्हरलॅप १५ नोव्हेंबर किंवा १५ डिसेंबर पासून ३ महिने.

(क) कोणत्याही परिस्थितीत १५ सप्टेंबर किंवा १५ ऑक्टोबरच्या मुदतीची ओव्हरलॅप परवानगी दिली जाणार नाही.

(ड) वरीलप्रमाणे जुन्या पिकाचा मुदतीचा नमुना क्रमांक ६ मधील पाणी अर्ज बागाईतदारांनी अगोदर देऊन मंजुरी घेतली पाहिजे. ब्लॉकच्या पाणीपट्टीखेरीज या ओव्हरलॅप ऊसावर जादा आकार घेतला जाईल. मंजुरीच्या मुदतीनंतर जुना ऊस उभा असल्यास त्यावर दंडाच्या दराने आकार घेण्यात येईल.

(इ) नवीन ओव्हरलॅप ऊसाचे लागणीस परवानगी देताना ज्या जुन्या ऊसाऐवजी ही लागण होत असेल त्या जुन्या ऊसास लागणीपासून ९ महिने व तो खोडवा असेल तर मूळ ऊसाच्या लागणीपासून २१ महिने होत असतील तरच ओव्हरलॅपला परवानगी मिळेल.

(ई) वरीलप्रमाणे आडसाली व चालू ओव्हरलॅपला परवानगी काही ठराविक टक्क्यांची परवानगी दिली जाईल.

३. ऊसाच्या खोडव्याचा खोडवा करू दिला जाणार नाही. जमीन भिजविण्याच्या पाच वर्षाच्या कोणत्याही मुदतीत ऊसाच्या दोन पिकापेक्षा अधिक पिकांना पाणी देण्यासाठी कोणत्याही जमिनीस पाणी पुरविण्यात येणार नाही.

४. खंडाच्या उरलेल्या एक-द्वितीयांश क्षेत्राला १ जुलैपासून (या तारखेस पाणी देण्याजोगे असेल तर) पुढील फेब्रुवारीच्या २८ तारखेपर्यंत हंगामी अगर दुहंगामी पिकास गरजेनुसार पाणी देण्यात येईल. खंडाच्या भागात खरीप हंगामात व रब्बी हंगामात अन्नधान्य पिके काढण्याची सक्ती राहील.

५. खंडाच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या पूर्ण एक-तृतीयांश क्षेत्रफळावर ऊसाची लागवड केली नसल्यास अशा कमी ऊसाच्या लागवड केलेल्या क्षेत्राच्या दुप्पट क्षेत्रात (लांब मुदतीची फळझाडे व पानमळे याखेरीज) दुसरी पिके लावता येतील. ऊस किंवा त्याऐवजी दुसरी पिके बुडाल्यास तो किंवा त्याहून कमी दराची पिके ब्लॉक क्षेत्रात काढता येतील.

६. खंडामध्ये भिजविलेल्या जमिनीची लागवड कोणत्या पिकाची किंवा किती केली ही गोष्ट लक्षात न घेता ज्या क्षेत्राकरिता पाणी पुरविण्याची मंजुरी अंमलात असेल अशा सर्व क्षेत्राकरिता ठरविलेली पाणीपट्टी द्यावी लागेल. कोणत्याही विवक्षित वर्षी, ज्याच्याकरिता पाणी मंजूर झाले असेल, असा सर्व ब्लॉक अगर त्याचा काही भाग भिजविण्यास अर्जदार असमर्थ असेल तर पाणीपट्टीची माफी मिळविण्यासाठी त्याने खाली नमूद केलेल्या तारखापूर्वी नमुना क्रमांक १० मध्ये अर्ज केल्यास त्याला प्रसंगानुसार अशा सर्व ब्लॉकबद्दल किंवा त्याच्या भागाबद्दल द्यावयाच्या पाणीपट्टीची माफी मिळेल आणि अशी माफी दिल्यावर उरलेल्या क्षेत्रात इतर पिकाशी असणारे ऊसाचे प्रमाण वाढविले जाणार नाही.

(१) ब्लॉकच्या मुदतीच्या पहिल्या वर्षाकरिता .. मंजुरीच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत.

(२) ब्लॉकच्या मुदतीच्या नंतरच्या वर्षाकरिता .. ज्या वर्षासाठी माफी पाहिजे असेल त्या वर्षातील १ जुलैला सुरू होणाऱ्या वर्षाच्या लगत आधीच्या एप्रिल महिन्याच्या १ तारखेपूर्वी

७. ब्लॉक धारण करणाऱ्याच्या विनंतीवरून एखादा खंड--

(अ) मंजुरीच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत खंड रद्द करण्यासाठी त्याने अर्ज केला असेल तर, पहिल्या वर्षाच्या आरंभी, किंवा

(ब) ज्या वर्षापासून ब्लॉक नको असेल त्या वर्षाच्या १ जुलैला सुरू होणाऱ्या वर्षाच्या लगत आधीच्या एप्रिल महिन्याच्या १ तारखेपूर्वी खंड रद्द करण्याबद्दल लेखी नोटीस आली असेल तर मंजुरीच्या उरलेल्या मुदतीसाठी रद्द करण्यात येईल.

८. कोणत्याही वेळी कोणत्याही ब्लॉकला किंवा त्याच्या भागाला पाणी चालू ठेवणे कोणत्याही कारणांमुळे आक्षेपार्ह आहे असे कार्यकारी अभियंत्यास वाटले तर बारा महिन्याची लेखी नोटीस देऊन सदर ब्लॉक किंवा त्याचा काही भाग कोणत्याही वेळी रद्द करण्याचा त्याला अधिकार आहे.

९. वरील शर्त क्रमांक ६ प्रमाणे पाणीपट्टीची माफी देण्यात आली असेल तेव्हा अशा रीतीने माफी दिलेला सगळा ब्लॉक अगर त्याचा काही भाग याचे क्षेत्र भिजविण्यासाठी परवानगी द्यावयाची असेर तर ती पाणी मिळण्यासारखी असेल तर, ब्लॉकच्या दराच्या १$^{१}/_{४}$ पट दराने पाणीपट्टी आकारून देण्यात येईल, मात्र माफी दिलेल्या भागात पाणी देण्याची इच्छा असेल तर, महाराष्ट्र अधिनियमाच्या नियमानुसार नेमलेल्या तारखेपूर्वी नमुना क्रमांक ७ मध्ये अर्ज आला असल्यास मंजूर केलेल्या दराप्रमाणे पाणीपट्टी आकारून परवानगी देण्यात येईल.

१०. शर्त क्रमांक ७ अन्वये जमिनीला पाणी घेणाऱ्याच्या विनंतीवरून ऊसाचा ब्लॉक रद्द करण्यात आला असेल तेव्हा रद्द केलेल्या खंडामधील क्षेत्रात ऊसाला पाणी देण्याकरिता आणखी पाण्याचा पुरवठा सदरहू ब्लॉक रद्द केल्याच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या मुदतीच्या आत मंजूर केला जाणार नाही.

११. वरील शर्तीपैकी कोणत्याहि शर्तीचे किंवा महाराष्ट्राच्या कालव्याबाबत नियमापैकी कोणत्याही नियमाचे उल्लंघन झाल्यास कोणत्याही प्रकारची आगाऊ नोटीस न देता ब्लॉकची मंजुरी रद्द केली जाण्यास अगर त्या मंजुरीप्रमाणे कोणतेही पिकांना दिलेला पाणीपुरवठा दिला न जाण्यास अगर सर्वस्वी बंद केला जाण्यास पात्र असेल.

(जलसंपदा विभाग)

नमुना क्र. ४

अर्ज क्रमांक : **फळझाडांचे भूक्षेत्र ओलिताखाली आणण्यासाठी लागणाऱ्या पाण्याकरिता करावयाचा अर्ज**

मे. कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, यास

मी, , राहणार , तालुका , जिल्हा

यात खाली लिहिलेली जमीन ओलिताखाली आणण्यासाठी तारीख १ जुलै २० पासून तारीख ३० जून २० रोजी संपणाऱ्या लागोपाठ वर्षाकरिता मुंबई पाटबंधारे अधिनियम, १८७९ व जलसिंचनासंबंधी त्या त्या वेळेस अंमलात असलेला इतर कोणताही अधिनियम यांच्या तरतूदीस व ह्या अर्जाच्या मागील पानावर छापलेल्या व मला मान्य असलेल्या सर्व शर्तीस व मुंबई कालवे नियम, १९३४ च्या उपबंधास अधीन राहून केलेले, मला कालव्याचे पाणी पुरविण्याची व्यवस्था करावी अशी विनंती आहे.

गावाचे नाव	पाणी वाटप करणाऱ्या		भूमापन क्रमांक	पोटहिस्सा क्रमांक	भूमापन क्रमांकाचे अगर पोटहिस्सा क्रमांकाचे क्षेत्र		भूमापन क्रमांकातील अगर पोट हिस्सा क्रमांकातील मालकीचे क्षेत्र		मागणीची केलेले क्षेत्र	
	पाटाचा क्रमांक	दरवाजाचा क्रमांक								
१	२	३	४	५	६		७		८	
					हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	हेक्टर	आर

२. ज्या जमिनीसाठी वरील कारणाकरीता पाणी मिळावे म्हणून अर्ज केला आहे, त्या जमिनीचा मी आहे.

३. ज्या व्यक्तीला व ज्या पद्धतीने ह्या अर्जावरून आदेश द्यावयाचा त्या व्यक्तीचे नाव, पत्ता व पद्धती खाली दिल्याप्रमाणे आहेत.

दिनांक : माहे २० अर्जदाराची सही किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा ... :

साक्षीदाराची सही ... ... :

ज्या बाबतीत अर्जदार जमिनीचा खातेदार नसेल किंवा वरिष्ठ धारक नसेल त्या बाबतीत खातेदाराची अगर सामायिक खातेदारांच्या किंवा वरिष्ठ धारकाची किंवा सामायिक वरिष्ठ धारकांच्या अनुक्रमे सही किंवा सह्या किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा किंवा त्यांच्या डाव्या हातांच्या अंगठ्यांचे ठसे.

खाली नोंद केल्याप्रमाणे मंजुरीकरिता रवाना :--

(१) फळझाडांचे भूक्षेत्र क्रमांक (२) भूक्षेत्र भाग क्रमांक

(३) मंजूर करावयाचे क्षेत्र : एकर/हेक्टर गुंठे/आर (४) मंजुरीची मुदत-- पासून पर्यंत

(५) एकरी/हेक्टरी आकारावयाच्या पाणीपट्टीचा दर रु.

दिनांक सन २० उप-अभियंता पाटबंधारे विभाग.

मंजूर

दिनांक सन २० कार्यकारी अभियंता पाटबंधारे विभाग.

टीप.--सूचना क्रमांक ७ प्रमाणे जमीन मालक नसणाऱ्या अर्जदारांना नेहमी द्यावयाचा जामीनकदब्याचा तपशील.

जामीनदारांची नावे : (१) (२) } नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे

नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे तारणदाखल दिलेला चा भूमापन क्रमांक

फळझाडाचे भूक्षेत्र मंजूर केल्याची सूचना

(गावच्या तलाठ्याकडे पाठविण्याकरिता)

कालवा--

गावाचे नाव--

अर्ज क्रमांक--

भूमापन क्रमांक--

पोट हिस्सा क्रमांक--

अर्जदाराचे नाव--

फळझाडासाठी मंजूर केलेले क्षेत्र--

एकर/हेक्टर गुंठे/आर

मंजुरीची मुदत--

११-७-२० पासून

३०-६-२० पर्यंत

मंजुरीची तारीख--

शेरा--

अर्ज स्वीकारणाऱ्या अधिकाऱ्याची सही.

सूचना

१. हा नमुना ज्या झाडांचे म्हणजे केळी, पोपई व अशाच प्रकारच्या थोडे दिवस जगणाऱ्या जातींची झाडे खेरीज करून सामन्यत: १६ वर्षे किंवा त्याहून अधिक वर्षे जी झाडे जगतात अशा झाडांना ज्या क्षेत्रात साधारणत: नियमित कालांतराने सबंध वर्षभर पाणी पुरवण्यात येते अशा क्षेत्रात पाणी मिळण्याकरिता उपयोगात आणावयाचा आहे.

२. प्रस्तुत अर्ज त्याच्या दोन प्रतीसह कार्यकारी अभियंता यांच्याकडे किंवा असे अर्ज घेण्याचा त्याने ज्यास अधिकार दिला असेल अशा अधिकाऱ्याकडे सादर केला पाहिजे. तो स्वत: नेऊन द्यावा, व्यक्तिश: सादर करावा किंवा टपालाने पाठविण्यात यावा.

३. आदेश दिल्यानंतर नमुन्याची दुसरी प्रत त्यावर कार्यकारी अभियंत्याचा अंतिम आदेश लिहून अर्जदाराकडे परत पाठविण्यात येईल.

४. अर्जातील नोंद क्रमांक ३ मध्ये राखून ठेवलेल्या जागेत अर्जदाराने, कार्यकारी अभियंत्याचा आदेश ज्या व्यक्तीस द्यावयाचा त्या व्यक्तीचे नाव व पत्ता याची नोंद करून ठेवली पाहिजे. त्याचप्रमाणे तो टपालाने किंवा कोणत्याही कालवा कार्यालयातून द्यावयाचा किंवा टपालाने आदेश तयार झाल्याची सूचना दिल्यावर ती नेईपर्यंत कोणत्या कार्यालयात ठेवायचा त्या गोष्टीची नोंद करून ठेवली पाहिजे.

५. (१) एकमेव खातेदार किंवा सर्व सामायिक खातेदार, किंवा (२) एकमेव वरिष्ठ धारक किंवा सर्व सामायिक वरिष्ठ धारक किंवा (३) मंजूर झालेल्या मुदतीत जमीन ओलिताखाली आणून मशागत करण्याचा ज्याचा हक्क असेल अशी व्यक्ती किंवा (४) अशी मंजूरी मिळण्यास या व्यक्तीपैकी कोणत्याही व्यक्तिच्यावतीने योग्यरित्या प्राधिकृत करण्यात आली असेल अशी, व्यक्ती. याशिवाय इतर कोणत्याही व्यक्तीने जमीन ओलिताखाली आणण्यासाठी पाणी मिळण्याकरिता केलेला कोणताही अर्ज साधारणत: मंजूर केला जाणार नाही.

६. नमुन्यातील नोंद क्रमांक २ मध्ये अर्जदाराने जमिनीमध्ये असणारा आपला हितसंबंध कोणत्या प्रकारचा आहे किंवा जमीन ओलिताखाली आणून मशागत करण्याकरिता पाणी मिळण्यासाठी अर्ज करण्याचा अधिकार आपणास कसा पोहोचतो याविषयी लिहिले पाहिजे.

७. ह्या मंजुरीप्रमाणे पुरवावयाच्या पाण्याबद्दल द्यावयाच्या संपूर्ण रकमेबद्दल जामीन म्हणून कोणत्याही अर्जदाराला नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे जामीन राहणाऱ्या योग्य व्यक्तीने सही करून पुरा केलेला जामीनकदबा द्यावा लागेल किंवा क्रमांक ९ प्रमाणे गहाणखत करून द्यावे लागेल. त्याचप्रमाणे त्याला मंजूरी मिळण्यास प्रस्तुत जमिनीमध्ये हितसंबंध असणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीची संमती त्याने मिळविली पाहिजे.

८. अशा रीतीने पाणी दिले जाण्यास जी जमीन अयोग्य आहे असे वाटते त्या जमिनीस पाणी देण्यास मंजुरी नाकारता येईल.

९. जी क्षेत्रे अर्ध्या एकराच्या कोणत्याही पटीत असतील अशी क्षेत्रे, साधारणत: कार्यकारी अभियंता मंजूर करील.

१०. ह्या नमुन्याच्या संबंधातील पाण्याचे पास ज्या वर्षी पाणीपट्टी पुन्हा कमी जास्त करावयाची असते. त्या वर्षाच्या दिनांक ३० जून नंतर बारा वर्षाहून अधिक मुदतीसाठी देण्यात येणार नाहीत.

शर्ती

१. फळझाडाच्या जमिनीत पिके कशी किंवा किती ओलिताखाली आणली आहेत ही गोष्ट विचारात न घेता ज्या क्षेत्राला पाणी देण्यासंबंधीची मंजुरी अंमलात आलेली असेल त्या सर्व क्षेत्राकरिता पाणी मिळाऱ्याजोगे असेल तर पाणीपट्टी द्यावी लागेल. तथापि सहा महिन्यांची लेखी नोटीस देऊन अर्जदारास फळझाडांच्या क्षेत्राबाबतचा करार समाप्त करण्याचा अधिकार आहे.

२. मेलेल्या झाडांच्या जागी विशेष परवानगीशिवाय नवी झाडे लावण्यास हरकत नाही. मात्र तसे केल्यामुळे मंजुरीची मुदत वाढविण्यास अर्जदारास कोणत्याही रीतीने हक्क प्राप्त होत नाही हे स्पष्ट समजावे.

३. अर्जात नमूद केलेल्या व मंजूर झालेल्या फळझाडांची जर वाढ होत नसेल व दुसऱ्या प्रकारची फळझाडे लावावयाची असतील तर अर्जदाराने कार्यकारी अभियंत्याला तीन महिन्यांची लेखी नोटीस दिल्यावर त्याऐवजी कोणत्याही इतर प्रकारची फळझाडे लावण्यास हरकत नाही. मात्र त्या मुदतीच्या आत कार्यकारी अभियंत्याने परवाना रद्द केला नसला पाहिजे. त्याचप्रमाणे कोणत्याही कारणास्तव फळझाडाकरिता दिलेल्या परवान्याचा उपयोग फळझाडाकरिता कोणत्याही मुदतीत करता आला नाही तर अर्जदाराने कार्यकारी अभियंत्याला एक आठवड्याची नोटीस लेखी देऊन त्याऐवजी थोड्या मुदतीची बारमाही अगर हंगामी पिके लावण्यास हरकत नाही.

४. ज्याच्या अर्जावरून पाण्याचा पुरवठा मंजूर करण्यात आला असेल अशा व्यक्तीला ज्याच्याकरिता पाणी मंजूर करण्यात आले आहे असा सर्व गट किंवा अशा फळझाडांच्या क्षेत्राचा काही भाग कोणत्याही विवक्षित वर्षी ओलिताखाली आणता येत नसेल तर त्याने खाली नमूद केलेल्या तारखेपूर्वी नमूना क्रमांक १० प्रमाणे पाणीपट्टीची सूट मिळण्यासाठी अर्ज केल्यास त्याला प्रकरणपरत्वे अशा सर्व फळझाडांबद्दल किंवा फळझाडांच्या क्षेत्राच्या भागाबद्दल द्यावयाच्या पाणी-पट्टीची सूट मिळेल.

(१) फळझाडाच्या क्षेत्राचा मुदतीच्या पहिल्या वर्षाकरिता.....मंजूर झाल्याच्या तारखेपासून एक महिन्याचे आत,

(२) फळझाडाच्या क्षेत्राचा मुदतीच्या नंतरच्या वर्षाकरिता.....ज्या वर्षासाठी सूट पाहिजे असेल त्या दिनांक १ जुलैपासून सुरू होणाऱ्या वर्षाच्या लगत पूर्वीच्या १५ नोव्हेंबरपूर्वी.

५. शर्त क्रमांक ४ प्रमाणे पाणीपट्टीची सूट देण्यात आली असेल तर अशा सूट दिलेल्या क्षेत्रात पाणी मिळण्यासारखे असेल तर त्या हंगामासाठी ठरविलेल्या दराच्या १/४ पट दराने पाणीपट्टी आकारून हिवाळ्याच्या व उन्हाळ्याच्या हंगामात पाणी देण्याची परवानगी देण्यात येईल.

६. फळझाडाचे क्षेत्र धारकांच्या विनंतीवरून कोणतेही फळझाडाचे क्षेत्र.

(अ) मंजुरीच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत रद्द करण्याबद्दल त्याने अर्ज केला तर पहिल्या वर्षाच्या प्रारंभापासून किंवा

(ब) ज्या वर्षापासून फळझाडांचे क्षेत्र नको असेल त्या दिनांक १ जुलैपासून सुरू होणाऱ्या वर्षाच्या लगत पूर्वीच्या १५ नोव्हेंबरपूर्वी तो रद्द करण्याबद्दल लेखी नोटीस देईल तर मंजुरीच्या बाकीच्या मुदतीसाठी रद्द करण्यात येतील.

मात्र कार्यकारी अभियंत्यास बारा महिन्यांची नोटीस देऊन कोणत्याही वेळी कोणत्याही फळझाडाच्या क्षेत्रात त्याच्या भागास पाण्याचा पुरवठा पुढे चालू ठेवणे योग्य नाही असे त्यास वाटेल तर हे फळझाडाचे क्षेत्र किंवा त्याचा भाग रद्द करण्याचा अधिकार असेल.

७. वरील शर्तीपैकी कोणत्याही शर्तीचे किंवा कालवे नियम, १९३४ च्या कोणत्याही उपबंधाचे उल्लंघन झाल्यास कोणत्याही प्रकारची आगाऊ नोटीस न देता फळझाडाच्या क्षेत्राची मंजुरी रद्द केली जाण्यास अगर त्या मंजुरीप्रमाणे ओलिताखाली आणावयाच्या कोणत्याही पिकाला पाणीपुरवठा दिला न जाण्यास अगर सर्वस्वी बंद केला जाण्यास पात्र असेल.

जलसंपदा विभाग

नमुना क्र. ५

अर्ज क्रमांक : **इतर बागाईत गट ओलिताखाली आणण्यासाठी लागणाऱ्या पाण्याकरिता करावयाचा अर्ज**

कार्यकारी अभियंता, विभाग, यास

मी, , राहणार , तालुका , जिल्हा

यात पुढे सांगितलेली जमीन ओलिताखाली आणण्यासाठी तारीख १५ फेब्रुवारी २० पासून तारीख १४ फेब्रुवारी २० रोजी संपणाऱ्या लागोपाठ वर्षाकरिता मुंबई पाटबंधारे अधिनियम, १८७९ याच्या आणि त्या त्या वेळी अंमलात असणाऱ्या कोणत्याही अधिनियमाच्या उपबंधास व ह्या अर्जाच्या मागील पानावर छापलेल्या व मला मान्य असलेल्या सर्व शर्तीस मुंबई कालवे नियम, १९३४ च्या उपबंधास अधीन राहून कालव्याचे पाणी देण्याची व्यवस्था करावी अशी विनंती करीत आहे.

गावाचे नाव	पाणी वाटप करणाऱ्या		भूमापन क्रमांक	पोट-हिस्सा क्रमांक	भूमापन किंवा पोट-हिस्सा क्रमांकाचे एकूण क्षेत्र		भूमापन किंवा पोट-हिस्सा क्रमांकातील मालकाचे एकूण क्षेत्र		मागणीचे क्षेत्र	
	पाटाचा क्रमांक	दरवाजाचा क्रमांक								
१	२	३	४	५	६		७		८	
					हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	हेक्टर	आर

२. वरील अर्जात पाण्याकरीता मागणी केलेल्या जमिनीचा मी आहे.

३. ज्या व्यक्तीला व ज्या पद्धतीने ह्या अर्जावरील आदेश द्यावयाचा त्या व्यक्तीचे नाव, पत्ता व ती पद्धती खाली दिल्याप्रमाणे आहे.

दिनांक : २० अर्जदाराची सही किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा ... :

साक्षीदाराची सही ... ... :

ज्या बाबतीत अर्जदार जमिनीचा मालक नसेल त्याबाबतीत जमिनीच्या खातेदाराची अगर सामायिक खातेदारांच्या किंवा वरिष्ठ धारकाची किंवा सामायिक वरिष्ठ धारकांच्या अनुक्रमे सही किंवा सह्या किंवा डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा किंवा ठसे.

खाली नोंद केल्याप्रमाणे मंजुरीकरिता रवाना :--

(१) बागायत गट क्रमांक (२) गट/क्षेत्र क्रमांक

(३) मंजूर करावयाचे क्षेत्र : (४) मंजुरीची मुदत-- पासून पर्यंत

(५) एकरी आकारावयाच्या पाणीपट्टीचा दर-- रु.

तारीख २० उपविभागीय अधिकारी, उप-विभाग.

मंजूर

तारीख २० कार्यकारी अभियंता, विभाग.

टीप.--सूचना क्रमांक ७ प्रमाणे जमीन मालक नसणाऱ्या अर्जदाराने नेहमी द्यावयाचा जामीनकदब्याचा तपशील.

जामीनदारांची नावे : (१) (२) } नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे

नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे तारणादाखल दिलेला चा भूमापन क्रमांक

इतर बागाही पिकांचा नमुना क्रमांक ५ मधील गटांचा अर्ज मंजूर केल्याची सूचना
(गावच्या तलाठ्याकडे पाठविण्याकरिता)

कालवा--

अर्ज क्रमांक--

गावाचे नाव--

भूमापन क्रमांक--

पोट हिस्सा क्रमांक--

अर्जदाराचे नाव--

गटात मंजूर केलेले क्षेत्र--

मंजुरीची मुदत-- १५-२-२० पासून १४-२-२० पर्यंत

मंजुरीची तारीख--

शेरा--

कालवा अधिकारी.

तारीख २०

सूचना

१. हा नमुना ज्या क्षेत्रात पाणी सबंध वर्षभर नियमित मुदतीने साधारणत: पुरविता येते अशा क्षेत्रात ऊस, पान किंवा दीर्घ मुदतीची फळझाडे-खेरीज करून इतर बारमाही पिकांना पाणी मिळण्याकरिता उपयोगात आणावा.

२. प्रस्तुत अर्ज त्याच्या दोन प्रतीसह कार्यकारी अभियंत्याकडे किंवा असे अर्ज घेण्याचा त्याने अधिकार दिलेल्या कोणत्याही अधिकाऱ्याकडे सादर केला पाहिजे. तो स्वत: नेऊन द्यावा किंवा व्यक्तिश: सादर करावा किंवा टपालाने पाठविण्यात यावा.

३. आदेश दिल्यानंतर नमुन्याची दुसरी प्रत अर्जदाराकडे कार्यकारी अभियंत्याच्या अंतिम आदेशाचा अभिप्राय लिहून परत पाठविण्यात येईल.

४. नमुन्यातील नोंद क्रमांक ३ मध्ये राखून ठेवलेल्या जागेत अर्जदाराने, त्या अर्जावरील आदेश ज्या व्यक्तीस द्यावयाचा असेल त्याचे नाव व पत्ता याची नोंद करून ठेवली पाहिजे. त्याचप्रमाणे तो टपालाने किंवा कोणत्या कालवे कार्यालयामधून द्यावयाचा किंवा टपालाने आदेश तयार झाल्याची सूचना दिल्यावर तो नेईपर्यंत कोणत्या कार्यालयात ठेवावयाचा ह्या गोष्टीची नोंद करून ठेवली पाहिजे.

५. (१) एकमेव खातेदार किंवा सर्व सामायिक खातेदार, (२) एकमेव वरिष्ठ धारक किंवा सर्व सामायिक वरिष्ठ धारक, (३) मंजूर झालेल्या मुदतीत जमीन ओलिताखाली आणून मशागत करण्याचा ज्याचा हक्क असेल अशी व्यक्ती, किंवा (४) अशी मंजूरी मिळण्यास या व्यक्तींपैकी कोणत्याही व्यक्तीच्यावतीने योग्य रीतीने अधिकार मिळाला असेल अशी व्यक्ती याशिवाय कोणत्याही व्यक्तीस कोणतीही जमीन ओलिताखाली आणण्यासाठी पाणी मिळण्याकरिता केलेला कोणताही अर्ज साधारणत: मंजूर केला जाणार नाही.

६. नमुन्यातील नोंद क्रमांक २ मध्ये अर्जदाराने जमिनीमध्ये असणारा आपला हितसंबंध कोणत्या प्रकारचा आहे किंवा जमीन ओलिताखाली आणून मशागत करण्याकरिता पाण्याची मंजुरी मिळण्यासाठी अर्ज करण्याचा अधिकार आपणास कसा पोहोचतो याविषयी लिहिले पाहिजे.

७. ह्या मंजुरीप्रमाणे पुरवावयाच्या पाण्याबद्दलच्या द्यावयाच्या संपूर्ण रकमेबद्दल तारण म्हणून कोणत्याही अर्जदाराला नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे जामीन राहणाऱ्या व्यक्तींनी सही करून पुरा केलेला जामीनकदबा द्यावा लागेल किंवा नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे गहाणखत करून द्यावे लागेल. त्याचप्रमाणे जमिनीमध्ये हितसंबंध असणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीची मंजुरी मिळण्यास संमती मिळविली पाहिजे.

८. अशा रीतीने पाणी दिले जाण्यास जी जमीन अयोग्य आहे असे वाटते त्या जमिनीस पाणी देण्यास मंजुरी नाकारता येईल.

९. जी क्षेत्रे अर्ध्या एकराच्या पटीत असतील अशी क्षेत्रे साधारणत: कार्यकारी अभियंता मंजूर करील.

१०. ह्या नमुन्याचे संबंधातील पाण्याचे पास हा नमुना मंजूर करण्याचे वेळी त्या त्या कालव्यावर मंजूर करण्यात आलेल्या ऊसाच्या गटाच्या मुदतीहून जास्त मुदतीपावेतो देण्यात येणार नाहीत. जर त्या वेळेस ऊसाच्या गटांची मंजुरीची मुदत तीन वर्षाहून जास्त असेल तर हा नमुना ३ वर्षापेक्षा कमी मुदतीकरिता मंजूर करण्यात येणार नाही.

शर्ती

१. गटामधील जमीन ओलिताखाली आणून मशागत कशी किंवा किती केली आहे ही गोष्ट विचारात न घेता ज्या क्षेत्राला पाणी देण्याची मंजुरी अंमलात आलेली असेल त्या सर्व क्षेत्राकरिता पाणी मिळण्याजोगे असेल तर पाणीपट्टी द्यावी लागेल.

२. जर कोणत्याही कारणामुळे ज्याच्या अर्जावरून पाण्याचा पुरवठा मंजूर करण्यात आला असेल अशा व्यक्तीला मंजूर झालेल्या गटामध्ये अगर त्याच्या काही भागामध्ये कोणत्याही मुदतीत बारमाही पिकांची लागवड करणे शक्य नसेल तर त्याने त्याऐवजी कोणतीही हंगामी पिके किंवा अशा पिकांची पुन्हा पुन्हा लागवड करण्यास हरकत नाही.

३. कोणत्याही विवक्षित वर्षी ज्याच्या अर्जावरून पाण्याचा पुरवठा मंजूर करण्यात आला असेल अशा व्यक्तीला ज्याच्याकरिता पाणी मंजूर करण्यात आले आहे असा सर्व गट किंवा अशा गटाचा काही भाग ओलिताखाली आणता येत नसेल तर त्याने खाली दाखल केलेल्या तारखेपूर्वी नमुना क्रमांक १० प्रमाणे पाणीपट्टीत सूट मिळण्यासाठी अर्ज केल्यास त्याला प्रकरणपरत्वे अशा सर्व गटाबद्दल अगर गटाच्या काही भागाबद्दलची द्यावयाच्या पाणी-पट्टीची सूट मिळेल.

(१) गट मुदतीच्या पहिल्या वर्षाकरिता	मंजूर झाल्याच्या तारखेपासून एक महिन्याचे आत,
(२) गट मुदतीच्या नंतरच्या वर्षाकरिता	ज्या वर्षासाठी सूट पाहिजे असेल त्या १५ फेब्रुवारीपासून सुरू होणाऱ्या वर्षाच्या लगत पूर्वीच्या १५ नोव्हेंबरपूर्वी.

४. वरील शर्त क्रमांक ३ प्रमाणे पाणीपट्टीत सूट देण्यात आली असेल तर अशी सूट दिलेल्या क्षेत्रात हिवाळ्याच्या व उन्हाळ्याच्या हंगामात जर पाणी मिळण्यासारखे असेल तर, त्या त्या हंगामात ठरविलेल्या दरांच्या फक्त १$^{३}/_{४}$ पट दराने पाणीपट्टी आकारून पाणी देण्याची नंतर परवानगी देण्यात येईल.

५. गट धारकांच्या विनंतीवरून कोणताही गट.--

(अ) मंजुरीच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत रद्द करण्याबद्दल त्याने अर्ज केला तर पहिल्या वर्षाच्या प्रारंभापासून; किंवा

(ब) ज्या वर्षापासून गट नको असेल त्या १५ फेब्रुवारीपासून सुरू होणाऱ्या वर्षाच्या लगत पूर्वीच्या १५ नोव्हेंबरपूर्वी तो रद्द करण्याबद्दल लेखी नोटीस दिली असेल तर मंजुरीच्या बाकीच्या मुदती रद्द करण्यात येतील.

मात्र कार्यकारी अभियंत्यास बारा महिन्यांची नोटीस देऊन कोणत्याही वेळी कोणत्याही गटाला किंवा त्याच्या भागाला पाण्याचा पुरवठा पुढे चालू ठेवणे योग्य नाही असे वाटेल तर प्रस्तुत गट किंवा त्याचा भाग रद्द करण्याचा अधिकार आहे.

६. वरील शर्तीपैकी कोणत्याही शर्तीचे किंवा मुंबई कालवे नियम, १९३४ च्या उपबंधाचे उल्लंघन झाल्यास कोणत्याही प्रकारची आगाऊ नोटीस न देता गटाची मंजुरी रद्द केली जाण्यास अगर ह्या मंजुरीप्रमाणे ओलिताखाली आणावयाच्या कोणत्याही पिकाचा पाणीपुरवठा दिला न जाण्यास अगर सर्वस्वी बंद केला जाण्यास पात्र असेल.

जलसंपदा विभाग

नमुना क्र. ५ (अ)

अर्ज क्रमांक :

केळी, पपई, विलायती गवत यांसारख्या अल्प मुदतीच्या बारमाही पिकांच्या व हंगामी पिकांच्या गटासाठी करावयाचा पाणी अर्ज

मे. कार्यकारी अभियंता, विभाग, यास

मी, , राहणार , तालुका , जिल्हा अर्ज करतो की, यात यापुढे वर्णन केलेल्या जमिनीस पाणी पुरविठ्यासाठी, तारीख १५ फेब्रुवारी २० पासून तारीख १४ फेब्रुवारी २० रोजी संपणाऱ्या लागोपाठ वर्षाकरिता मुंबई पाटबंधारे अधिनियम, १८७९ च्या व त्या त्या वेळी अंमलात आलेला जलसिंचनासंबंधी कोणताही इतर कायदा, यांच्या उपबंधास अधीन राहून आणि मुंबई कालवे नियम, १९३४ चे उपबंध व या अर्जाच्या मागील बाजूस निर्दिष्ट केलेल्या व मला मान्य असलेल्या शर्तीस अधीन राहून कालव्याचे पाणी देण्याची व्यवस्था करावी, अशी विनंती करीत आहे.

गावाचे नाव	पाणी वाटप करणाऱ्या		भूमापन क्रमांक	हिस्सा क्रमांक	भूमापन क्रमांकाचे अगर पोट-हिस्सा क्रमांकाचे एकूण क्षेत्र		भूमापन क्रमांकातील अगर पोट-हिस्सा क्रमांकातील मालकीचे एकूण क्षेत्र		अर्जात पाण्याकरीता मागणी केलेल्या जमिनीचे एकूण क्षेत्र		मुदत
	पाटाचा क्रमांक	दरवाजाचा क्रमांक									
१	२	३	४	५	६		७		८		९
					हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	

२. वरील अर्जात पाण्याकरीता मागणी केलेल्या जमिनीचा मी आहे.

३. ज्या व्यक्तीस व ज्या पद्धतीने ह्या अर्जावरील आदेश द्यावयाचा त्या व्यक्तीचे नाव, पत्ता व पद्धती खाली दिल्याप्रमाणे आहेत :--

दिनांक : २० अर्जदाराची सही किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा ... :

साक्षीदाराची सही ... ... :

ज्या बाबतीत अर्जदार जमिनीचा खातेदार नसेल किंवा वरिष्ठ धारक नसेल त्या बाबतीत खातेदाराची किंवा सामायिक खातेदारांच्या किंवा वरिष्ठ धारकाची किंवा वरिष्ठ धारकांच्या अनुक्रमे सही किंवा सह्या किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा किंवा ठसे.

खाली नोंद केल्याप्रमाणे मंजुरीकरिता रवाना :--

(१) गट क्रमांक (२) गट/खंड क्रमांक

(३) मंजूर करावयाचे क्षेत्र -- हेक्टर आर (४) मंजुरीची मुदत-- पासून पर्यंत.

(५) हेक्टरी आकारावयाच्या पाणीपट्टीचा दर

दिनांक २० उपविभागीय अधिकारी, उप-विभाग.

मंजूर

दिनांक २० कार्यकारी अभियंता, विभाग.

टीप.--सूचना क्रमांक ७ प्रमाणे जमीन मालक नसणाऱ्या अर्जदारांनी नेहमी द्यावयाचा जामीनकदब्याचा तपशील.

जामीनदारांची नावे : (१) (२) } नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे

नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे तारणादाखल दिलेल्या चा भूमापन क्रमांक

बागायती व हंगामी गटाच्या मंजुरीची सूचना

(गावच्या तलाठ्याकडे रवाना करण्याकरिता)

कालवा--

अर्ज क्रमांक--

भूमापन क्रमांक--

पोट-हिस्सा क्रमांक--

अर्जदाराचे नाव--

गटात मंजूर केलेले क्षेत्र-- हेक्टर आर

मंजुरीची मुदत-- १५-२-२० पासून १४-२-२० पर्यंत

मंजुरीची तारीख--

शेरा--

कालवा अधिकारी.

सूचना

१. गटाच्या एकूण क्षेत्रापैकी निम्म्या क्षेत्रात (१) इतर बारमाही पिकांना व (२) राहिलेल्या निम्म्या क्षेत्रात पावसाळा व रब्बी हंगामातील हंगामी पिकांना पाणी पुरवठ्याची मागणी करण्यासाठी हा नमुना उपयोगात आणावा.

२. अर्जाच्या दोन प्रती कार्यकारी अभियंता किंवा असा अर्ज स्वीकारण्यास त्याने अधिकार दिलेला इतर कोणताही अधिकारी याच्याकडे सादर केल्या पाहिजेत. त्या स्वत: नेऊन द्याव्यात किंवा व्यक्तिश: सादर कराव्यात किंवा टपालाने पाठवाव्यात.

३. आदेश दिल्यानंतर नमुन्याची दुसरी प्रत कार्यकारी अभियंत्याच्या अखेरच्या अंतिम शेऱ्यासहीत अर्जदाराकडे परत पाठविण्यात येईल.

४. नमुन्यातील नोंद क्रमांक ३ मध्ये राखून ठेवलेल्या जागेत, अर्जदाराने, त्या अर्जावरील आदेश ज्या व्यक्तीस द्यावयाचा असेल त्या व्यक्तीचे नाव, पत्ता याची नोंद करून ठेवली पाहिजे. त्याचप्रमाणे तो टपालाने किंवा कोणत्याही कालवे कार्यालयाकडून द्यावयाचा किंवा टपालाने आदेश तयार झाल्याची सूचना दिल्यावर तो नेईपर्यंत कोणत्या कार्यालयात ठेवावयाचा, ह्या गोष्टीची नोंद करून ठेवली पाहिजे.

५. (अ) एकमेव खातेदार किंवा सर्व सामायिक खातेदार, (ब) एकमेव वरिष्ठ धारक किंवा सर्व सामायिक वरिष्ठ धारक, (क) मंजूर झालेल्या मुदतीत जमीन ओलिताखाली आणून मशागत करण्याचा हक्क असेल अशी व्यक्ती किंवा (ड) अशी मंजूरी मिळण्यास या इसमापैकी कोणत्याही इसमाच्या वतीने योग्य रीतीने अधिकार मिळाला असेल अशी व्यक्ती, याशिवाय कोणत्याही व्यक्तीस कोणतीही जमीन ओलिताखाली आणण्यासाठी पाणी मिळण्याकरिता कोणत्याही अर्जास मंजूरी मिळणार नाही.

६. नमुन्यातील नोंद क्रमांक २ मध्ये अर्जदाराने जमिनीमध्ये असणारा आपला हितसंबंध कोणत्या प्रकारचा आहे किंवा जमीन ओलिताखाली आणून त्यावर मशागत करण्याकरिता पाण्याची मंजुरी मिळविण्यासाठी अर्ज करण्याचा आपणास अधिकार कसा पोहोचतो याविषयी लिहिले पाहिजे.

७. ह्या मंजुरीप्रमाणे पुरवावयाच्या पाण्याबद्दल द्यावयाच्या सर्व रकमेबद्दल तारण म्हणून कोणत्याही अर्जदाराला नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे योग्य जामीन राहणाऱ्या व्यक्तींनी सही करून पूर्ण केलेला जामीनकदबा द्यावा लागेल किंवा नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे गहाणखत करून द्यावे लागेल. त्याचप्रमाणे जमिनीमध्ये हितसंबंध असणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीची मंजुरी मिळण्यास संमती मिळविली पाहिजे.

८. अशा रीतीने पाणी दिले जाण्यास जी जमीन अयोग्य आहे असे वाटेल त्या जमिनीस पाणी देण्याची मंजुरी नाकारता येईल.

९. कमीत कमी वीस आर व वीस आरच्या कोणत्याही पटीत असलेले गट क्षेत्र, कार्यकारी अभियंता यांच्याकडून मंजूर करण्यात येईल.

शर्ती

१. या गटातील भाजीपाला आणि अल्प मुदतीची बारमाही बागायती पिके यांचे क्षेत्र गटाच्या क्षेत्राच्या निम्म्याहून अधिक असू नये. ऊस, पानमळे व दीर्घ मुदतीची फळझाडे, फुलझाडे लावण्याची परवानगी दिली जाणार नाही.

२. पाणी मिळण्यासारखे असेल तर तारीख १५ जून पासून किंवा पावसाळा सुरू झाल्यापासून ते पुढील १४ फेब्रुवारीपर्यंत विशेषत: धान्य पिकांना, वैरणीच्या पिकांना किंवा त्यासारख्या इतर पिकांना, गटाच्या राहिलेल्या निम्म्या क्षेत्रात पाणी दिले जाईल. कोणत्याही वर्षी हे क्षेत्र, तारीख १५ फेब्रुवारी ते १४ जून पर्यंत कालव्याच्या किंवा विहिरीच्या पाण्याने ओलीताखाली आणता कामा नये.

३. गटातील पाणी देण्यात येणाऱ्या पिकांचे स्वरूप अथवा क्षेत्र, याचा विचार न करता ज्या क्षेत्रास पाणी देण्याची परवानगी मिळाली असेल त्या सबंध क्षेत्राबद्दल गट पाणीपट्टी भरावी लागेल. जर कोणत्याही विशिष्ट वर्षात, अर्जदारास ज्या गटाकरता पाण्याची मंजुरी मिळाली असेल त्या सबंध ब्लॉकास किंवा त्याच्या भागास पाणी पुरविता आले नसेल तर, त्या प्रसंगाप्रमाणे अशा सर्व गटाच्या किंवा त्याच्या भागाच्या संबंधात द्यावयाच्या पाणीपट्टीत सूट मिळेल. मात्र त्याने खाली निर्दिष्ट केलेल्या तारखापूर्वी पाणीपट्टीच्या अशा सुटीकरता नमुना क्रमांक १० मध्ये अर्ज केला पाहिजे :--

(१) गटाच्या मुदतीच्या पहिल्या वर्षाकरिता -- मंजूरी मिळाल्याच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत

(२) गटाच्या मुदतीला पुढील वर्षाकरिता -- ज्या वर्षी १५ फेब्रुवारीपासून सूट पाहिजे असेल त्याच्या अगोदरच्या १५ नोव्हेंबरपूर्वी.

४. गट धारकांच्या विनंतीवरून कोणताही गट.--

(अ) जर तो रद्द करण्याचा अर्ज, मंजुरीच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत केला असेल तर पहिल्या वर्षाच्या सुरूवातीपासून

(ब) गट नको असलेल्या तारीख १५ फेब्रुवारीपासून सुरू होणाऱ्या वर्षाच्या लगतपूर्वीच्या नोव्हेंबर महिन्याच्या १५ तारखेपूर्वी जर तो गट रद्द करण्यासाठी लेखी नोटीस दिली असेल तर, मंजुरीच्या राहिलेल्या मुदतीत रद्द करण्याचा अधिकार राहील.

मात्र कार्यकारी अभियंत्याच्या मते, कोणत्याही वेळी कोणत्याही गटाला किंवा त्याच्या भागाला, त्यानंतर पाण्याचा पुरवठा चालू ठेवणे कोणत्याही कारणास्तव आक्षेपार्ह वाटत असेल तर बारा महिन्याची नोटीस देऊन, हा गट अगर त्याचा भाग रद्द करण्याचा त्याला अधिकार असेल.

५. वरील शर्त क्रमांक ३ प्रमाणे पाणीपट्टीत सूट देण्यात आली असेल तेव्हा, अशा रीतीने सूट दिलेल्या गटाचे संबंध क्षेत्र किंवा त्याचा भाग, ओलिताखाली आणण्यासाठीची त्यानंतरची परवानगी पाणी मिळण्यासारखे असेल, तर गट पाणीपट्टीच्या १$^{१}/_{४}$ पट दराने देण्यात येईल.

६. जेव्हा शर्त क्रमांक ४ अन्वये बागायतदाराच्या विनंतीवरून गट रद्द करण्यात आला असेल तेव्हा, रद्द केलेल्या गटाच्या क्षेत्रात जमीन ओलिताखाली आणण्याकरता पाण्याचा पुरवठा पुन्हा मिळविण्याविषयीची विनंती गट रद्द झाल्याच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या आत मान्य केली जाणार नाही.

७. वरील शर्तीपैकी कोणत्याही शर्तीचे किंवा मुंबई कालवे नियम, १९३४ च्या कोणत्याही नियमाचे उल्लंघन झाल्यास कोणत्याही प्रकारची आगाऊ नोटीस न देता गटाची मंजुरी रद्द केली जाण्यास अगर त्या मंजुरीनुसार कोणत्याही पिकास पुरविण्यात येणारे पाणी तात्पुरते थांबविले जाण्यास किंवा पूर्णपणे बंद केले जाण्यास पात्र राहील.

८. गटाच्या मुदतीत गटात (जुने बारमाही पीक उभे असताना) कोणतेही नवीन बारमाही पीक करण्यास पाणी पाहिजे असेल तेव्हा अशा नवीन पिकास नमुना क्रमांक ६ वर जुन्या उभ्या बारमाही पिकांचा परस्पर व्याप्त म्हणून मंजुरी मिळेल. जुने उभे पीक परस्पर व्याप्त मंजुरीच्या मुदतीत काढून टाकले पाहिजे. परस्पर व्याप्त मुदतीकरिता चालू दराने जादा आकारणी करण्यात येईल. जेव्हा पाणी मिळण्यासारखे असेल तेव्हाच अशा परस्पर व्याप्ताला परवानगी दिली जाईल. योग्य परवानगी नसताना लागवड केल्यास ती विना-परवाना म्हणून समजली जाईल. अशा प्रकारची परस्पर व्याप्त पीक काढण्याची परवानगी गटाच्या मंजुरीच्या मुदतीत साधारणपणे फक्त दोनदा दिली जाईल.

जलसंपदा विभाग

नमुना क्र. ६

अर्जाचा क्रमांक :

जादा पाणी मिळण्याकरिता अर्ज

मे. कार्यकारी अभियंता, विभाग, यास

मी, , राहणार , तालुका , जिल्हा

यात पुढे सांगितलेली जमीन ओलिताखाली आणण्यासाठी मुंबई पाटबंधारे अधिनियम, १८७९ च्या आणि जलसिंचनासंबंधी त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या इतर कोणत्याही अधिनियमाच्या उपबंधास व मुंबई कालवे नियम, १९३४ च्या उपबंधास व मला मान्य असलेल्या अर्जाच्या मागील बाजूस छापलेल्या सर्व शर्तीस अधीन राहून कालव्याचे पाणी देण्याची व्यवस्था करावी, अशी विनंती करीत आहे.

गावाचे नाव	पाणी वाटणाऱ्या		भूमापन क्रमांक	पोट-हिस्सा क्रमांक	भूमापन क्रमांक पोट-हिस्सा क्रमांकाचे एकूण क्षेत्र		भूमापन क्रमांकातील अगर पोट-हिस्सा क्रमांकातील मालकीचे एकूण क्षेत्र		मागणी केलेले क्षेत्र		पिकाचे नाव	ज्या मुदतीत पाणी पाहिजे ती मुदत
	फाट्याचा क्रमांक	दरवाजाचा क्रमांक										
१	२	३	४	५	६		७		८		९	१०
					हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	हेक्टर	आर		

२. ज्या जमिनीसाठी वरील कारणाकरिता पाणी मिळावे म्हणून अर्ज केला आहे त्या जमिनीचा मी आहे.

३. माझ्याजवळ सन २० च्या हंगामाकरिता हंगामी पास / तारीख १४ फेब्रुवारी २० रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरीता गट पास आहे.

मी या अर्जासोबत वर्षाकरीता गट अर्ज सादर केला आहे.

४. ज्या व्यक्तीला व ज्या पद्धतीने ह्या अर्जावरील आदेश द्यावयाचा त्या व्यक्तीचे नाव, पत्ता व पद्धती या गोष्टी खाली दिल्याप्रमाणे आहेत :--

दिनांक : २० अर्जदाराची सही अगर त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा ... :

साक्षीदाराची सही ... ... :

ज्या बाबतीत अर्जदार जमिनीचा खातेदार नसेल किंवा वरिष्ठ धारक नसेल अशा बाबतीत खातेदाराची किंवा सामायिक खातेदारांच्या किंवा वरिष्ठ धारकाची किंवा सामायिक वरिष्ठ धारकांच्या अनुक्रमे सही किंवा सह्या किंवा त्याच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा किंवा त्यांच्या डाव्या हातांच्या अंगठ्यांचे ठसे.

खाली नोंद केल्याप्रमाणे मंजुरीकरिता रवाना :--

(१) मंजूर करावयाचे क्षेत्र -- हेक्टर आर (२) मंजुरीची मुदत-- पासून पर्यंत.

(३) एकरी आकारावयाच्या पाणीपट्टीचा दर रु.

दिनांक २० उपविभागीय अधिकारी, उप-विभाग.

मंजूर

दिनांक २० कार्यकारी अभियंता, विभाग.

टीप.--सूचना क्रमांक ६ प्रमाणे जमीन मालक नसणाऱ्या अर्जदाराने नेहमी द्यावयाचा जामीनकदब्याचा तपशील.

जामीन राहणारांची नावे : (१) (२) } नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे

नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे तारणादाखल दिलेल्या चा भूमापन क्रमांक

नमुना क्रमांक ६ मध्ये अर्ज मिळाल्याबाबत अर्जदारास द्यावयाची पावती

कालवा--

भूमापन क्रमांक--

पोट-हिस्सा क्रमांक--

अर्जदाराचे नाव--

मागणीप्रमाणे पीक, हंगाम व क्षेत्र--

पीक	हंगाम व मुदत	क्षेत्र हेक्टर	क्षेत्र आर
पावसाळी :			
रब्बी :			
दुहंगामी :			
उन्हाळी :			
ऊस .			
सामान्य बारमाही			
पिके :			

अर्जाची तारीख

मंजुरीची तारीख--

शेरा--

अर्ज स्विकारणाऱ्या अधिकाऱ्याची सही.

सूचना

१. हा नमुना फक्त जादा पाणी देण्यासाठीच, म्हणजे मुंबई कालवे नियम ४ (३) अन्वये नमूद केलेल्या अर्जाच्या इतर नमुन्यापैकी कोणत्याही एका नमुन्यान्वये आधीच मंजूर करण्यात आलेल्या क्षेत्रात द्यावयाच्या पाण्यासाठी त्या त्या मंजुरीखाली न येणाऱ्या अशा अल्प मुदतीसाठी वापरावयाचा आहे.

२. प्रस्तुत अर्ज त्याच्या दुसऱ्या प्रतीसह कार्यकारी अभियंत्याकडे किंवा असे अर्ज घेण्याचा त्याने ज्यास अधिकार दिला असेल अशा अधिकाऱ्याकडे सादर केल्या पाहिजे. तो स्वत: नेऊन द्यावा, व्यक्तिश: सादर करावा किंवा टपालाने पाठविण्यात यावा.

३. आदेश दिल्यानंतर नमुन्याची दुसरी प्रत त्यावर कार्यकारी अभियंत्याच्या अखेरच्या अंतिम शेऱ्यासहीत अर्जदाराकडे परत पाठविण्यात येईल.

४. अर्जदाराने नमुन्याची नोंद क्रमांक ४ मध्ये राखून ठेवलेल्या जागेत कार्यकारी अभियंत्याने दिलेला आदेश कोणास द्यावयाचा त्या व्यक्तीचे नाव आणि पत्ता तसेच टपालाने किंवा कोणत्याही कालवे कार्यालयातून द्यावयाचा किंवा टपालाने आदेश तयार झाल्याची सूचना दिल्यावर ती व्यक्ती येईपर्यंत कोणत्या कार्यालयात ठेवावयाचा, या गोष्टीची नोंद करून ठेवली पाहिजे.

५. जी कोणतीही जमीन ओलिताखाली आणण्यासाठी हंगामी, बारमाही किंवा गट पास आधीच देण्यात आला नसेल किंवा ह्या नमुन्यासोबत हंगामी बारमाही किंवा गट अर्ज सादर करण्यात आला नसेल तर ती जमीन ओलिताखाली आणण्यासाठी या नमुन्यावर केलेला कोणताही अर्ज मंजूर केला जाणार नाही. ह्या नमुन्याप्रमाणे अर्ज करणाऱ्या अर्जदाराने नोंद क्रमांक ३ मध्ये तो धारण करीत असलेल्या पासाचा क्रमांक व त्याचा प्रकार नमूद केला पाहिजे.

६. ह्या मंजुरीप्रमाणे पुरवावयाच्या पाण्याबद्दल द्यावयाच्या सर्व रकमेबद्दल जामीन म्हणून कोणत्याही अर्जदाराला नमुना क्रमांक ८ प्रमाणे जामीन राहणाऱ्या योग्य व्यक्तींनी सही करून पूर्ण केलेले जामीनखत द्यावे लागेल किंवा नमुना क्रमांक ९ प्रमाणे गहाणखत करून द्यावे लागेल. त्याचप्रमाणे त्याला मंजुरी मिळण्यास ह्या जमिनीमध्ये हितसंबंध असणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीची संमती मिळवावी लागते.

७. जी क्षेत्रे अर्ध्या एकराच्या कोणत्याही पटीत असतील अशी क्षेत्रे साधारणत: कार्यकारी अभियंता मंजूर करील.

शर्ती

१. अर्ज मंजूर झाल्यानंतर कार्यकारी अभियंत्याने मंजूर केलेल्या क्षेत्राकरिता व मुदतीसाठी पूर्ण दराने पाणीपट्टी द्यावी लागेल. मग त्या क्षेत्रात पाणी दिलेले असो अगर नसो मात्र इतकेच की, त्या मुदतीत पाणी मिळण्याजोगे असले पाहिजे. बारमाही पिकाच्या बाबतीत अर्जदाराने पाण्याची जरूरी नाही अशी लेखी सूचना अर्ज मंजूर झाल्याच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत कार्यकारी अभियंत्यास दिली असेल, तर कोणतीही पाणीपट्टी घेतली जाणार नाही.

२. मंजूर झालेल्या क्षेत्राहून अधिक क्षेत्रे ओलिताखाली आणू नयेत.

३. मुंबई कालवे नियम, १९३४ च्या कोणत्याही उपबंधाचे किंवा क्रमांक २ च्या शर्तीचे उल्लंघन झाल्यास कोणत्याही प्रकारची आगाऊ नोटीस न देता मंजुरी रद्द केली जाण्यास अगर ह्या मंजुरीप्रमाणे ओलिताखाली आणलेल्या कोणत्याही पिकाला पाणी पुरवठा दिला न जाण्यास अगर बंद केला जाण्यास पात्र असेल.

सा.बां.वि.४४९ अ (सुधारित)

सत्यमेव जयते

अर्ज क्रमांक

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

दिनांक

नमुना क्रमांक - ७

खातेदार क्रमांक

कालव्याद्वारे प्रवाही पद्धतीने पिकांना द्यावयाच्या पाण्यासाठी पाणी मागणी अर्ज

प्रति,

मा.कार्यकारी अभियंता पाटबंधारे विभाग यांस, मी/आम्ही

श्री./ श्रीमती राहणार तालुका जिल्हा आपल्या कार्यालयाचे जाहीर प्रकटन क्रमांक दिनांक अन्वये विनंती अर्ज करतो की, खाली नमूद केलेल्या माझ्या शेतजमीनीवरील पिके ओलीताखाली आणण्यासाठी महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६, मुंबई कालवे नियम १९३४ व त्या अनुषंगाने विहित केलेल्या कालवा नियमास तसेच वेळोवेळी शासनाने अंमलात आणलेल्या सिंचन विषयक धोरण, इतर संबंधित अधिनियम/नियम यांच्या अधीन राहून कालव्याचे प्रवाही पध्दतीने पाणी घेणेस परवानगी मिळणेबाबत विनंती अर्ज करीत आहे.

प्रकल्पाचे नाव **हंगाम**

गावाचे नाव **कालावधी**

अ. क्र.	पाण्याचा उद्भव		सर्व्हे / गट क्रमांक व पोट हिस्सा क्रमांक	सर्व्हे/गट क्रमांकाचे / पोट हिश्याचे एकूण क्षेत्र (७/१२ उताऱ्या नुसार)		प्रत्यक्ष ताब्यातील क्षेत्र		पिकनिहाय पाणीमागणी			शेरा
	कालवा/वितरिका/लघु वितरिका भक्रमांक	दारे क्रमांक		हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	पिकाचे नाव	पाणी मागणी क्षेत्र		
									हेक्टर	आर	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१											
२											
३											
४											
५											
६											

१. ज्या शेत जमिनीकरीता उपसा/प्रवाही/ठिबक पध्दतीने पाणी मिळावे म्हणून अर्ज करीत आहे, त्या जमिनीचा मी/आम्ही मालक / खंडकरी/ सुरक्षित कुळ/ वहीवाटदार आहे.

२. हंगाम सन २०० पर्यन्तची पाणीपट्टीची संपूर्ण थकबाकी मी भरलेली आहे.

३. माझेकडे रु. पाणीपट्टीची रक्कम अदा करणे बाकी आहे.

४. सदर थकित रक्कम मी दि. पूर्वी पूर्णपणे अदा करणेची हमी देत आहे.

५. तरी कृपया माझा अर्ज मंजूर व्हावा ही विनंती आहे.

साक्षीदार

१ (सही) २ (सही)

नाव नाव

राहणार राहणार **(अर्जदाराची सही / अंगठा)**

कालवा निरिक्षकाचा अभिप्राय

१. पाट / मोट सबंध आहे / नाही ३. क्षेत्र उडाफ्याचे आहे/नाही.

२. पोटचा-या दुरुस्त आहेत / नाहीत ४. ७/१२ उता-यावरुन रुजवात घेतली आहे.

(श्री.)

कालवा निरिक्षक

शाखा कार्यालयाची शिफारस

खातेदार क्रमांक

१. अर्जदार शेतकरी खातेदार आहे / नाही

२. या अर्जातील कॉलम नंबर १ ते ११ मधील शेतक-यांनी दिलेला तपाशील तपासला असून तो बरोबर आहे.

३. अर्जदार मौजे मधील सर्व्हे / गट/हिस्सा नंबर या जमिनीचा आहे.

४. अर्जदाराकडे रुपये इतकी पाणीपट्टीची थकित रक्कम आहे / नाही.

५. हंगाम सन २०० साठी खालीलप्रमाणे पिकनिहाय क्षेत्रास पाणी देण्याबद्दल शिफारस करण्यात येत आहे / नाही..

अ.क्र.	पीक	पाणीमागणी क्षेत्र	मंजुरीची शिफारस क्षेत्र	प्रती हेक्टर (दर)	शेरा
१					
२					
३					
४					
५					
६					

स्थळ :-

दिनांक :- (श्री.) (श्री.)

शाखा दप्तर कारकून शाखाधिकारी, पाटबंधारे शाखा

उपविभागीय कार्यालयाची शिफारस

१. शाखाधिकारी यांनी शिफारस केलेले प्रती हेक्टरी / दर तपासले व बरोबर आढळले.

२. शाखाअधिकारी यांनी शिफारस केलेल्या पिकनिहाय क्षेत्रास/मंजूरीची शिफारस आहे / नाही.

स्थळ :

दिनांक : (श्री.)

सहायक कार्यकारी अभियंता/ उपविभागीय अभियंता,

सहायक अभियंता श्रेणी १, पाटबंधारे उप विभाग

उपविभागीय / विभागीय कार्यालयाचा निर्णय

श्री. यांच्या मौजे तालुका जिल्हा सर्व्हे/ गटनंबर / हिस्सा नंबर मधील खालीलप्रमाणे पीकनिहाय क्षेत्रास/ हंगाम सन २०० साठी (कालावधी दिनांक ते) कालवा/प्रवाही पद्धतीने पाणी घेण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे / नाही.

अ.क्र.	पीक	मंजूर क्षेत्र		प्रती हेक्टरी/दर (रुपये)
		हेक्टर	आर	
१				
२				
३				
४				
५				
६				

स्थळ :- **मंजूर / नामंजूर**

दिनांक :- (श्री.)

कार्यकारी अभियंता/ उपविभागीय अभियंता,

सहायक अभियंता श्रेणी १, पाटबंधारे विभाग/उप विभाग

संमतीपत्रक

मी/आम्ही राहणार तालुका जिल्हा कोणत्याही दबावाशिवाय संमतीपत्र लिहून देतो/देते की, माझ्या/आमच्या जमिनी वरील पिकासाठी पुरविल्या जाणा-या पाण्याची होणारी पाणीपट्टीची रक्कम, तसेच यापूर्वी मी/आम्ही वापरलेल्या पाण्याची माझे/आमचे कडील थकित पाणीपट्टीची रक्कम मा.कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग यांनी व/वा त्यांचे प्रतिनिधी यांनी तसेच सबंधित, चेअरमन सहकारी पाणीवापर संस्था यांनी सहकारी साखर कारखाना/विविध कार्यकारी सेवा सोसायटी /जिल्हा ग्रामीण दुध संघ/कृषि उत्पन्न बाजार समिती/जिल्हा तालुका भूमि निबंधक/जिल्हा सहकारी बँक यांचेकडे मागणी केलेस, सदर रक्कम वर निर्देशित केलेल्या संबंधीतांनी मला/ आम्हाला त्यांचेकडील पोटी देय रकमेतून, पीक कर्जातून परस्पर जलसंपदा विभागास/ पाणीवापर संस्थेस अदा करणेस माझी/ आमची पूर्ण सहमती आहे. त्याबाबत माझी /आमची कसलीही कोणाविरुद्धही कोणत्याही प्रकारची हरकत/ तक्रार राहणार नाही. जलसंपदा विभागाची /पाणीवापर संस्थेच्या थकित पाणीपट्टीची रक्कम वसुल करण्याकरिता पुनः वेगळे संमतीपत्र देण्याची आवयकता नाही.

याउलट जलसंपदा विभागाची /पाणीवापर संस्थेची पाणीपट्टीची थकित रक्कम माझेकडून/आमचेकडून भरली न गेलेस व तिच्या वसूलीसाठी जलसंपदा विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी /पाणीवापर संस्थेच्या पदाधिका-यांनी महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ मधील भाग-८ कलम नंबर ८८ मधील तरतूदीनुसार माझे विरुद्ध कायदेशिर कारवाई केलेस, माझ्या/आमच्या वीज पंपाचा विद्युत पुरवठा खंडीत केल्यास प्रसंगी माझे जंगम/स्थावर मालमत्तेच्या जप्तीची कार्यवाही केलेस त्याबाबत माझी कोणतांही तक्रार राहणार नाही.

साक्षीदार

१ (सही)
नाव
राहणार

२ (सही)
नाव
राहणार

(अर्जदाराची सही)

नाव
राहणार

अर्जदारासाठी सूचना

(१) मुंबई कालवे नियम १९३४ च्या खंड ४ (३) महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ अन्वये कालवा प्रवाही पद्धतीने पाणी देण्यासाठी हा नमुना वापरणेत यावा.

(२) प्रस्तुत अर्ज दोन प्रतीत लाभधारक शेतकऱ्याने स्वतः सही करून साक्षीदारांच्या सह्या घेऊन संबंधीत शाखा/उपविभागीय कार्यालयात स्वतः आणून द्यावा व पोच घ्यावी.

(३) शेत मालक (स्वतः खातेदार) वरिष्ठ धारक, मंजूर कालावधीत शेत जमीन कसण्याचा ज्याला अधिकार प्राप्त झाला असेल अशी व्यक्ती किंवा या व्यक्तीपैकी कोणत्याही संबंधीत व्यक्तीच्या वतीने नियमानुसार अधिकार मिळाला असेल आशा व्यक्ती शिवाय इतरांनी केलेला अर्ज मंजूर केला जाणार नाही.

(४) सदर अर्ज अर्जदाराने पूर्ण वाचणे /वाचून घेणे आवयक आहे. त्यातील प्रत्येक मुद्यांची माहिती अर्जदाराने बिनचुक व पूर्ण न भरलेस अर्ज नामंजूर होऊ शकेल.

(५) अर्जदारांनी ठरलेल्या दिवशी/वेळी शाखा/ उपविभागीय कार्यालयातून त्यांच्या पाणी अर्ज मंजूर झाला किंवा कसे याची खात्री करून घेणे व मंजूरी असलेस पाणी पास स्वतः नेण्याची दक्षता घ्यावी.

(६) अर्जदारांनी पाणी मागणी केलेले क्षेत्र उफाड्याचे असलेस/शेतचारी दुरुस्त नसलेस अशा जमिनीतील पिकास पाणी पुरवविण्यास मंजुरी दिली जाणार नाही.

(७) जो शेतकरी थकबाकीदार असेल त्यांचे पाणीमागणी अर्ज मंजूर केले जाणार नाही.

अटी व शर्ती

(१) अर्ज मंजूर झाल्यानंतर कार्यकारी अभियंत्यांनी/उपविभागीय अभियंता यांनी मंजूर केलेल्या क्षेत्राकरिता व मंजूर केलेल्या मुदतीकरिता शेतकऱ्यास पूर्ण दराने पाणीपट्टी द्यावी लागेल. मग त्या क्षेत्रास शेतकऱ्यांनी पाणी घेतलेले असो अगर नसो, मात्र इतके की, त्या मुदतीत पाणी मिळण्याजोगे असले पाहिजे.

बारमाही पिकाच्या बाबतीत अर्जदाराने पाण्याची जरुर नाही अशी लेखी विनंती अर्ज मंजूर झाल्याच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत कार्यकारी अभियंत्याकडे दिली असेल तर पाणीपट्टी आकारली जाणार नाही.

(२) आदेशात नमूद केलेली मंजुरी ज्या ज्या पिकासाठी व ज्या मर्यादेपर्यंत दिली आहे. त्याच जातीच्या पिकांना (ऊस, पानमळा, फळबागा, बारमाही पिके, दोन हंगामी आणि हंगामी पिके वगैरे व त्या त्या मर्यादेपर्यंतच्या क्षेत्रास पाणी देता येईल. तथापि तेवढ्याच क्षेत्रावर मंजुर पिकाऐवजी त्याच्या पेक्षा कमी दराची पिके काढण्यास हरकत नाही. मात्र आकारणी मंजूर केलेल्या पिकदरानेच होईल.

(३) मंजूर केलेल्या क्षेत्रापेक्षा अधिक क्षेत्र ओलिताखाली आणता कामा नये.

मुंबई कालवे नियम १९३४ व महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ मधील कोणत्याही उपबंधाचे किंवा शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या नियमांचे किंवा ह्या अर्जाच्या नमुन्यातील अटी शर्तीपैकी कोणत्याही अटी शर्तींचे उल्लंघन झाल्यास कोणत्याही प्रकारची नोटीस न देता मंजूरी रद्द केली जाण्यास किंवा या मंजूरीप्रमाणे कोणत्याही पिकांना पाणी पुरवठा दिला न जाण्यास किंवा पूर्णपणे बंद केला जाण्यास पात्र असेल.

(४) नैसर्गिक आपत्तीमुळे धरण/कालवे/शाखा कालवे, वितरिका, लघु वितरिका यास कोणत्याही प्रकारचा धोका निर्माण झालेस व त्यामुळे पिकास पाणी पुरवठा करता न आलेस व/वा पिण्याच्या पाण्याची गरज भागविण्यासाठी अगर इतर कोणत्याही कारणास्तव अचानक सिंचनाच्या पाण्याची कपात करावी लागलेस अर्जदारास पिकाची होणारी नुकसान भरपाई मागण्याचा हक्क असणार नाही.

(५) ऊसाच्या कोणत्याही क्षेत्रासाठी मंजूर केलेले पाणी, ऊस क्षेत्राची मुदत उन्हाळ्यात संपत असल्यास पुढील नवीन पिकाचा पाणी पुरवठा बंद केला जाण्यास पात्र असेल. मुदतीनंतर पाणी हवे असल्यास त्यासाठी कार्यकारी अभियंता/उप वि. अभियंता यांची प्रत्येक वेळी वेगळी मंजुरी घ्यावी लागेल अशी मंजुरी पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार दिली जाईल. पाण्याच्या तुटवड्यामुळे उसाचे पिकास झालेल्या कोणत्याही नुकसानीबद्दल पाणी स्वीकारणाऱ्या व्यक्तीला कोणतीही नुकसान भरपाई मागणेचा हक्क असणार नाही.

(६) पाणी मिळण्याजोगे असल्यास संपूर्ण हंगामभर पाणी देण्यात येईल किंवा पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार कालवा सल्लागार समिती/कार्यकारी अभियंता यांच्या निर्णयानुसार जितक्या वेळा पाणी देणे शक्य असेल तितक्या वेळा देण्यात येईल. पाणी कमी मिळालेस त्या सबबीवर अर्जदारास कसलीही नुकसान भरपाई मागता येणार नाही.

(७) भरपूर पाणी देण्याबद्दल हमी देता येणार नाही. परंतू ज्या हंगामासाठी अर्ज करण्यात आला आहे. त्या हंगामात पाण्याचा तुटवडा पडण्याचा संभव असल्यास त्या बाबतची सूचना अगोदरच्या तारखेस दिली जाईल.

(८) जेथे कायमचा पाट नसेल तेथे जमीन ओलिताखाली आणण्यासाठी शेतकऱ्याच्या हिताच्या दृष्टीने कार्यकारी अभियंता किंवा त्यांचा प्रतिनिधी ठरविल त्या मार्गाने जरूर तर आपल्या जमिनीतून तात्पूरता पाट काढून देण्याची परवानगी दिली पाहिजे.

(९) पाणी मागणी करणाऱ्या अर्जदार शेतकऱ्यास मुंबई कालवे नियम १९३४, महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ मधील सर्व तरतुदी तसेच महाराष्ट्र पाटबंधारे विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले सर्व नियम, अटी शर्ती व पिकनिहाय दरांबाबतची संपूर्ण माहिती असणे अपेक्षित आहे व ते त्यांचेवर बंधनकारक राहील.

(१०) जाहीर प्रकटन/निवेदनामध्ये नमूद केलेल्या विहीत दिनांकापर्यंत पाणी अर्ज जलसंपदा विभागास देवून पोहोच पावती घेतली पाहिजे. जाहीर/निवेदनाच्या विहीत दिनांकानंतर दाखल झालेल्या पाणी अर्जाची आकारणी शासनाचे प्रचलित दराचे दंडनिय दराने केली जाईल.

(११) विविक्षित परिस्थीतीत पाणी अर्ज नामंजूर झाल्यास अशा नामंजूर क्षेत्रास कालव्याचे पाणी घेतल्यास शासनाचे प्रचलित दराचे दंडनिय दराने केली जाईल.

(१२) मंजूरीप्रमाणे पाणीअर्ज वेळेवर सादर करणे व पाणीपट्टी वेळेवर भरणे याची जबाबदारी सामाईक आपलेवर राहील. त्याबाबत शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांना सहकार्य देणे बंधनकारक राहील. तसे न झाल्यास महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ कलम नं.५१ ब व ९७ प्रमाणे आपण पाटबंधारे विभागाची पाणीपट्टी न भरलेमुळे थकबाकीदार झालेस कार्यकारी अभियंता हे महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत योजनेचा वीजप्रवाह खंडीत करू शकतील. त्यामुळे आपले कोणतेही नुकसान झाल्यास त्यास जलसंपदा विभाग/महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ जबाबदार ठरणार नाहीत. शिवाय वरील कलमान्वये प्राप्त झालेल्या अधिकारानुसार कार्यकारी अभियंता, पाटबधारे विभाग अशा वीज मोटारी त्याच बरोबर यंत्राचे सुटे भाग जप्त करू शकतील. याबद्दल नंतर कोणतीही तक्रार विचारात घेतली जाणार नाही. पाटबंधारे अधिनियम १९७६ कलम नं.८८(२) प्रमाणे महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ च्या कलम १७६ नुसार जमीन जप्तीची कार्यवाही केली जाईल.

(१३) अर्जदारास त्याचा पाणीअर्ज मंजूर झाल्याशिवाय आणि पास प्राप्त करून घेतल्याशिवाय त्यांच्या पिकास पाणी घेता येणार नाही.

अर्जदाराची सही

पाणीअर्जाची पोच

अर्जदाराचे नाव गाव तालुका

प्रकल्प हंगाम (मुदत ते अखेर)

अ.क्र.	पाण्याचा उद्भव	सर्व्हे नंबर/गट नंबर	पीक निहाय मागणी	
	कालवा/वितरिका क्रमांक दारे क्रमांक		पिकाचे नाव	पाणीमागणी क्षेत्र
१				
२				
३				
४				
५				
६				

स्थळ :

दिनांक : (श्री.)

दप्तर कारकून

सा.बां.वि.४४९ अ (सुधारित)

अर्ज क्रमांक

दिनांक

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

नमुना क्रमांक - ७ अ

खातेदार क्रमांक

जलाशय, उंचावणीचा बंधारा, नदी, नाले, को. प. बंधारे, ल. पा. तलाव, कालवा यावर हंगामी/दुहंगामी (खरीप/रब्बी) बारमाही, इतर बारमाही पिकांना उपसा सिंचन/ठिबक सिंचन पद्धतीने मंजुरी दिलेल्या क्षेत्रासाठी पाणी मागणी अर्ज

प्रति,

मा.कार्यकारी अभियंता ..... पाटबंधारे विभाग.....यांस मी/आम्ही श्री./ श्रीमती ..... राहणार ..... तालुका ..... जिल्हा..... विनंती करतो की, मला/आम्हाला आपले कार्यालयाकडून जा. क्र. दिनांक अन्वये ..... या उद्‌भवावर खरीप ..... हे, रब्बी ..... हे, उन्हाळी ..... हे बारमाही हे एकूण ..... हेक्टर क्षेत्रासाठी १८ वर्षे मुदतीसाठी उपसा सिंचनास परवानगी मिळाली असून पाणी उपसणेसाठी ..... अश्वशक्तीचा पंप बसविण्यास परवानगी मिळाली आहे, सदर परवानगी अन्वये उपसा सिंचनासाठी खालीलप्रमाणे पाणी मागणी करीत आहे/आहोत. तरी महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६, मुंबई कालवे नियम १९३४ व त्या अनुषंगाने विहित केलेल्या कालवा नियमास तसेच वेळोवेळी शासनाने अंमलात आणलेल्या सिंचन विषयक धोरण, इतर संबंधित अधिनियम/नियम यांच्या अधीन राहून उपसा सिंचन/ठिबक सिंचन पद्धतीने पाणी घेणेस परवानगी मिळणेबाबत विनंती अर्ज करीत आहे.

माझ्या/आमच्या उपसा सिंचनासाठीचा वीजपुरवठा दि. ..... रोजी सुरू झाला असून तसे म. रा. वि. महामंडळ यांचे प्रमाणपत्र सोबत जोडले आहे.

प्रकल्पाचे नाव ..... **हंगाम** .....

गावाचे नाव ..... **कालावधी** .....

अ.क्र.	पाण्याचा उद्‌भव	सर्व्हे / गट क्रमांक व पोट हिस्सा क्रमांक	सर्व्हे/गट क्रमांकाचे / पोट हिश्याचे एकूण क्षेत्र (७/१२ उताऱ्या नुसार)		प्रत्यक्ष ताब्यातील क्षेत्र		पिकनिहाय पाणीमागणी				शेरा
			हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	पिकाचे नाव	पाणी मागणी क्षेत्र हेक्टर	पाणी मागणी क्षेत्र आर	परिणाम सघमी	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)
१											
२											
३											
४											
५											
६											

१. ज्या शेत जमिनीकरीता उपसा/प्रवाही/ठिबक पद्धतीने पाणी मिळावे म्हणून अर्ज करीत आहे, त्या जमिनीचा मी/आम्ही मालक/खंडकरी/सुरक्षित कुळ/वहीवाटदार आहे.

२. ..... हंगाम सन २०० पर्यन्तची पाणीपट्टीची संपूर्ण थकबाकी मी भरलेली आहे.

३. माझेकडे रु. ..... पाणीपट्टीची रक्कम अदा करणे बाकी आहे.

४. सदर थकित रक्कम मी दि. ..... पूर्वी पूर्णपणे अदा करणेची हमी देत आहे.

५. तरी कृपया माझा अर्ज मंजूर व्हावा ही विनंती आहे.

साक्षीदार :

१ (सही).....
नाव.....
राहणार.....

२ (सही).....
नाव .....
राहणार .....

(अर्जदाराची सही / अंगठा)

कालवा निरिक्षकाचा अभिप्राय : १. पाट / मोट सबंध आहे / नाही २. पोटचा-या दुरुस्त आहेत / नाहीत ३. ७/१२ उताऱ्यावरुन रुजवात घेतली आहे.

(श्री.)

कालवा निरिक्षक

शाखा कार्यालयाची शिफारस खातेदार क्रमांक :

१. अर्जदार शेतकरी खातेदार आहे / नाही या अर्जातील कॉलम नंबर १ ते ११ मधील शेतक-यांनी दिलेला तपशील तपासला असून तो बरोबर आहे.

२. अर्जदार मौजे ..... मधील सर्व्हे / गट/हिस्सा नंबर ..... या जमिनीचा ..... आहे.

३. अर्जदाराकडे रुपये ..... इतकी पाणीपट्टीची थकित रक्कम आहे / नाही.

४. ..... हंगाम सन २०० साठी खालीलप्रमाणे पिकनिहाय क्षेत्रास पाणी देण्याबद्दल शिफारस करण्यात येत आहे / नाही.

अ.क्र.	पीक	पाणीमागणी		मंजुरीची शिफारस		प्रति हेक्टर/सघमी (दर)	शेरा
		क्षेत्र	परिमाण सघमी	क्षेत्र	परिमाण सघमी		
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
१							
२							
३							
४							
५							
६							

स्थळ :-

दिनांक :- (श्री.) (श्री.)

शाखा दप्तर कारकून शाखाधिकारी, पाटबंधारे शाखा

उपविभागीय कार्यालयाची शिफारस

१. शाखाधिकारी यांनी शिफारस केलेले प्रती हेक्टरी / प्रती सघमी दर तपासले व बरोबर आढळले.

२. शाखाधिकारी यांनी शिफारस केलेल्या पिकनिहाय क्षेत्रास/पाणी परिमाणास मंजूरीची शिफारस आहे / नाही.

स्थळ :-

दिनांक :- (श्री.)

सहायक कार्यकारी अभियंता/ उपविभागीय अभियंता,

सहायक अभियंता श्रेणी १, ... पाटबंधारे उप विभाग

उपविभागीय / विभागीय कार्यालयाचा निर्णय

श्री..... यांच्या मौजे ..... तालुका ..... जिल्हा ..... सर्व्हे/ गटनंबर / हिस्सा नंबर ..... मधील खालीलप्रमाणे पिकनिहाय क्षेत्रास/ पाणी परिमाणास ..... हंगाम सन २०० साठी (कालावधी दिनांक ..... ते .....) उपसा/प्रवाही/ठिबक पद्धतीने पाणी घेण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे / नाही.

अ.क्र.	पीक	मंजूर क्षेत्र		मंजूर दर प्रती हेक्टरी	मंजूर पाणी परिमाण सघमी	प्रति हेक्टर/सघमी दर (रुपये)
		हे.	आर			
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
१						
२						
३						
४						
५						
६						

स्थळ : **मंजूर/नामंजूर**

दिनांक : (श्री.)

कार्यकारी अभियंता/ उपविभागीय अभियंता,

सहायक अभियंता श्रेणी १, ... पाटबंधारे विभाग/उप विभाग

संमतीपत्रक

मी/आम्ही ..... राहणार ..... तालुका ..... जिल्हा ..... कोणत्याही दबावाविवाय संमत्तीपत्र लिहून देतो की, माझ्या/आमच्या जमिनी वरील पिकासाठी पुरविल्या जाणा-या पाण्याची होणारी पाणीपट्टीची रक्कम, तसेच यापूर्वी मी वापरलेल्या पाण्याची माझे/आमचे कडील थकित पाणीपट्टीची रक्कम मा.कार्यकारी अभियंता, ...पाटबंधारे विभाग ..... यांनी व / वा त्यांचे प्रतिनिधी यांनी तसेच सहकारी पाणीवापर संस्था यांनी सहकारी साखर कारखाना/विविध कार्यकारी सेवा सोसायटी /जिल्हा ग्रामीण दुध संघ/कृषि उत्पन्न बाजार समिती/जिल्हा तालुका भूमि निबंधक/जिल्हा सहकारी बँक यांचेकडे मागणी केलेस, सदर रक्कम वर निर्देशित केलेल्या संबंधितांनी मला/ आम्हाला त्यांचेकडील ..... पोटी देय रकमेतून, पीक कर्जातून परस्पर जलसंपदा विभागास/ पाणीवापर संस्थेस अदा करणेस माझी/ आमची पूर्ण सहमती आहे. त्याबाबत माझी /आमची कसलीही कोणाविरुद्धही कोणत्याही प्रकारची हरकत/ तक्रार राहणार नाही. जलसंपदा विभागाची /पाणीवापर संस्थेच्या थकित पाणीपट्टीची रक्कम वसुल करण्याकरिता पुनः वेगळे संमत्तीपत्र देण्याची आवयकता नाही.

याउलट जलसंपदा विभागाची /पाणीवापर संस्थेची पाणीपट्टीची थकित रक्कम माझेकडून/आमचेकडून भरली न गेलेस व तिच्या वसूलीसाठी जलसंपदा विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी /पाणीवापर संस्थेच्या पदाधिका-यांनी महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ मधील भाग-८ कलम नंबर ८८ मधील तरतूदीनुसार माझे/आमचे विरुद्ध कायदेशिर कारवाई केलेस, प्रसंगी माझे जंगम/स्थावर मालमत्तेच्या जप्तीची कार्यवाही केलेस त्याबाबत माझी कोणतीही तक्रार राहणार नाही.

साक्षीदार

१ (सही) .....
नाव .....
राहणार .....

२ (सही) .....
नाव .....
राहणार .....

(अर्जदाराची सही)

नाव .....
राहणार .....

अर्जदारासाठी सूचना

(१) मुंबई कालवे नियम १९३४ च्या खंड ४ (३) मधील नमुना नंबर ७ अ (सुधारित) महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ अन्वये उपसा सिंचन /ठिबक सिंचन पिकाकरिता पाणी देण्यासाठी हा नमुना वापरणेत यावा.

(२) प्रस्तुत अर्ज दोन प्रतीत लाभधारक शेतकऱ्यांने स्वतः सही करुन साक्षीदारांच्या सह्या घेऊन संबंधीत शाखा/उपविभागीय कार्यालयात स्वतः आणून द्यावा व पोच घ्यावी

(३) शेत मालक (स्वतः खातेदार) वरिष्ठ धारक, मंजूर कालावधीत शेत जमीन कसण्याचा ज्याला अधिकार प्राप्त झाला असेल अशी व्यक्ती किंवा या व्यक्तीपैकी कोणत्याही संबंधीत व्यक्तीच्या वतीने नियमानुसार अधिकार मिळाला असेल अशा व्यक्ती शिवाय इतरांनी केलेला अर्ज मंजूर केला जाणार नाही.

(४) सदर अर्ज अर्जदाराने पूर्ण वाचणे /वाचून घेणे आवश्यक आहे. त्यातील प्रत्येक मुद्यांची माहिती अर्जदाराने बिनचुक व पूर्ण न भरलेस अर्ज नामंजूर होऊ शकेल.

(५) अर्जदारांनी ठरलेल्या दिवशी/वेळी शाखा/ उपविभागीय कार्यालयातून त्यांच्या पाणी अर्ज मंजूर झाला किंवा कसे याची खात्री करुन घेणे व मंजूरी असलेस पाणी पास स्वतः नेण्याची दक्षता घ्यावी.

(७) जो शेतकरी थकबाकीदार असेल त्यांचे पाणीमागणी अर्ज मंजूर केले जाणार नाही.

अटी व शर्ती

(१) उपसा प्रवाही/ठिंबक सिंचनासाठी फक्त मंजूर केलेल्या अश्वशक्तीचीच मोटार वापरता येईल.

(२) पाणी उचलताना कालवा भराव्यास कुठल्या प्रकारे धोका पोहोचणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

(३) ही मंजुरी म्हणजे पाणी पुरवठ्याची हमी नव्हे, नैसर्गिक कारणामुळे किंवा इतर काही अपरिहार्य कारणामुळे मंजुर उद्‌भवामध्ये पाणी कमी पडल्यास त्यास शासन कोणत्याही प्रकारे जबाबदार राहणार नाही. कमी पाणी उपलब्धतेच्या वर्षात त्या वर्षापुरती मंजूरी क्षेत्रात व पाणी वापरात कपात करण्याचा अधिकार हा कार्यकारी अभियंता यांना राहील व तो मंजूरी धारकावर बंधनकारक राहील. परिणामी कोणत्याही प्रकारच्या नुकसानीची जबाबदारी ही शासनावर राहणार नाही.

(४) ठिबक सिंचन परवाना धारकांनी आपले योजनेस ठिबक सिंचनाचा संच बसविल्या खेरीज पाणी उचलता येणार नाही. तसेच प्रवाही सिंचनाने पाणी वापर करता येणार नाही.

(५) लाभधारकास पिकनिहाय मंजूर क्षेत्राइतके पिकक्षेत्र घेता येईल/परिमाणा इतकेच पाणीवापरता येईल. त्या व्यतिरिक्त दुसऱ्या जादा पिकास पाणी घेता येणार नाही. असे पाणी घेतल्याचे तपासणीत आढळून आल्यास कायदेशिर कार्यवाही करण्यात येईल. मंजूर क्षेत्राच्या गट क्रमांकात विहीर व त्या विहिरीवर पिके असल्यास विहीर पिके व कालवा उपसा पिके यात व त्यांच्या पोटचाऱ्यात किमान १० फूट अंतर राखावे.

(६) उपसा सिंचनास प्रत्यक्षात सुरूवात केल्यानंतर मंजुरीचे संपूर्ण क्षेत्र सिंचनाखाली आणले पाहिजे. मंजूरी इतकेच पाणी वापरले पाहिजे. त्यासाठी पाणी उचलण्याचे जागी पाणी मापकयंत्र बसविले पाहिजे.

(७) मंजूर केलेल्या पिकनिहाय क्षेत्रापेक्षा वा मंजूर पाणी परिमाणापेक्षा १० टक्केच्या वर जादा क्षेत्र ओलीत केल्यास पाणीवापर केलेस तसेच इतरांच्या पिकास पाणी दिलेस त्या क्षेत्राची/जादा क्षेत्राची पाण्याची दंडनिय दराने आकारणी केली जाईल. या प्रकाराची पुनरावृत्ती झालेस परवाना धारकास कुठलीही आगावू सूचना न देता ही मंजुरी रद्द करण्याचा अधिकार कार्यकारी अभियंता यांना राहील.

(८) उपसा/प्रवाही सिंचनाचे बाबतीत दर हंगामात एका आवर्तनात एकदाच पाणी घेण्याचे बंधन राहील. तसेच आठमाही उपसा मंजुरी धारकास रब्बी हंगाम अखेरच मंजुरी असल्यामुळे उन्हाळा हंगामात (दिनांक १/३ ते ३०/६ पर्यंत) विद्युत मोटार बाजुला काढून घ्यावी लागेल.

(९) शासनाने वेळोवेळी ठरविलेल्या दराप्रमाणे पाणीपट्टी विहित मुदतीत अदा करावी लागेल.

(१०) हा परवाना दिलेल्या अर्जदार यांचे पुरताच मर्यादित राहील. त्यात मंजुरी धारक निर्वतल्यास अथवा महसूल खात्याचे नियमाप्रमाणे वारसांचे नावे वहीवाट बदलल्यास अथवा जमीन विक्री व्यवहारात हस्तांतर झाल्यास हा परवाना वर्ग करून देण्यात येईल. त्याप्रमाणे अर्जदाराने मागणी करणे आवश्यक आहे अन्यथा सदर परवाना रद्द होईल.

(११) पाणी घेताना ते पाणी कोणत्याही प्रकारे दुषित अथवा प्रदुषित करता येणार नाही. अशा दुषित पाण्याने काही हानी पोहोचल्यास त्या नुकसानीची जबाबदारी मंजुरी धारकांची राहील.

(१२) या उतसा/प्रवाही/ठिबक सिंचनाचे बाबतीत असलेले सर्व शासन निर्णय/नियम तसेच यापुढे वेळोवेळी घेतलेले निर्णय/नियम व अटी ह्या मंजूरी धारक व्यक्तीवर बंधनकारक राहतील.

(१३) मंजूरीप्रमाणे पाणीअर्ज वेळेवर सादर करणे व पाणीपट्टी वेळेवर भरणे याची जबाबदारी सामाईक आपलेवर राहील. त्याबाबत शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांना सहकार्य देणे बंधनकारक राहील. तसे न झाल्यास महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ कलम नं.५१ ब व ९७ प्रमाणे आपण पाटबंधारे विभागाची पाणीपट्टी न भरलेमुळे थकबाकीदार झालेस कार्यकारी अभियंता हे महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत योजनेचा वीजप्रवाह खंडीत करू शकतील. त्यामुळे आपले कोणतेही नुकसान झाल्यास त्यास जलसंपदा विभाग/महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ जबाबदार ठरणार नाहीत. शिवाय वरील कलमान्वये प्राप्त झालेल्या अधिकारानुसार कार्यकारी अभियंता, पाटबधारे विभाग अशा वीज मोटारी त्याच बरोबर यंत्राचे सुटे भाग जप्त करू शकतील याबद्दल नंतर कोणतीही तक्रार विचारात घेतली जाणार नाही. पाटबंधारे अधिनियम १९७६ कलम नं.८८(२) प्रमाणे महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ च्या कलम १७६ नुसार जमीन जप्तीची कार्यवाही केली जाईल.

(१४) अर्जदाराने त्याचा पाणीअर्ज मंजूर झाल्याशिवाय आणि पास प्राप्त करून घेतल्याशिवाय त्यांच्या पीकास पाणी घेता येणार नाही.

अर्जदाराची सही

पाणी अर्जाची पोच

अर्जदाराचे नाव ..... गाव ..... तालुका .....
प्रकल्प..... हंगाम ..... (मुदत ..... ते ..... अखेर)

अ.क्र.	पाण्याचा उद्भव	सर्व्हे नंबर/गट नंबर	पीकनिहाय मागणी			
			पिकाचे नाव	पाणीमागणी क्षेत्र		
				हेक्टर	आर	परिमाण सधमी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
१						
२						
३						
४						
५						
६						

दिनांक :

(श्री.....)

दप्तर कारकून

सा.बां.वि.४४९ अ (सुधारित)

अर्ज क्रमांक

दिनांक

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

नमुना क्रमांक - ७ ब

खातेदार क्रमांक

(सदर पाणी मागणी अर्ज म्हणजे शाश्वत पाणी पुरवठ्याची हमी नव्हे)

महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६, कलम नं. २(३) मध्ये व्याख्या केलेप्रमाणे कालवे, जलमार्ग, पाट-जलप्रवाह जलनिस्सारण बांधकामे, पूरबंधारे, नदीनाले, ओढे, तलाव, को. प. बंधारे, जलाशय, कालवे उंचवटीचे बंधारे व पाझर त्यांच्या निकटतम हद्दीपासून ३५ मीटर अंतराचे आत तसेच कालव्याचे जलप्रदाय क्षेत्रात असलेल्या सर्व जुन्या व नव्या विहिरी/कुपनलिका मधून पाणी घेवून पिके भिजविण्यासाठी परवानगी मागणी अर्ज.

प्रति,

मा.कार्यकारी अभियंता ..... पाटबंधारे विभाग.....यांस मी/आम्ही श्री./ श्रीमती ..... राहणार ..... तालुका ..... जिल्हा..... मी/आम्ही विनंती अर्ज करतो की, महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६, कलम नं. ५५ व ५६ अन्वये ..... जलप्रदाय क्षेत्रातील नव्या/ जुन्या विहिरीचा तसेच ..... त्यांच्या निकटतम हद्दीपासून ३५ मीटरच्या आतील माझ्या/आमच्या मालकीच्या विहीर/कूपनलिका यामधून पाणी घेवून खालीलप्रमाणे पीक/पिके भिजविण्याची परवानगी मागणी अर्ज भरून देत आहे.

प्रकल्पाचे नाव ..... **हंगाम** .....

गावाचे नाव ..... **कालावधी** .....

अक्र	पाण्याचा उद्भव (कालवे, जलमार्ग, नदी नाले, ओढे, को.प. बंधारे, जलाशय, पाझर, जलप्रदाय क्षेत्र वगैरे)	सर्व्हे / गट क्रमांक व पोट हिस्सा क्रमांक	सर्व्हे/गट क्रमांकाचे / पोट हिश्याचे एकूण क्षेत्र (७/१२ उताऱ्या नुसार)		प्रत्यक्ष ताब्यातील क्षेत्र		पिकनिहाय पाणीअभावी पाणी मागणी क्षेत्र			शेरा
			हेक्टर	आर	हेक्टर	आर	पिकाचे नाव	हेक्टर	आर	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)
१										आकारणी योग्य (नगदी पिके)
२										
३										
४										आकारणी अयोग्य (भूसार पिके)
५										
६										

१. ज्या शेत जमिनीकरीता विहिरीवरील पिकांना विहिरीचे पाणी घेण्यासाठी परवानगी मागणी अर्ज केला आहे. त्या जमिनीचा मी/आम्ही मालक / खंडकरी/ सुरक्षित कुळ/ वहीवाटदार आहे.

२. ..... हंगाम सन २०० पर्यन्तची पाणीपट्टीची संपूर्ण थकबाकी मी भरलेली आहे.

३. माझेकडे रु. ..... पाणीपट्टीची रक्कम अदा करणे बाकी आहे.

४. सदर थकित रक्कम मी दि. ..... पूर्वी पूर्णपणे अदा करणेची हमी देत आहे.

५. तरी कृपया माझा अर्ज मंजूर व्हावा ही विनंती आहे.

साक्षीदार :

१ (सही).....
नाव.....
राहणार.....

२ (सही).....
नाव .....
राहणार .....

(अर्जदाराची सही / अंगठा)

कालवा निरिक्षकाचा अभिप्राय : १. पाट / मोट सबंध आहे / नाही २. ७/१२ उताऱ्यावरून रुजवात घेतली आहे.

(श्री.)

कालवा निरिक्षक

शाखा कार्यालयाची शिफारस

खातेदार क्रमांक :

१. अर्जदार शेतकरी खातेदार आहे / नाही

२. या अर्जातील कॉलम नंबर १ ते ११ मधील शेतकऱ्यांनी दिलेला तपशील तपासला असून तो बरोबर आहे.

३. अर्जदार मौजे ..... मधील सर्व्हे / गट/हिस्सा नंबर ..... या जमिनीचा ..... आहे.

४. अर्जदाराकडे रुपये ..... इतकी पाणीपट्टीची थकित रक्कम आहे / नाही.

५. ..... हंगाम सन २०० साठी खालीलप्रमाणे पिकनिहाय क्षेत्रास पाणी देण्याबद्दल शिफारस करण्यात येत आहे / नाही.

अ.क्र. (१)	पीक (२)	पाणीमागणी क्षेत्र (३)	मंजुरीची शिफारस क्षेत्र (४)	प्रती हेक्टर (दर) (५)	शेरा (६)
१					आकारणी योंग्य
२					(नगदी पिके)
३					
४					आकारणी अयोंग्य
५					(भूसार पिके)
६					

स्थळ :-

दिनांक :- (श्री.) (श्री.)

शाखा दप्तर कारकून शाखाधिकारी, पाटबंधारे शाखा

उपविभागीय कार्यालयाची शिफारस

१. शाखाधिकारी यांनी शिफारस केलेले प्रती हेक्टरी दर तपासले व बरोबर आढळले.

२. शाखाधिकारी यांनी शिफारस केलेल्या पिकनिहाय क्षेत्रास मंजूरीची शिफारस आहे / नाही.

स्थळ :-

दिनांक :- (श्री.)

सहायक कार्यकारी अभियंता/ उपविभागीय अभियंता,

सहायक अभियंता श्रेणी १, ... पाटबंधारे उप विभाग

उपविभागीय / विभागीय कार्यालयाचा निर्णय

श्री..... मौजे ..... तालुका ..... जिल्हा ..... सर्व्हे/ गटनंबर / हिस्सा नंबर ..... मधील खालीलप्रमाणे पिकनिहाय क्षेत्रास ..... हंगाम सन २०० साठी (कालावधी दिनांक ..... ते .....) विहिरीवरील पिकांना विहिरीचे पाणी घेण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे / नाही.

अ.क्र. (१)	पीक (२)	मंजूर क्षेत्र हे. (३)	आर. (४)	प्रती हेक्टर/दर (रुपये) (४)	शेरा (५)
१					आकारणी योंग्य
२					(नगदी पिके)
३					
४					आकारणी अयोंग्य
५					(भूसार पिके)
६					

स्थळ : **मंजूर/नामंजूर**

दिनांक : (श्री.)

कार्यकारी अभियंता/ उपविभागीय अभियंता, अधिकारी

सहायक अभियंता श्रेणी १, ... पाटबंधारे विभाग/उप विभाग

संमतीपत्रक

मी/आम्ही ..... राहणार ..... तालुका ..... जिल्हा ..... कोणत्याही दबावाशिवाय संमत्तीपत्र लिहून देतो की, माझ्या/आमच्या जमिनी वरील पिकासाठी पुरविल्या जाणा-या पाण्याची होणारी पाणीपट्टीची रक्कम, तसेच यापूर्वी मी वापरलेल्या पाण्याची माझे/आमचे कडील थकित पाणीपट्टीची रक्कम मा.कार्यकारी अभियंता, ... पाटबंधारे विभाग ..... यांनी व / वा त्यांचे प्रतिनिधी यांनी तसेच सहकारी पाणीवापर संस्था यांनी सहकारी साखर कारखाना/विविध कार्यकारी सेवा सोसायटी /जिल्हा ग्रामीण दुध संध/कृषि उत्पन्न बाजार समिती/जिल्हा तालुका भूमि निबंधक/जिल्हा सहकारी बँक यांचेकडे मागणी केलेस, सदर रक्कम वर निर्देशित केलेल्या संबंधितांनी मला/ आम्हाला त्यांचेकडील ..... पोटी देय रकमेतून पीक कर्जातून परस्पर जलसंपदा विभागास/ पाणीवापर संस्थेस अदा करणेस माझी/ आमची पूर्ण सहमती आहे. त्याबाबत माझी /आमची कसलीही कोणाविरुद्धही कोणत्याही प्रकारची हरकत/ तक्रार राहणार नाही. जलसंपदा विभागाची /पाणीवापर संस्थेच्या थकित पाणीपट्टीची रक्कम वसुल करण्याकरिता पुनः वेगळे संमत्तीपत्र देण्याची आवयकता नाही.

याउलट जलसंपदा विभागाची /पाणीवापर संस्थेची पाणीपट्टीची थकित रक्कम माझेकडून/आमचेकडून भरली न गेलेस व तिच्या वसूलीसाठी जलसंपदा विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी /पाणीवापर संस्थेच्या पदाधिका-यांनी महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ मधील भाग-८ कलम नंबर ८८ मधील तरतूदीनुसार माझे/आमचे विरुध्द कायदेशिर कारवाई केलेस, प्रसंगी माझे जंगम/स्थावर मालमत्तेच्या जप्तीची कार्यवाही केलेस त्याबाबत माझी कोणतांही तक्रार राहणार नाही.

साक्षीदार

१ (सही) .....
नाव .....
राहणार .....

२ (सही) .....
नाव .....
राहणार .....

(अर्जदाराची सही)

नाव .....
राहणार .....

अर्जदारासाठी सूचना

(१) महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ कलम ५५/५६ अन्वये विहिरीवरील पिकाकरीता पाणी देण्यासाठी हा नमुना वापरणेत यावा.

(२) प्रस्तुत अर्ज दोन प्रतीत लाभधारक शेतकऱ्यांने स्वतः सही करून साक्षीदारांच्या सह्या घेऊन संबंधित शाखा/उपविभागीय कार्यालयात स्वतः आणून द्यावा व पोच घ्यावी.

(३) शेत मालक (स्वतः खातेदार) वरिष्ठ धारक, मंजूर कालावधीत शेत जमीन कसण्याचा ज्याला अधिकार प्राप्त झाला असेल अशी व्यक्ती किंवा या व्यक्तीपैकी कोणत्याही संबंधित व्यक्तीच्या वतीने नियमानुसार अधिकार मिळाला असेल आशा व्यक्ति शिवाय इतरांनी केलेला अर्ज मंजूर केला जाणार नाही.

(४) सदर अर्ज अर्जदाराने पूर्ण वाचणे /वाचून घेणे आवयक आहे. त्यातील प्रत्येक मुद्यांची माहिती अर्जदाराने बिनचुक व पूर्ण न भरलेस अर्ज नामंजूर होऊ शकेल.

(५) अर्जदारांनी ठरलेल्या दिवशी/वेळी शाखा/ उपविभागीय कार्यालयातून त्यांच्या पाणी अर्ज मंजूर झाला किंवा कसे याची खात्री करून घेणे व मंजूरी असलेस पाणी पास स्वतः नेण्याची दक्षता घ्यावी.

(६) अर्जदारांनी पाणी मागणी केलेले क्षेत्र उफाड्याचे असलेस/शेतचारी दुरुस्त नसलेस अशा जमिनीतील पिंकास पाणी पुरविण्यास मंजुरी दिली जाणार नाही.

(७) जो शेतकरी थकबाकीदार असेल त्यांचे पाणीमागणी अर्ज मंजूर केले जाणार नाही.

अटी व शर्ती

(१) या पाणी अर्जान्वये देण्यात येणारी मंजुरी ही शेतकऱ्याचे मालकीच्या विहिरीतुन/कुपनलिकेतून स्वखर्चाने पाणी घेण्याची परवानगी आहे ही मंजुरी म्हणजे पाणी पुरवठ्याची हमी नाही. नैसर्गिक कारणामुळे विहीर/कुपनलिकाचे पाणी कमी पडल्यामुळे अथवा आटल्यामुळे पिकाचे होणाऱ्या नुकसानीस जलसंपदा खाते जबाबदार राहणार नाही. नुकसान भरपाई दिली जाणार नाही. तसेच त्यासाठी पर्यायी पाणी पुरवठ्याची व्यवस्था केली जाणार नाही.

(२) विहिरीवरील उभ्या सर्व पिकांचा अर्ज भरून देणे आवश्यक आहे. तथापि, ऊस, फळझाडे, विलायती गवत वगैरे बारमाही पिकास, लसूण, कांदा. मिरची वगैरे भाजीपाला तसेच भुईमूग, कपाशी वगैरे सारख्या नगदी पिकास शासनाचे प्रचलित दरानुसार आकारणी केली जाईल. परंतु ज्वारी, गहू, हरबरा, मका, कडवळ वगैरे अन्नधान्य व चाऱ्याच्या पिकाची आकारणी केली जाणार नाही.

(३) कालवा प्रवाही सिंचनाचा पाट व विहिरीवरील पाण्याचा पाट यामध्ये १० फुटाचे अंतर असले पाहिजे.

(४) सदरहू पासान्वये लागवडी खाली आणलेल्या क्षेत्रांना दुसऱ्या कोणत्याही कालव्याचे पाणी देता कामा नये असे पाणी घेतलेचे निदर्शनास आल्यास शासनाचे प्रचलीत प्रवाही सिंचनाच्या दराने सर्वच पिकांचे आकारणी केली जाईल.

(५) अर्जदाराने विहिरी/कूपनलिका यांचे पाणी स्वखर्चाने उचलले पाहिजे. त्यासाठी शासनाकडून कोणत्याच प्रकारचे आर्थिक मदत दिली जाणार नाही. शासनाने/वेळोवेळी ठरवून दिलेल्या दराप्रमाणे नियमितपणे पाणीपट्टीची आकारणी भरली पाहिजे.

(६) मंजुरीसाठी पाणीअर्ज वेळेवर सादर करणे व पाणीपट्टी वेळेवर भरणे याची जबाबदारी संबंधित शेतकऱ्यांवर राहील. त्याबाबत शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांना सहकार्य देणे बंधनकारक राहील. तसे न झाल्यास महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ कलम नं.५१ ब व ९७ प्रमाणे आपण पाटबंधारे विभागाची पाणीपट्टी न भरलेमुळे थकबाकीदार झालेस कार्यकारी अभियंता हे महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत योजनेचा वीजप्रवाह खंडीत करू शकतील. त्यामुळे आपले कोणतेही नुकसान झाल्यास त्यास जलसंपदा विभाग/महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ जबाबदार ठरणार नाहीत. शिवाय वरील कलमान्वये प्राप्त झालेल्या अधिकारानुसार कार्यकारी अभियंता, पाटबधारे विभाग अशा वीज मोटारी त्याच बरोबर यंत्राचे सुटे भाग जप्त करू शकतील याबद्दल नंतर कोणतीही तक्रार विचारात घेतली जाणार नाही. महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम १९७६ कलम नं.८८(२) प्रमाणे महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ च्या कलम १७६ नुसार जमीन जप्तीची कार्यवाही केली जाईल.

(७) अर्जदाराने त्याचा अर्ज मंजूर होण्यापूर्वी आणि त्याला पास दिला जाण्यापूर्वी पिकास पाणी घेता कामा नये.

(श्री.……)

अर्जदाराची सही

पाणी अर्जाची पोच

अर्जदाराचे नाव …… गाव …… तालुका …… प्रकल्प…… हंगाम …… (मुदत …… ते …… अखेर)

अ.क्र.	पाण्याचा उद्‌भव	सर्व्हे नंबर/गट नंबर	पीकनिहाय मागणी			शेरा
			पिकाचे नाव	क्षेत्र हेक्टर	आर	
१						आकारणी योंग्य (नगदी पिके)
२						
३						आकारणी अयोंग्य (भूसार पिके)
४						
५						
६						

दिनांक :

(श्री.……)

दप्तर कारकून

परिशिष्ट-ड

क्षेत्रीय कार्यालयाकडून करण्यात / पुरविण्यात येणारी सेवा

अ. क्र.	विभागाकडून/ कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल (सर्वसाधारणपणे)	सेवा पुरविणारा अधिकारी	सेवा विहीत कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दूरध्वनी
१	२	३	४	५
१	जाहीर प्रकटन	खरीप - १ जून	संबंधित शाखा अभियंता,	संबंधित अधीक्षक अभियंता, कार्यालय
		रब्बी - १५ सप्टेंबर	संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क	संबंधित प्रादेशिक कार्यालय
		उन्हाळ - १ फेब्रुवारी	अधिकारी, उपविभागीय अभियंता	सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग
२	पाणी अर्ज स्विकारणे	खरीप - १५ जून	संबंधित शाखा अभियंता,	संबंधित अधीक्षक अभियंता, कार्यालय
		रब्बी - ३० सप्टेंबर	संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क	संबंधित प्रादेशिक कार्यालय
		उन्हाळ - १५ फेब्रुवारी	अधिकारी, उपविभागीय अभियंता	सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग
३	पाणी परवाना देणे	खरीप - ३० जून	संबंधित शाखा अभियंता,	संबंधित अधीक्षक अभियंता, कार्यालय
		रब्बी - १४ ऑक्टोबर	संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क	संबंधित प्रादेशिक कार्यालय
		उन्हाळ - २८ फेब्रुवारी	अधिकारी, उपविभागीय अभियंता	सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग
४	पाणी मोजणे	खरीप - १४ ऑक्टोबर	संबंधित शाखा अभियंता,	संबंधित अधीक्षक अभियंता, कार्यालय
		रब्बी - २८ फेब्रुवारी	संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क	संबंधित प्रादेशिक कार्यालय
		उन्हाळ - ३० जून	अधिकारी, उपविभागीय अभियंता	सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग
५	आकारणी पत्रक मंजूरी	खरीप - ३१ ऑक्टोंबर	संबंधित शाखा अभियंता,	संबंधित अधीक्षक अभियंता, कार्यालय
		रब्बी - १५ मार्च	संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क	संबंधित प्रादेशिक कार्यालय
		उन्हाळ - १५ जुलै	अधिकारी, उपविभागीय अभियंता	सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग
६	पाणी पट्टी देयके	खरीप - १४ नोव्हेंबर	संबंधित शाखा अभियंता,	संबंधित अधीक्षक अभियंता, कार्यालय
		रब्बी - २८ मार्च	संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क	संबंधित प्रादेशिक कार्यालय
		उन्हाळ - ३० जुलै	अधिकारी, उपविभागीय अभियंता	सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग
७	दंडाविन पाणीपट्टी भरणे	खरीप - १४ डिसेंबर	संबंधित शाखा अभियंता,	संबंधित अधीक्षक अभियंता, कार्यालय
		रब्बी - २८ एप्रिल	संबंधित विभागीय कार्यालयातील संपर्क	संबंधित प्रादेशिक कार्यालय
		उन्हाळ - ३० ऑगस्ट	अधिकारी, उपविभागीय अभियंता	सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग
८	पाणी आवर्तन	८ दिवसात	संबंधित विभागीय संपर्क अधिकारी/उप अभियंता/शाखा अधिकारी	संबंधित कार्यकारी अभियंता/अधीक्षक अभियंता/मुख्य अभियंता
९	निविदा	परिस्थितीनुसार जाहीर केलेल्या वेळेप्रमाणे	संबंधित विभागीय संपर्क अधिकारी/उप अभियंता/शाखा अधिकारी	संबंधित कार्यकारी अभियंता/अधीक्षक अभियंता/मुख्य अभियंता
१०	उपसा सिंचन	३० दिवस	संबंधित विभागीय संपर्क अधिकारी/उप अभियंता/शाखा अधिकारी	संबंधित कार्यकारी अभियंता/अधीक्षक अभियंता/मुख्य अभियंता
११	सहकारी पाणी वापर संस्था	संस्थेतील लोकांनी कालावधी निश्चित करावयाचा आहे.	संबंधित विभागीय संपर्क अधिकारी/उप अभियंता/शाखा अधिकारी	संबंधित कार्यकारी अभियंता/अधीक्षक अभियंता/मुख्य अभियंता

टीप.— उपरोक्त तारखांचे पुर्नमूल्यांकन करावयाची कार्यवाही शासन स्तरावर प्रगती पथावर आहे. त्यामुळे पूर्ण महाराष्ट्राकरीता दिनांक निश्चिती होण्यापूर्वी वरीलप्रमाणे कालावधी सध्या प्रचलित आहे. हा कालावधी प्रादेशिक विभागातील भौगोलिक परिस्थितीमुळे थोडाफार फरकाने बदलत असतो.

महाराष्ट्र सिंचन पद्धतीचे शेतकऱ्यांकडून व्यवस्थापन अधिनियम, २००५

निवडक तरतुदी

तरतुदी

- पाणी वापर संस्थेच्या लाभक्षेत्राचा आराखडा निश्चित करणे व त्यात बदल करणे याबाबत शासकीय राजपत्रात प्रसिद्धी.
- ✶ केवळ पाणी वापर संस्थांमार्फतच पाणी पुरवठा. वैयक्तिक नाही.
- पाणी वापर संस्थांची नोंदणी जलसंपदा विभागाकडे.
- संस्थेच्या कार्यक्षेत्रातील सर्व शेतकरी सभासद मानले जाणार. (सभासद, बिगर सभासद असा भेद नाही)
- संस्थेच्या अध्यक्षपदाची संधी पाण्याच्या मुखाकडील, मध्यावरील व शेवटच्या क्षेत्रास पाळीपाळीने मिळणार.
- महिलांसाठी संस्था संचालक व अध्यक्ष या पदांच्या आरक्षणाची कायद्याने तरतूद.
- व्यवस्थापन समितीच्या संचालकांचा कालावधी सहा वर्षे.
- करारनामा, संयुक्त पाहणी व हस्तांतरण करण्यासाठी कालमर्यादा ठरविल्याने कामे त्वरित होणार.
- प्रवाही सिंचनावरील प्रत्येक पाणी वापर संस्थेस पाणी मोजण्याचे साधन बसविणे व ते योग्य प्रकारे काम करीत असल्याबाबत वेळोवेळी खात्री करून घेणे, ही शासनाची जबाबदारी.
- ✶ मिळालेल्या पाण्यातून कोणतेही पीक घेण्याचे शेतकऱ्यांना स्वातंत्र्य.
- सिंचनासाठी स्वत:च्या खर्चाने पाण्याचा पुनर्वापर करण्याचे स्वातंत्र्य.
- कालवा आणि भूजल यांच्या संयुक्त वापरास परवानगी.
- पाणी वापर संस्थांना पाणी घनमापन पद्धतीने मोजून 'शेवटाकडून सुरुवातीकडे ' (टेल टू हेड) पुरवठा करण्यात येईल.
- ✶ संस्थेच्या कार्यक्षेत्रातील पाणीपट्टीचे दर ठरविण्याचे अधिकार पाणी वापर संस्थेला.
- पाणी वापर संस्थेला आपल्या सभासदांकडून ज्या जमिनीवरील सिंचनाकरिता पाण्याची मागणी किंवा वापर करण्यात आला नसेल अशा जमिनीच्या बाबतीत किमान पाणीपट्टी बसविण्याचा अधिकार.
- ✶ पुनर्वापर केलेल्या पाण्याच्या किंवा भूजलाच्या वापरासाठी पाणीपट्टी आकारण्याचा पाणी वापर संस्थांना अधिकार.
- ✶ पाणीपट्टीच्या थकबाकी वसुलीचा पाणी वापर संस्थेला पूर्णपणे अधिकार.
- ✶ पाण्याचे वापराबाबतचे हक्क शाबीत व पाणी कोट्याबाबतची शाश्वती.
- ✶ पाणी वापर संस्थेच्या कार्यक्षेत्रातील अतिक्रमणे दूर करण्याचा पाणी वापर संस्थेस अधिकार.
- उपसा सिंचनासाठी पाणी वापर संस्था व घनमापन पद्धत .
- उपसा सिंचन पाणी वापर संस्था प्रवाहाचे मोजमाप करण्यासाठी जलमापकाची (Water Meters) स्वत:च्या खर्चाने तरतूद करतील, ते बसवतील, त्याची देखभाल करतील व त्याचे अंशमापन करतील.
- पाणी वापर संस्थांना आवश्यक निधी उभारण्याचा अधिकार.
- पाणी वापराशी संबंधित कुठल्याही स्तरावरील तंटे सोडविण्यासाठी समित्या.
- ✶ पाणी वापराचा आराखडा (पी.आय.पी.) करण्यामध्ये पाणी वापर संस्थांचा सहभाग.

✶ महत्त्वाच्या तरतुदी

महाराष्ट्र सिंचन पद्धतीचे शेतकऱ्यांकडून व्यवस्थापन अधिनियम, २००५

पाणी वाटप, वापर तुमच्याच हाती थेंबाथेंबातून पिकवा मोती

- पाणी घनमापन पद्धतीने मोजून मिळणार आणि मोजलेल्या पाण्यावरच पाणीपट्टी आकारणी.
- सिंचनासाठी पाणी मिळण्याची हमी.
- संस्थेचे अध्यक्ष व कार्यकारी अभियंता यांच्यात पाणीपुरवठयाचा करारनामा होणार.
- मिळालेल्या पाण्यातून कोणतेही पीक घेण्याचे स्वातंत्र्य.
- पाण्याचा वाटा/हिस्सा संस्थेस मिळण्याची हमी.
- शेतकऱ्यांवर पाणीपट्टी आकारणीचा दर ठरविण्याचा अधिकार संस्थेला.
- पाणीपट्टी वसुली व पाणीपट्टी थकबाकी व विहिरीवर पाणीपट्टी आकारण्याचा संस्थेस अधिकार.
- संस्थेचे कार्यक्षेत्रातील विहिरींवर शासनातर्फे पाणीपट्टी नाही मात्र संस्था सर्वानुमते निर्णय घेऊन पाणीपट्टी आकारू शकते.
- जेथे संस्था स्थापन होतील तेथील चाऱ्यांची हस्तांतरपूर्व दुरुस्ती कालमर्यादेत होणार.
- कार्यक्षेत्रातील अतिक्रमणे दूर करण्याचा अधिकार संस्थेला.
- आवश्यक निधी उभारण्याचा महत्त्वपूर्ण अधिकार.
- तंटे सोडविण्यासाठी समित्या.
- व्यवस्थापन समितीचा कालावधी सहा वर्षे राहणार.
- संस्थेचे अध्यक्षपद पाळीपाळीने मिळणार. महिलांनाही अध्यक्षपदाची संधी.
- उपसा सिंचनासाठीही घनमापन पद्धत.
- पाणी वापर संस्थांची साखळी–लघुवितरिका स्तरावरील मूलभूत संस्था व नंतर वितरिका, कालवा, प्रकल्पस्तरीय संघ स्थापन करून कालव्याचे व्यवस्थापन शेतकऱ्यांचे हाती सोपविणार.